BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN ~ JÎBO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEVİK

BOLŞEVİK PARTİZAN

1 MART 1988
400 TL
№ 41

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkeren hemû welatan yekbın! Karkeren hemû welatan û gelen bındest yekbın!

ABD emperyalistleri ile Rus sosyal-emperyalistleri arasındaki ilk "nükleer silahsızlanma" anlaşması üzerine:

Emperyalistleri, Sosyal-Emperyalistleri, Tüm Gericileri Gerçekten Silahsızlandırmanın Tek Yolu: Proletaryanın Ve Ezilen Halkların Silahlanması, Silahlı Devrim, Proleter Dünya Devrimidir:

SİLAHSIZLANMA TALEBİ HAKKINDA LENİN:

Burjuvazinin proletaryaya karşı silahlanması, bugünkü kapitalist toplumun en büyük, en temel, en önemli olgularından biridir. Bu olgu karşısında devrimci sosyal-demokratlardan "silahsızlanma" "talebi" ileri sürmeleri isteniyor! Bu, her türlü devrim düşüncesinden ve sınıf konumundan vazgeçmek olurdu. Biz şunu söylüyoruz: Burjuvaziyi yenmek, onu mülksüzleştirmek VE SİLAHSIZLANDIRMAK amacıyla proletaryanın silahlandırılması — bu devrimci sınıf için mümkün olan tek taktiktir. Kapitalist militarizmin TÜM OBJEKTİF GELİŞMESİ ile hazırlanan, temellendirilen ve öğretilen bir taktiktir bu. Proletarya ancak burjuvaziyi silahsızlandırdıktan sonradır ki, dünya tarihi açısından misyonuna ihanet etmeksizin, silahları eski madenler arasına atabilir, ve mutlaka —o zaman, ve fakat kesinlikle o zamandan önce değil— kaldırıp atacaktır da." ("Proleter Devrimin Askeri Programı, Lenin, Eserler, cilt 23, s.76, Almanca)

ABD'nin "savaş delisi" "yönetici çevreleri"nin, "Amerikan gerici militarist güçlerinin" "askersel-sanayi kompleksinin" başkanı Reagan [Reagan hakkında geçmişteki Sovyet, ve diğer revizyonist basının değerlendirmeleri böyle idi. Bkz. "Barış için uydurma tehlike ve gerçek tehdit", Dimitri Volkogonov, APN, Moskova 1983] ile "kötülük ülkesinin", "kötülüğün merkezi", "şeytanlığın merkezi" Sovyetler Birliği'nin [Reagan'ın geçmişteki Sovyetler Birliği değerlendirmeleri] yöneticisi Gorbaçev, Aralık 1987'de Washington'da üçüncü kez yanyana geldiler.

Artık birbirlerine iyice kanları kaynayan bu emperyalist şefler, bu üçüncü zirve toplantısında sizli-bizli konuşmayı bırakıp, birbirlerini "Maykıl" (Reagan Gorbaçev'e) ve "Roni" (Gorbaçev Reagan'a) diye hitap

İÇİNDEKİLER:

Yaşasın Uluslararası Proleter Kadınlar Günü!

etme gibi önemli(!) bir gelişme katetmenin yanında, bir de "nükleer silahsızlanma" konusunda bir anlaşma imzaladılar.

8 Aralıkta imzalanan INF anlaşmasına göre, ABD Batı Avrupa'da, Sovyetler Birliği de Doğu Avrupa'da yerleştirmiş oldukları, menzilleri 500 ile 1000 kilometre arasında değişen kısa-orta menzilli; ve menzilleri 1000 km ile 5500 km arasında değişen orta menzilli nükleer başlıklı taşıyıcı füzeleri üç yıl içinde sökerek imha edecekler.

Bütün emperyalist ve sosyal-emperyalist basın-yayın araçları tarafından büyük tantanası yapılan, ve ilk defa nükleer silahların bir bölümünün imhasını öngören bu anlaşma, ABD Kongresi tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girecek.

ABD emperyalizminin bugünkü başkanı Kovboy Roni ile, Rus sosyal-emperyalizminin bugünkü şefi "Maykıl" bu anlaşma ile "tarihi bir adım" attıkları, "tarih yaptıkları" (Reagan'ın konuşması) konusunda hemfikir. "Maykıl" Gorbaçev konuşmasında, yeni arkadaşı "Roni"nin bütün dünyada "canlı" yayınla izlenen dostça gülücükleri arasında, şu değerlendirmeyi yapıyor: "Umarım, 8 Aralık 1987 tarih kitaplarına, nükleer tehlikenin büyüdüğü bir çağ ile, militaristleşmenin insanlığın hayatından silindiği bir çağı ayıran bir dönüm noktası olarak geçecektir." ("Zirve: Belgeler ve materyaller", APN, Almanca, s.15)

*

Sahibinin Sesi'ni yankılamak en büyük görevleri olan TİP/TKP açıklamalarında bu "dönüm noktası"nın altını şöyle çiziyorlar:

! "TİP ve TKP Merkez Komiteleri, tarihte ilk kez bir silah türünün yok edilmesine götüren bu anlaşmayı, insanlığın geleceği açısından bir dönüm noktası olarak selamlıyor." (Yeni Yol, S.4, s.1)

İbret belgesi değerlendirme aynen şöyle devam ediyor:

! "Bu anlaşma partilerimiz ve ülkemizdeki bütün öteki barış güçleri de içinde olmak üzere, dünyamızın barış güçlerinin kararlı, özverili mücadelesinin, Sovyetler Birliği'nin ve öteki sosyalist ülkelerin yapıcı barış ve silahsızlanma politikasının ve Batılı devlet adamlarının gerçekçi tutumunun sonucudur. İmzalanan anlaşma, tüm halkların çıkarınadır, sağduyunun ifadesidir, yeni politik düşünce tarzının ete kemiğe bürünmesidir.... bu anlaşma insanlığı kitle kırım silahlarından ve nükleer bir felaketle yokolmaktan kurtarmanın bir düş olmadığının en somut kanıtıdır. Eşitlik ve eşit gü-

"Maykıl" ile "Roni" "tarih yaparken" görülüyorlar! Gerçek tarihi ise halklar yazar!...

! venlik ilkesi temel alındığında, silahsızlanma yolunda adım atmanın olanaklı olduğu ortaya çıkmıştır. Nükleer ve uzay çağında bu, aynı zamanda zorunludur, çünkü artık farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin önünde barış içinde yan-yana yaşamaktan başka bir alternatif kalmamıştır." (Yeni Yol, S.4, s.1-5)

Aslında bütün enternasyonal revizyonist basında hemen hemen aynı sözlerle yinelenen teranelerin hepsinin ortak çıkış noktası birdir:

"Nükleer ve uzay çağında" farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin önünde barış içinde birarada yaşamaktan başka bir alternatif kalmamıştır. "Ya barış içinde yaşama", ya da Gorbaçev'in ve onun ağababası Kruşçev'in deyimi ile "topyekün nükleer savaşta hep birlikte yokolma".

Emperyalizmi proleter dünya devrimi ile yok etmek için devrimci savaşların propagandasını, hazırlığını, desteklenmesini bir kenara koyan; emperyalizmin ancak proleter dünya devrimi ile tarihe gömüleceği gerçeğini, emperyalist savaş tehlikesini bir daha gelmemecesine tarihe gömecek tek şeyin, onu yoketmek olduğu Leninist gerçeğini bir kenara koyan anlayış, kendisi sosyal-emperyalizme doğru gelişen bir gücün ideolojisi olmuştur.

Nasıl bir "dönüm noktası"dır, sosyal-emperyalistlerin ve uşaklarının propagandasını yaptığı dönüm noktası?

"Dönüm noktası" "nükleer tehdit çağından" "militarizmin insanlık hayatından silindiği çağa geçiş"in dönüm noktası! Ve bu geçiş, yapılan propagandaya göre, sağduyuya sahip "emperyalistler" ile, "ardıcıl barış savaşçısı sosyalistler"in (siz sosyal-emperyalist okuyun) oturup anlaşmaları yolu ile olacak. Emperyalizm, insanlığın hayatından militarizmin sökülüp atılmasını —barış içinde— kabul edecek! Bu yönde adımlar atacak!!! Ve şimdi yapılan anlaşma da bunun böyle olabileceğinin ispatı!!! Bu, emperyalizmin "çürüyen, asalak kapitalizm" olduğunu, "emperyalizmin savaşsız olamayacağını" gözlerden gizlemek, onu hoş göstermektir.

Revizyonistlere göre tek şey gerekli "barış" için: Yeni Yol'da G. Esin imzalı bir yazıda bu şöyle ifade ediliyor:

! "8 Aralık'ta Washington'da imzalanan "orta menzilli ve daha kısa menzilli nükleer füzelerin imhası (INF)" ile ilgili antlaşma tüm dünyada olumlu tepkiler almaya devam ediyor. Uluslararası planda çok değişik görüşlerden milyonlarca insan esas olarak şu değerlendirmede birleşiyorlar: Gerçek silahsızlanma yolunda atılmış olan bu ilk adım çağımızda yeni bir dönemin, nükleer silahsız bir dünyanın başlangıcı olabilir. Bu yol açılmıştır, sorun artık askersel veya teknik çözümlerle aşılamaz. Washington zirvesi göstermiştir ki, sorunun çözümü akla, sağduyuya ve sorumluluğa dayanan politikadadır. Bu politikada, uluslararası ilişkilerde yeni bir yaklaşımı, yeni bir düşünce tarzını gerektirmektedir." (Yeni Yol, S.5, s.3)

"Akla, sağduyuya, sorumluluğa dayanan politika, uluslararası ilişkilerde yeni bir yaklaşım"!!!

İşte emperyalist ekonomi, ve onun zorunlu sonucu olan emperyalist politika bu Marksizm sahtekarları tarafından böylece ortadan kaldırılıyor.

Bu anlaşmanın "insanlık tarihinde bir dönüm noktası" olarak tanıtılması, hem de bunun içeriğinin "militarizmden arındırma yolunda" dönüm noktası olarak adlandırılması, kocaman bir sahtekarlıktan başka birşey değildir. Bu değerlendirme yalnızca sosyal-emperyalist şefler ve tüm sahibinin sesi revizyonistler tarafından yapılmıyor. (Bu değerlendirme aynı zamanda tüm Batılı emperyalistlerin ve onların ideologlarının-kalemşörlerinin vb.nin de değerlendirmesidir. Bu anlaşma onlara göre de silahsızlanma yönünde atılmış belirleyici önemde bir adımdır. Onlar şimdi bu anlaşmanın babasının kim olduğu konusunda açıklama üzerine açıklama yaparak, bu muazzam "başarı"nın kendilerine ait olduğunu kanıtlamaya çalışıyorlar. Bunların sahtekarlıkları çok açık olduğu için biz burada öncelikle sosyalizm adına konuşan sahtekarlar üzerinde duruyoruz.)

Bütün palavralara rağmen bu anlaşma emperyalizmin saldırganlığında, yayılmacılığında en küçük birşey değiştirmemiştir, ve emperyalistler arası anlaşmalarla da emperyalizmin bu tipik özelliklerinde değişecek hiçbir şey yoktur.

Emperyalizmin, yapılacak emperyalistler arası anlaşmalarla militarizmden arındırılmış bir dünya yönünde tavır takınabileceği, bu yönde gelişebileceği, bu anlaşma üzerine yapılan revizyonist propagandanın bir yönü; emperyalizmi şirin gösteren, "çağımız" adına emperyalizmin en temel özelliklerinin değiştiğini propaganda eden yönüdür.

*

Propagandanın bir diğer yönü, pasifizm, emperyalizm şartlarında silahsızlanmanın propagandası yönüdür. Çok açık bir şekilde, XX. Parti Kongresinden bu yana

modern revizyonizm —sahtekarca Marksizm-Leninizm adına, çağın değiştiği safsatasıyla— emperyalist savaş, savaş ve barış konusunda Marksist-Leninist ilkeleri bir kenara koymuştur. Emperyalist, gerici savaşlara karşı, devrimci savaş propagandası, devrimci savaşların desteklenmesi bir kenara konmuş; her türlü savaşa karşı —en azından lafta— pasifist bir propaganda ortalığı sarmıştır. Burjuva pasifist silahsızlanma şiarı karşısında burjuvaziyi silahsızlandırmak için proletaryanın silahlandırılması şiarı savunulacak ve buna uygun davranılacak yerde, bu bir kenara konmuş, burjuva pasifisti "silahsızlanma" şiarına dört elle sarılınmıştır.

Zirve öncesi ve sonrası bu noktada propaganda iyice azıtılarak sürdürülmüştür, sürdürülmektedir. Gorbaçev'in istediği, kendi deyimi ile yalnızca "nükleer silahsızlanma" değil, topyekün silahsızlanmadır. Ve eğer "sağduyu" olursa o bunun mümkün olduğunu anlatmaktadır. Tabii onunla birlikte tüm Sahibinin Sesleri de.

G. Esin, alıntı yaptığımız yazısında şöyle diyor:

! "Ancak insanlık için silahsızlanma varlık-
! yokluk sorunudur. Asıl risk, yumuşama
! yolunda atılan adımları geri döndürme
! çabalarındadır. En önemlisi de, askersel
! potansiyelleri güçlendirme girişimleri kar-
! şılıklı kuşkuları artırır. Oysa günümüzde
! tek tek tüm ülkeler için ortaya çıkan
! gerçek, ülkelerin kendi güvenliklerini
! birbirlerine karşı değil, birlikte hareket
! ederek, ortaklaşa uluslararası çabalarla
! çözerek sağlamalarıdır. Dünyamız için
! zorunlu olan, insanlığın yarınının söz
! konusu olduğu böylesi ciddi bir konuda
! ciddi bir yaklaşımdır, dürüst-
! lüktür, sağduyudur, güven ve
! samimiyettir." (Yeni Yol, S.5, s.8)

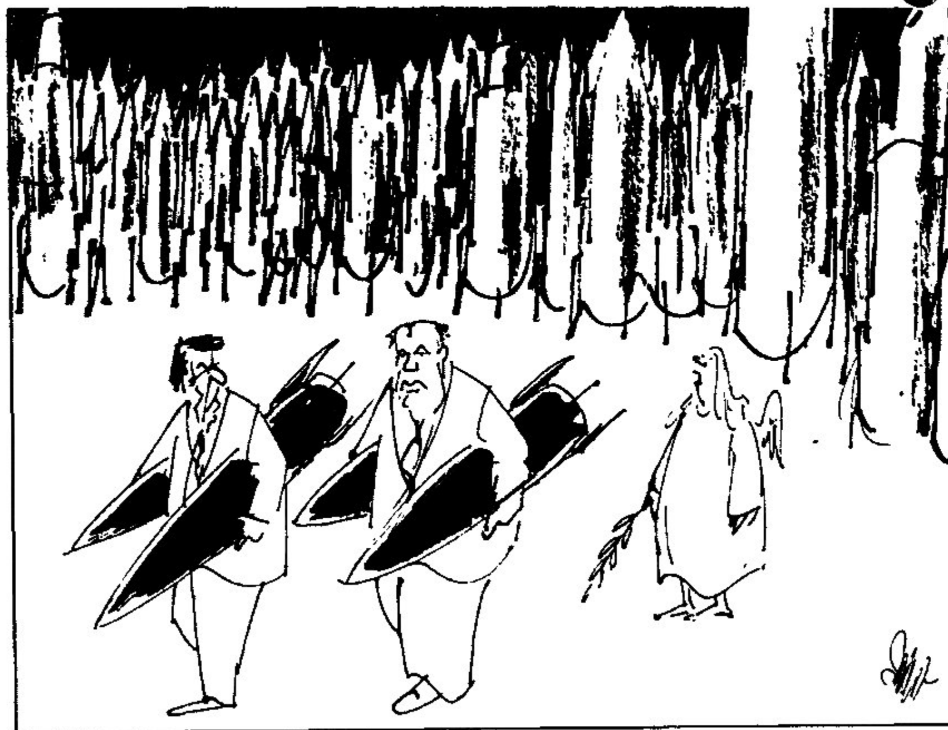
İşte revizyonistler emperyalizm çağında silahsızlanmayı böyle mümkün görüp göstererek, işçi sınıfını, ezilen yığınları kandırmaya çalışmakta, onları emperyalist sisteme karşı savaş yerine, "sağduyulu" davranıp, emperyalist sistemle barış içinde kardeş kardeş bir arada yaşamaya çağırmaktadır. Tabii işçi sınıfı ve ezilen halklar "sağduyulu" davranıp, emperyalist efendilere karşı silahlı devrim gibi işlere girişmekten vazgeçerlerse, o zaman emperyalist efendilerin de kendi iktidarlarını sürdürmek için "silahlanmalarına" gerek kalmaz! Ve tüm emperyalistler, diğer emperyalistlerin nüfuz alanlarını, sömürü alanlarını kabul edip, o alanlara girme gibi zındıklıklar vb. yapmazsa, bu konuda çıkacak anlaşmazlıklarda da diyelim ki kurulacak emperyalistler arası bir üst kurumun kararına herkes uyarsa, böylece "sağduyu" hakim olursa, o zaman emperyalistler arası savaş tehlikesi de kalkar. Silahlanmaya harcanan onca para "okul yapımı, hastane yapımı, yol yapımı" vb. için kullanılır. Yeter ki "sağduyu" olsun! Yeni politik yaklaşım olsun! İşte revizyonistlerin her derde deva, her hastalığa çare sihirli otu budur! Bu sihirli ot, bu sosyal-emperyalistlerin ve uşaklarının da çok iyi bildiği gibi; aslında yalnızca kölelere köleliklerini daha kolay kabul etmeleri için sunulan bir uyuşturucudan başka birşey değildir.

*

Emperyalizmi militarist olmayan bir yapıda görüp gösterme; ve emperyalizm çağında pasifist silahsızlanma propagandası, yapılan anlaşmanın tanıtımında Marksizm-Leninizme saldırılan ilkesel noktalardır.

Bir de bu propagandadan bağımsız olarak ele alındığında, yapılan anlaşma tek başına ele alındığında, bunun pratik değerinin ne olduğu sorusu vardır. O bağıntıda tüm emperyalistler, sosyal-emperyalistler ve uşakları, yapılan anlaşmanın dünyada "barışı daha güvenlikli" hale getirdiğini söylüyorlar.

Sormak gerek: Hangi barışı? İkinci dünya savaşının bitiminden bu yana süren emperyalist barışı mı? Ki kastedilenin bu olduğu gayet açıktır. Bu emperyalist barış dönemi, gerçekte yalnızca bir genel

"... geride kalan %92 ne olacak?"

savaş olmaması anlamında bir barış dönemidir. Bu "barış" dönemi içinde onlarca gerici savaş, emperyalist saldırı savaşları; devrimleri bastırmak için karşı-devrimci darbe ve savaşlar olmuş, milyonlarla insan hayatını kaybetmiş; yurdundan sürülmüş, sakat kalmış vs.dir.

Böyle bir "barış" önce proletaryanın ve ezilen halkların emperyalist savaş karşısındaki gerçek tercihi değildir, olamaz. İster emperyalist genel savaş olsun, isterse bir sürü bölgesel gerici savaşlarla, karşı-devrimci darbelerle, halklara karşı ilan edilmemiş savaşlarla dolu emperyalist "barış" dönemi olsun, bunların her ikisi de proletarya açısından "daha kötü"dür. Bunların birbirine tercih edilmesi sözkonusu değildir. Sonuçta emperyalizmin hakimiyetidir sözkonusu olan. Kim ki sosyalizm, Marksizm-Leninizm adına konuşuyor; ve proletaryayı emperyalist savaşa karşı devrimci savaşa hazırlayacak, çağıracak yerde; emperyalist savaş/emperyalist barış arasında tercihe zorluyorsa, o işçi sınıfının dostu değil düşmanıdır! O kölelere, köleliklerini sürdürmenin propagandasını yapan bir sahtekardır!

İkinci olarak bu anlaşma ile "nükleer bir savaş tehlikesi"nin gerçekten uzaklaştığı varsayılırsa (ki bu da hikayedir, buna ileride döneceğiz), o zaman yine "barışın daha güvenlikli" hale geldiği bir palavradır. Çünkü nükleer savaş tehlikesinin azalması hiçbir şekilde genelde savaş tehlikesinin azalması anlamına gelmiyor. Çünkü varolan emperyalist barış dönemi içinde olan savaşların hiçbiri nükleer savaş olmamıştır. O halde, şu kadar nükleer başlıklı füzenin yokedilmesi anlaşması, genelde "barışı" daha güvenlikli yapmaz, yapmamıştır.

Üçüncü olarak, yapılan gerçekte nedir? Yapılan anlaşma eğer ABD kongresinde onaylanıp yürürlüğe girerse, ABD ve Sovyetler Birliği ellerinde bulunan nükleer potansiyelin %8'ini yokedeceklerdir. Ellerinde bulunan nükleer potansiyel, kendi yaptıkları hesaplara göre dünyayı 100 kez yoketmeye yeter potansiyeldir. Yani insanlık üç yıl sonra, yapılan anlaşmaya göre, 100 kez değil, yalnızca 92 kez yokedilme potansiyeli tarafından tehdit edilecektir. Ve bunun adı da "barış daha güvenlikli hale geldi" olacaktır. Bu çocukça bir hesaptır.

Dördüncü olarak, emperyalizmin varlık şartlarında, olması mümkün olmayanı — sağduyu, yeni politika vb. palavralar adına, bir an olmuş, ve tüm nükleer silahların yok edilmiş olduğunu— varsaysak bile, bu şartlarda bile "barışın daha güvenlikli" hale geldiği - geleceği, soruna salt "nükleer savaş" tehdidi açısından bile yaklaşılsa, içi boş bir balondur. Çünkü bütün atom silahlarının yokedilmesi şartlarında bile nükleer tehdit, atom reaktörleri var olduğu sürece ortada duracaktır. Klasik, konvansiyonel silahlarla yürütülecek bir savaşta bir veya birkaç atom reaktörünün havaya uçurulması ile; bilmem kaç megatonluk atom bombalarının patlatılması arasında etki açısından —kalıcı olan radyasyon etkisi temel alındığında— bir fark yoktur. Çernobil herkese atom reaktörlerindeki "kazaların" muhtemel sonuçları hakkında bilgi vermiştir. Yani nükleer savaş, atom başlıklı füzeler olmadan da yürütülebilir.

Yani toparlarsak, bu anlaşmanın tek gerçek değeri, emperyalist ve sosyal-emperyalistlerin gözboyamasında, işçi sınıfını ve emekçi yığınları tehditle karışık kandırmaya çalışmasında yatmaktadır.

İleride, işçi sınıfı ve ezilen-sömürülen yığınlar tarihi yazdıklarında, bu anlaşmaya verilecek ad "büyük palavra", "büyük gözboyama" veya benzeri bir ad olacaktır. Bundan kimsenin kuşkusu olmasın.

*

Açıktır ki, bu anlaşmanın şimdi yapılmış olmasının, anlaşmanın tarafları olan ABD emperyalistleri ve Rus sosyal-emperyalistleri açısından belirli iç ve enternasyonal nedenleri vardır. Ve her iki güç de, genel "barış yanlısı" görünmenin yanında, özel bazı çıkarlar da ummaktadırlar. Anlaşmanın şimdi yapılması belirli iç ve dış şartların zorlamaları sonucudur da. Biz bunlar üzerinde özel olarak durmayı gereksiz görüyoruz. Çünkü bunlar bu anlaşmaya karşı takınılacak tavır konusunda bizce belirleyici değildir.

*

Anlaşmanın bir de Türkiye açısından bazı pratik sonuçları var: Pratik olarak, Orta Avrupa'da Amerikan menşeli kısa ve orta-kısa menzilli nükleer başlıklı füzelerin sökülmesi, Türkiye'yi Sovyetler Birliği'ne karşı bir NATO saldırısı açısından yeniden daha önemli bir yere getirmiş; Türkiye'de NATO çerçevesinde silahlanmanın modernleştirilmesi, bu arada nükleer başlıkların ve taşıyıcıların yerleştirilmesi sorununu yeniden tartışma gündemine getirmiştir. Türkiye'deki NATO ve ABD nükleer potansiyelinin "modernleştirilmesi" ve yükseltilmesi gibi Türkiye işçi sınıfının ve halklarının çıkarlarına ters gelişmeler bugün gündemdedir.

Türkiye'nin faşist hakim sınıfları açısından bu durum, NATO içinde pazarlık güçlerini artıran bir durumdur. Bu açıdan bu anlaşma faşist Türk hakim sınıflarına da yarayan bir anlaşma olmuştur.

Onların bu relatif güçlenen durumlarına bağlı olarak, Ortadoğu'da yeni askeri maceralara girmeleri vb. mümkündür. Açıktır ki, böyle bir macera Batılı emperyalist efendilere, herşeyden önce de Amerikan emperyalizmine karşı olarak olmaz.

Sınıf bilinçli işçiler bu gelişmeleri dikkatle izlemek ve müdahale etmek zorundadır.

15 Şubat 1988

DAVOS ZİRVESİ: EMPERYALİZMİN UŞAĞI HAKİM SINIFLAR YUNANİSTAN VE TÜRKİYE HALKLARI ARASINDAKİ DOSTLUĞUN DÜŞMANLARIDIR!

1 Şubat'ta Türkiye ve Yunanistan başbakanları, kendi ülkelerinde hakim sınıflar tarafından karşılıklı kışkırtılan şövenizmin bugünkü baş uygulayıcıları ve mimarları yanyana gelerek, barış ve dostluk gösterileri yaptılar. Ve karşılıklı sorunları görüşerek çözme yönünde amaç ilanlarının yeraldığı bir anlaşma imzaladılar.

Bu anlaşma, bundan önce hakim sınıflar arasında imzalanan tüm anlaşmalar gibi, iki ülkenin halkları açısından üzerine yazıldığı kağıt kadar değeri olmayan bir anlaşmadır.

İki ülke içindeki konjonktür, ve uluslararası planda şimdi hakim olan "yumuşama" rüzgarlarının belirlediği konjonktür, NATO'nun güney kanadındaki düşman kardeşleri oynayan iki ülke hakim sınıflarının kardeşlik kartını oynamasını gerektiren bir konjonktürdür. Konjonktür değiştiğinde, kartlar değiştirilir, değiştirilecektir.

Hakim sınıfların boyalı basını, yayın organları her iki ülkede genelde atılan adımı "dostluk" yönünde atılmış olumlu bir adım olarak değerlendirdiler. Tabii her iki ülkede de, yapılan anlaşmayı karşı "düşman" tarafa aşırı taviz vermek olarak değerlendirip eleştirenler de oldu. Şövenizmde şampiyonluk yaparak parsa toplamaya çalışan bu kesim, kamuoyunu belirlemede tayin edici olmadı. Emekçi yığınlar içinde de bu "yumuşama ve dostluk" havası anlaşılır bir sevinçle karşılandı.

Biz komünistler, atılan adımı, esası "gözboyama" olan bir adım olarak değerlendiriyoruz. Her iki ülkede de hakim sınıfların temel siyasetlerinden biri, kendi ülke halkı arasında, diğer ülkenin halkına karşı düşmanlık körüklemektir. Gerçekte Yunanistan halkları ile Türkiye halkları arasında hiçbir çıkar çelişmesi yoktur. Şimdi başbakanların yanyana gelip, anlaşma yapmasının kitleler içinde olumlu karşılanmasının nedeni de budur. Çıkar çelişmesi olanlar, iki ülke hakim sınıflarıdır. Ve onlar bu çıkar çelişmelerini, ili ülke halklarının çıkar çelişmeleri olarak göstermek için, yığınları birbirine karşı kışkırtmakta, ve bunu sistemli bir siyaset olarak gütmektedir.

Bu temel siyaset, yapılan anlaşma ile de değişmemiştir, değişmeyecektir. Yarın konjonktürdeki küçük bir değişiklik, zeytin dalının yerini —o zeytin dalı uzatılırken bile aba altında hazır tutulan— sopanın almasına yetecektir. Bu konuda hiç kimse hayale kapılmamalıdır.

Gerçek dostluk, Ege'nin gerçekten "barış gölü", "dostluk gölü" vb. olması, her iki ülkede de emperyalizmin hakimiyetinin devrimlerle yıkılması, işçilerin-köylülerin devrimci iktidarlarının başa gelmesi ile mümkün olacaktır.

Yunanistan ve Türkiye halklarının dostluğunu sağlamak için atılması gereken gerçek adım, her iki ülkede devrim mücadelesine hız vermektir.

Hakim sınıfların "dostluk" gösterilerine aldanılmamalıdır.

10 Şubat 1988

PARLAMENTO AHIRINDA TEPİŞMELER BAŞLADI:

29 Kasım 1987'de tezgahlanan seçim sahtekarlığının sonucunda kurulan yeni dönem parlamentosu çalışmalarına başladı.

ANAP'ın 292 milletvekili ile mutlak hakim olduğu bu parlamentoda Demirel'in Yeni Partisi ve SHP muhalefet partileri olarak, hakim sınıfların çeşitli kesimleri arasındaki hükümet dalaşını parlamento ahırının kürsüsüne taşıyorlar.

Parlamento ahırının daha açılışında muhalefet partileri "demokrasi" gösterisine giriştiler. Bu "demokrasi" gösterisi, Evren konuşmasını yapmak için salona girerken ayağa kalkmamak, alkışlamamak, bir bölümün salonu terketmesi biçiminde başladı; SHP'nin iki milletvekilinin 1982 Anayasası üzerine yemin ederken yemini biraz değiştirmelerinde sürdü. Bu sahte "demokrasi" gösterileri, işçi sınıfının ve emekçi yığınların parlamento denen ahırı siyasetin merkezi görmeleri fonksiyonuna sahip, parlamentonun bir "palavra meydanı" esas fonksiyonunu gözlerden gizleme, yığınların gerçek sorunlarından dikkatleri sözde demokrasi mücadelesine çekme fonksiyonuna sahip gösterilerdi.

Seçimlerin hemen ertesinde daha yeni hükümet kurulmadan bindirilen zamlar üzerine tartışma bir yana kondu; mesela faşist Demirel'in faşist Evren'i alkışlamamış olmasının, o girince ayağa kalkmamış olmasının "Meclisin üstünlüğü"nün mü, yoksa devlet başkanlığı makamına "saygısızlığın" mı işareti olduğu gibi çok "hayati" ilan edilen yapay sorunlar üzerine günlerce tartışıldı.

Daha sonraki gelişmeler içinde, işçilerin, emekçilerin dikkatleri bir süre de gerçek dertlerinden, bizzat Özal tarafından başlatılan, başkanlık sistemi için Anayasa değişikliği tartışmasına çekilmeye çalışıldı. Tüm boyalı basın, TRT, bütün basın-yayın araçları ile aslında yığınlar için belirleyici hiçbir önemi olmayan bu tartışma pompalandı.

Ardından yeni hükümetin kurulma ilanı aşamasında, bu kez de Keçeciler'in bakan olup olmayacağı, Çankaya'nın buna karşı olup olmadığı gibi çok "önemli" ilan edilen, gerçekte yine ezilen-sömürülen yığınlar açısından hiçbir gerçek değeri olmayan bir sorun üzerine günlerce çok ateşli tartışmalar yürütüldü.

Hükümet kurulduktan sonra da bu kez Savunma bakanı olan Vuralhan olayı gündeme geldi. Felsefeleri "Devletin malı deniz, yemeyen domuz" olan, yiyenler-yeğenler-vurguncular sisteminin koruyucuları fazilet meleği kesilerek, devletin malından yiyen Vuralhan'ın bakan olamayacağı, olmaması gerektiği vb. yaygarasına başladılar. Ve çok "demokrasi" yanlıları bu kez de faşist Evren'in bu yolsuzluğa dur demesini, 12 Eylül'ün hediyesi olan "Devlet Denetleme Kurulu"nun bu işe el atmasını talep etmeye başladılar.

Mesele yığınları "demokrasi" gösterisinin peşine takmak idi, takmaktır. Hakim sınıf sözcülerinin birbirlerinin kirli çamaşırlarını ortaya dökmeleri iyidir. Ama bu hiçbir şekilde, şu anda kirli çamaşırları ortaya dökenlerin kendilerinin çamaşırlarının temiz olduğu anlamına gelmez. Bunu unutmadan, ve yığınlar açısından gerçek demokrasi mücadelesi alanının hakim sınıfların parlamento ahırı olmadığının bilincinde, bu garip gösteriyi izlemek gerek.

Kürt milli sorunu parlamento ahırı kürsüsünde

Parlamento ahırında tepişmeleri uç noktasına çıkaran, kavgaya kadar varan atışmalara yolaçan bir gelişme de SHP İstanbul milletvekili M. Ali Eren'in 19 Ocak'taki oturumda gündem dışı konuşmasında Kürt sorunu üzerine bazı laflar etmesi üzerine çıktı. Gürültüyü koparan konuşmada M. Ali Eren'in söyledikleri şöyle:

"M. Ali Eren: Yasalarımız Doğuda farklı, Batıda farklı yorumlanmış ve uygulanmışlardır...

Halim Aras (ANAP): Yalan söylüyorsun yalan.

M.A. Eren: Kendi dillerini konuşmaları yasaklanmıştır...

İlhan Aşkın (ANAP): Ne konuşuyorsun, bilmiyorsun.

Şeref Bozkurt (ANAP): Atatürk milliyetçiliği çerçevesinde Türk milleti içinde herhangi bir ayrım yapılamaz. Türkiye'de Türk milleti vardır.

Talat Sargın (ANAP): Anayasayı unutma.

M.A. Eren: Eğer yüreğiniz varsa söylediklerimiz yanlışsa gelir buradan yanıtlarsınız...

Ş. Bozkurt: Ulusal bütünlüğümüzü bozucu sözler sarfediyorsun.

M.A. Eren: Dışişleri Bakanı Yunanistan'daki ve Bulgaristan'daki Türklere yapılan baskılardan sözetti...

Cahit Aral (ANAP): Saf kan Türk onlar.

Ülkü Söylemezoğlu (ANAP): Bölücü.

M.A. Eren: Biz demokratız, her zaman baskının karşısında olacağız. Türklere de baskı yapılmasına karşı olacağız...

Ş. Bozkurt: Ulusal bütünlüğümüzü bozucu söz söylüyorsunuz.

M.A. Eren: Ülkemizde de eğer azınlık milliyetlere baskı yapılıyorsa, onların isimleri değiştiriliyorsa... siz de gelin buraya onu kınayın. Onu bekliyorum sizden....

İlhan Aşkın: Sayın Başkan, hatip azınlık millet dedi. Türkiye'de hangi azınlık millet vardır. Açıklasın bunu. Cevap ver buna.

M.A. Eren: Bağırmayın.

İ. Aşkın: Cevap ver, hangi azınlık millet var Türkiye'de.

Oltan Sungurlu (ANAP): Sayın başkan, anayasa dışı laflar oluyor. Türkiye'de azınlık kim onu söylesin. Böyle konuşmasına müsaade etmeyin.

Yalçın Koçak (ANAP): Meclis'te azınlıklar mı var?

İçişleri bakanı M. Kalemli: Milli marş İstiklal marşıdır. Başkent Ankara'dır.

Önder Kırlı (SHP): Demagoji yapma.

Turhan Hırfanoğlu (SHP): Şiir mi okuyorsun..."
(Cumhuriyet, 20 Ocak 1988, s.7)

*

Bugün Türkiye'de hakim sınıfların bir kesimi gelinen yerde artık Kürtlerin —tabii millet olarak değil, kendileri için en ileri noktada milli azınlık olarak— varlığını red etmenin, gelişmeler karşısında uygun olmadığı; Kürtlerin varlığını bile reddeden bir siyasetin uzun sürede ayakta tutulamayacağını, ve böyle bir siyaset karşısında Kürt milli potansiyelinin kontrolden çıkabileceğini görmüştür. Bunlar bu siyasetin biraz yumuşatılmasını, Kürtlerin varlığının kabul edilmesini, ve "kalkınmada Doğuya öncelik" vb. sloganları altında, Kürdistan bölgesinin şimdiye kadar olduğundan çok önemli ele alınmasını, "Türkiye cumhuriyetinin devleti ve milleti ile bölünmezliği" ilkesinin şimdi gelinen noktada yalnızca "kırbaç" ile korunamayacağını; kırbaç'a biraz da şeker eklemek gerektiğini; Kürdistan'ı açık askeri işgal altında tutma görünümünün "Batılı dostlar gözünde" "demokrasi açısından da hoş olmadığını" vb. savunmaktadırlar.

Açıktır ki, onları bu noktaya getiren, insanseverlikleri, Kürtlerin milli hakkını savunmak vb. değil, kendi sınıf çıkarlarının uzun vadede ancak bu şekilde savunulabileceği düşüncesidir. Kendini bir olgu olarak dayatan Kürt milli uyanışı ve direnişi, ve bu direnişin potansiyel kitle temelinin büyüklüğünün görülmesidir.

Öncelikle PKK'nın sürdürdüğü mücadelenin şahsında kendini çok açık bir olgu olarak dayatan Kürt milli direnişi karşısında, Kürt sorununun varlığını kabul etme, ve "yeni siyasetler üretme" talebi, —tabii "TC'nin devleti ve milleti ile bölünmezliği"ni korumak amacıyla— legal sosyalistlerimizin dergilerinde birçok sahte sosyalist tarafından savunulduğu gibi; M. Ali Birand vb.leri tarafından günlük boyalı basında da tonu giderek artan bir şekilde seslendirilmeye başlanmıştır.

M. Ali Eren'in konuşması işte hakim sınıfların bir kesiminin Kürt sorununda "yeni politika" arama-üretme talebi çerçevesi içinde bir konuşmadır.

M. Ali Eren'in konuşması, gerçekte Kürt ulusunun varlığını ve onun ayrılıp, ayrı devlet kurma hakkını reddeden, Türk şövenizminin sınırları dışına çıkmayan, "tabu yıkma"yı ancak bu tabunun sınırları içinde ele alan bir konuşmadır. O soruna hakim sınıfların tüm kesimlerinin temel bakış açısı ile, T.C. devletinin varolan sınırları içindeki bütünlüğü bakış açısı ile yaklaşmaktadır. Bu bütünlüğün daha iyi nasıl korunabileceği konusunda görüşler getirmektedir. Ama bu bile, çok hassas olan bu noktada, hakim sınıf sözcülerinin büyük çoğunluğunun korkunç bir tepkisi ile karşılanmaktadır. M. Ali Eren'in bu konuşması karşısında Meclis ahırı iyice karışmış; küfürleşmeler, karşılıklı hainlik, bölücülük suçlamaları, susturma tehditleri seslendirilmiştir. Ve evet sözkonusu konuşmanın Meclis dışında yayınlanmaması için de Meclis karar almıştır. Bu aptalca karar bile, hakim sınıfların meclis ahırındaki siyasetçilerinin Kürt/Kürdistan sorunundaki acizliğinin, paniğinin açık ifadesidir.

Bu konuşma, bütün olarak Kürt milletini karşısına alan yeni bir şövenist kış-

kırtma kampanyası için de hakim sınıfların bütün basın-yayın araçları tarafından kullanılmıştır.

Daha sonra M. Ali Eren, partisi SHP'nin zorlaması ile de, özür dileyen, yanlış anlaşıldığını açıklayan; Türkiye'de "tabii ki"! Türk/Kürt ayrımı olmadığı yollu bir açıklama yapmış; SHP'nin başkanı İnönü de Türkiye'de Lozan anlaşmasına göre azınlık olarak yalnız Hıristiyan ve Musevi vatandaşları saymak gerektiğini belirtmiş; "Kürtçe, Arapça, Lazca veya başka dillerden konuşan vatandaşlarımız azınlık meydana getirmez" demiştir. Yani güya Sosyal-Demokrat (Siz sosyal-şöven/sosyal-emperyalist okuyun) Halkçı (Siz halk düşmanı okuyun) Partinin bugünkü resmi siyaseti, Kürtleri bırakın millet olarak kabul etmeyi, milli azınlık olarak bile görmemektedir. M. Ali Eren'in partinin genel siyaseti ile bu konuda da özde uyum içinde olan görüşleri, bu parti içinde de şimdilik küçük bir azınlığın görüşleridir. Ama Kürt milli hareketinin gelişmesi hakim sınıfların bu konudaki siyasetlerinde belli gözden geçirmeler yapacaklarını göstermektedir. Konuşma bu açıdan bir işarettir.

Kürt milli sorununun gerçek çözümü, çıkış noktası Kürdistan olan burjuva milliyetçiliğinde de değildir.

Gerçek çözüm, Kürdistan'ın tüm bölgelerinde, işçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devrimindedir. Bu devrimler Kürdistan'ın parçalanmış olduğu devletler içinde, öncelikle o devlet içinde yaşayan tüm uluslardan işçilerin-emekçilerin ortak düşmanı olan sözkonusu devlete karşı yönelmek zorundadır. Kürt ulusunun ayrılma hakkını gerçekten özgürce kullanabileceği şartları yaratacak tek güç, işçi sınıfı önderliğinde, tüm milliyetlerden işçilerin-köylülerin demokratik halk devrimidir.

Komünistlerin görevi bu gerçek çözüm yönünde çalışmaktır.

KAHROLSUN TÜRK ŞÖVENİZMİ! YAŞASIN PROLETER ENTERNASYONALİZMİ!

YAŞASIN KÜRT ULUSUNUN AYRI DEVLET KURMA HAKKI!

YAŞASIN İŞÇİ SINIFI ÖNDERLİĞİNDE DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ MÜCADELEMİZ!

Şubat başı 1988

ERMENİ DÜŞMANLIĞININ YENİ BAZI GÖRÜNTÜLERİ

FAŞİST T.C. DEVLETİ ERMENİ MİLLİYETİNDEN MANUEL DEMİR'İ İSTANBUL'DA KATLETTİ... GARBİS ALTINOĞLU'NU SİNOP ZİNDANLARINDA ÖLÜM HÜCRESİNDE ÖLÜME TERKETTİ...

Faşist Türk devleti ve onun eli kanlı uşakları son günlerde gerçekleştirdikleri bazı saldırılarla, bir kez daha nasıl Ermeni düşmanı olduklarını, Ermeni milliyetinden devrimcilere özel kinlerini kusarak kanıtladılar.

Manuel Demir'in katledilmesinde ve şimdi yıllardan beri sürdürülen Garbis Altınoğlu'nun öldürülme girişiminin yeni somut boyutlar kazanmasında hakim sınıflar bir kez daha; 20. yüzyılın ilk sistemli soykırımının planlayıcısı ve uygulayıcısı olan, bu tavırları ile Hitler'e örnek olan atalarına layık olduklarını gösterdiler.

Özellikle 12 Eylül 1980 askeri faşist harekatı ile birlikte, Türk-olmayan devrimci ve komünistlere özel kinlerini, onlara daha özel uygulanan işkence yöntemleriyle kusan faşist Türk devleti, bugün de aynı ırkçı kin ile ezilen millet ve milliyetlerden devrimcilere pervasızca ölüm kusmaktadır. Ezilen milliyetin devrimcileri özel saldırıların hedefi olmakta; onlar içinde de Ermeniler, müslüman olmayanlar olarak en özel hedef durumuna gelmektedir.

Faşist cuntanın daha ilk günlerinde, Ermeni milliyetinden, TKP/ML'in bir taraftarı olan Manuel Demir ve TKP/ML-Hareketi üyelerinden Garbis Altınoğlu, düşmana tutsak düşen devrimcilerdir. Her ikisi de günlerce faşizmin işkence tezgahlarında en ağır işkencelere uğramış, Ermeni olduklarından bir de "özel muamele" ye tabi tutulmuş; ama her ikisi de bu tezgahlarda düşmana teslim olmamıştır.

Manuel Demir genç bir TKP/ML savaşçısı olarak işkence tezgahlarındaki direnişini faşizmin zindanlarında da sürdürmüş, ve dört yılı aşkın onurlu ve mücadele dolu bir tutsaklık dönemi sonrasında, boyun eğmediği can düşmanlarına karşı dışarıda da mücadelesini kesintisiz sürdürmüştür. O, çok kısa süren "özgür" yaşamı süresince, faşist Türk devletini yıkma yolunda doğru bildiği düşünceler çerçevesinde tavizsiz bir kavga verme çabası içindeyken, faşist kolluk kuvvetlerinin

kurşunlarına hedef olarak yaralanmış; yaralı Manuel faşist kolluk kuvvetlerince kelimenin tam anlamı ile kurşuna dizilerek hunharca katledilmiştir.

Manuel'in katledilişini "bir Ermeni teröristi öldürüldü" vb. başlıklarla büyük bir başarı şeklinde kamuoyuna aktarmaya çalışan aşağılık uşak basın ve onun faşist kalemşörleri, niteliklerine uygun yalan haberlerle "Manuel Demir ve ASALA" arasında paralellikler kurma gayreti gösterirken, aslında Ermeni milliyetine ve saflarından çıkan devrimcilere ve komünistlere duydukları ırkçı kini dışa vurmuşlardır. Bu ise bizlere, faşist Türk devleti ve onun her renkten sözcülerine karşı amansız mücadeleyi aralıksız sürdürme; bunu yaparken şöven-milliyetçi faşist ideolojileri karşısında proleter enternasyonalizminin kızıl bayrağını tavizsiz bir biçimde yükseklere kaldırma görevini yüklemektedir.

Faşist Türk devletinin kolluk kuvvetleri İstanbul'da Manuel'i kurşuna dizerek katlederken, zindancıbaşları da yine Ermeni milliyetinden Garbis Altınoğlu'nu Sinop zindanlarının ölüm hücrelerinde ağır ağır ölüme terketmişlerdir.

Garbis Altınoğlu, faşist diktatörlük ve onun eli kanlı işkencecilerinin boy hedefi olan ve 7 yılı aşkın bir süredir sürekli ve sistematik bir biçimde işkencenin en "özeli" altında tutulan az sayıdaki devrimci önderden biridir.

O, İstanbul, Maraş, Adana ve en son olarak da Sinop'ta bir dizi cezaevinde hem kararlı bir direniş simgesi, hem de Ermeni milliyetinden bir devrimci olduğu için, en ağır baskı ve işkencelerin boy hedefi olmuş, ama düşmanlarına boyun eğmediği için, O'na boyun eğdiremeyenler çareyi O'nu adım adım öldürmekte bulmuşlardır.

Hiç kuşkusuz böyle aşağılık uygulamalar da bu devletin yıkılışını engelleyemeyecektir. Ama bunlar, Garbis'e layık gördükleri zulüm ve işkence ile en azından diğer devrimcilere ve komünistlere korku salıp varlıklarını biraz daha sürdürme düşüncesindedirler. Faşist Türk devleti çok büyük bir yanılgı içindedir. Ne Manuel' in katledilmesi, ne de Garbis'e yönelik en iğrenç saldırı ve uygulamalar biz komünistlere ve kararlı devrimcilere korku salacak şeyler değildir. Bunlar, sadece ve sadece bu devlete ve onun savunucularına duyduğumuz devrimci kini bileyen faşist uygulamalardır.

Ve biz komünistler, TKP/ML-Hareketi saflarındaki devrimcilerin "Garbis'in ölüm hücresinden derhal çıkartılması" talebini kendi talebimiz olarak görüyor ve yineliyoruz:

GARBİS ALTINOĞLU DERHAL ÖLÜM HÜCRESİNDEN ÇIKARILMALIDIR!

Onu ölüm hücresinde tutan faşist Türk devletinin temsilcileri, sayısı belirsiz suçlarına bu uygulama ile yenilerini de katmakla aslında kendi ölümlerine her geçen gün daha fazla yaklaşıyorlar. Bu uygulamalar da onları yıkılmaktan kurtaramayacağı gibi, sorumluları o günleri görme imkanı bulabilirse, halk mahkemeleri önünde hesap verip, hakettikleri cezaya çarptırılmaktan kurtulamayacaklardır.

Garbis Altınoğlu ölüm hücresinden derhal çıkarılsın!
Kahrolsun faşist Türk devleti!
Tüm işkenceciler, faşist zalimler ve zindancılardan yaptıklarının hesabı er geç tek tek sorulacaktır!
Tüm devrimci tutsaklara özgürlük!

Ölü ele geçirilen militanın Ermeni çıkması, işbirliğini kanıtladı...

TİKKO-ASALA şer ittifakı

Aldatılmış TB'K'P'nin Acınacak Hali Üzerine Biraz Daha:

"Sahibinin Sesi"ni yankılayan "yenilikçi"/ Gorbaçev'ci TB"K"P, eski TİP ve T"K"P' nin genel sekreterlerini legalleşme pahasına kendisinin —inanmadan— faşist olarak nitelendirdiği rejimin zindancılarına teslim etmesini savunmaya devam ediyor.

Marksizm-Leninizmi hiçbir dönemde gerçekte savunmamış olan, ve fakat efendileri Rus sosyal-emperyalizminin siyasetine bağlı olarak bir dönem Marksizm-Leninizm üzerine laflar etmiş olan bu uşaklar; son geldikleri yerde SBKP'deki "değişmelere" paralel olarak "yeni bir politika" saptamışlar; ve devrimciliğin lafzından da arındırılmış saf reformist bir program taslağı temelinde birleştiklerini ilan etmişlerdi. Bunlar proletarya diktatörlüğünün zaten hiçbir dönemde gerçekte savunmadıkları lafzını da programdan çıkarmış; istedikleri dönüşümleri de parlamenter yolla gerçekleştireceklerine yemin-i billah edip, devrimci şiddetin lafına karşı da açık polemik yürütür konuma gelmişlerdi.

İsimlerinde yeralan "Komünist" lafı ise, birleşen iki partinin genel sekreterlerinden Sargın efendiye göre, üzerinde "ısrar edilmesi önemli olmayan" (T. Erel, Milliyet, 2 Kasım 1987) bir laftan başka birşey değildir.

Bu şekilde, adındaki "Komünist" lafından, programdaki ayıbın üzerini örten amaç ilanları laflarından başka komünizmle uzaktan yakından en küçük bir ilişkisi olmayan açık reformcu, Rus sosyal-emperyalizmi uşağı parti artık Türkiye'de legal olma vakti geldiğine inanmıştı.

Öyle ya, bütün legal sosyalistlerimizin!!! buyurduğu gibi, kitlelerle birleşmek ancak legallik ile mümkün olabilirdi! Hem de Türkiye Cumhuriyeti devletinin demokratikleştirilmesi de gerekti. Bu demokratikleştirilme izinli bir veya birkaç "komünist partisi" olmadan nasıl olurdu! Hükümet bunu görmüyor muydu!

TB"K"P'nin legal parti olarak kurulmasına izin verilmesi, hem Rus sosyal-emperyalizmi uşağı reformist bir partiye açıkça ortaya çıkma imkanı vererek Türk hakim sınıflarına demokratikleştiklerine dair belge sağlayacak; hem Sovyetler Birliği ile iyi ilişkileri daha iyi etmenin yollarını açacak; hem de üye olunmak istenen AET' nin ah çok(!) demokratik üyelerinin gözünde Türkiye'nin demokratikliğini ispat fırsatı verecekti. Hükümetin içinde ve dışında "çağdışı" anti-komünist unsurlara karşı, ayrıca aslında demokrasiden yana olanların da güçlendirilmesi ayrıca "demokrasi savaşçılarının"(!) görevi idi de!

TB"K"P'li revizyonist-karşı-devrimci baylarımız, Boran'ın cenazesinin TBMM' den kaldırılma şovu; kendilerine seyahat belgesi verilmesi şovu; Boran'ın cenazesine Fidef'lilerin elini-kolunu sallayarak katılması gibi olaylar karşısında gerçekten de —faşist dedikleri— rejimin içinde legal yerlerini alma zamanının geldiğine inandılar.

Hesapları görünürde, en kötü halde, beş-on gün —hem de geniş bir uluslararası delegasyonun denetimi altında— göz altında yatıp çıkmak; ve demokrasinin sınırlarını genişletmek için herşeyi göze alan aslan yürekli yiğitler olarak TB"K"P'nin legal kuruluş dilekçesini İçişleri bakanlığına vermekti.

Bu naylon komünistler, hesabı yanlış yaptıklarını; Türk faşist hakim sınıfları tarafından aldatıldıklarını, Esenboğa'da farkettiklerinde iş işten geçmişti.

Şimdi yurtiçinde ve yurtdışında bu zavallılar, zavallılıklarına acındırarak parsa toplamaya, zavallılıklarını yiğitlik olarak satmaya çalışıyorlar.

TİP ve T"K"P'nin yeni merkez organı Yeni Yol'un dördüncü sayısında, "Sargın ve Kutlu'nun girişimi demokrasi ve insan hakları içindir" deniyor.

Yazıda şunlar da söyleniyor:

! "Sargın ve Kutlu yoldaşların ülkeye dönüşlerinden sonraki haftalardaki gelişmeler de bir kez daha gösterdi ki, Türkiye'de insan hakları ve hukuk ilkeleri en kaba biçimde çiğnenmektedir. Onları sorguda tutabilmek için 1982 Anayasasını bile çiğneyenler, gözaltı boyunca tüm Türkiye ve uluslararası kamuoyunun gözleri önünde yalan söylediler,

! kamuoyunu aldatmaya çabaladılar. Şimdi
! ise, boylu boyunca ortada olan, rejimin
! demokrasi düşmanı, işkenceci yüzüdür."
! (Yeni Yol, S.4, s.1)

Burada söylenenin her satırı kendi başına kokuşmuşluğun ifadesidir.

TB"K"P'li Yağcılara sormak gerek: Sizin ülkeye dönüş amacınız ne idi? "Rejimin demokrasi düşmanı, işkenceci yüzünün" gösterilmesi mi? Bunun için sizin sekreterlerinizin gidip, "Biz geldik, tutun bizi, işkence edin bize!" demesi mi gerekliydi? Daha önce bu rejimin demokrasi düşmanı ve işkenceci olduğunu söylemiyor muydunuz? Yoksa söylediklerinize kendiniz mi inanmıyordunuz? İnanıyordu iseniz, o zaman iki genel sekreterinizi işkencecilerin eline kendi elinizle teslim etmeniz ne kadar "ince" bir mücadele taktiği ola ki?

Bunun böyle olmadığı sizin açık ifadelerinizden bellidir. Sekreterleriniz Türkiye'ye işkence görmeye, ve böylece "rejimin demokrasi düşmanı, işkenceci yüzünü" teşhire değil, "demokratikleşen" rejim içinde, onu daha "demokratikleştirmek" için, TB-"K"P'yi legal kurmaya gitmişler; daha önce resmen veya gayri-resmi anlaşmaların Türk faşist hakim sınıfları tarafından bozulması üzerine kazık yemişler, ve kendi kendilerini işkencecilere teslim eden zavallılar konumuna düşmüşlerdir. Ve şimdi bu zavallılık, "demokrasi ve insan hakları için mücadele" diye yutturulmaya çalışılmaktadır.

Kokuşmuşluk o noktaya varmıştır ki, "demokrasi düşmanı, işkenceci yüzünü" teşhir adına, rejimin 1982 Anayasası, rejime karşı savunulmaktadır. Hakim sınıflara 1982 Anayasasını çiğneme suçlaması getirilmektedir. Yağcılar bu anayasanın faşist rejimin hukuki temeli olduğunu, bu anayasada Komünizmin yasaklandığını, suç olduğunu, ve kendilerinin komünist olma iddiasında —en azından lafta— olduğunu unutmuş mudur? Hayır! Unuttukları filan yoktur! Nasıl ki rejimin faşist olduğu konusundaki kendi laflarını ciddiye almıyorlarsa, kendilerinin komünist oldukları konusundaki lafın da ciddiye alınacak bir yanı olmadığının bilincindedirler. Komünist olmadıklarını bildiklerinden, aslında dönüşleri 1982 anayasası çerçevesindedir! Hakim sınıflar bu uşaklara karşı gerçekten ayıp etmiştir!

Yeni Yol'da şunlar da deniyor:

! " Yasal TBKP için mücadele - demok-
! rasi ve insan hakları için mücadelenin
! bir parçasıdır

! Şimdi, insan hakları ve demokrasi soru-
! nu komünist hareketin yasal olması ge-
! rektiği fikriyle birlikte tartışılıyor. Sar-
! gın ve Kutlu yoldaşların kaba yöntem-
! lerle gözaltına alınmalarıyla birlikte Tür-
! kiye ve uluslararası kamuoyunun önün-
! de gelişen olaylar, Türkiye'de demokra-
! si sorununu uluslararası kamuoyunun
! gündemine sokmuş, düşünce ve örgüt-
! lenme özgürlüğü bu düzeyde ele alınır
! ve savunulur olmuştur.

! Sargın ve Kutlu'nun demokrasi girişimi
! çerçevesinde gelişen destek ve dayanış-
! ma onların kişisel güvenliklerinin güven-
! ce altına alınması, serbest bırakılması,
! politik düşüncelerinden dolayı yargılan-
! ması özgürce politik faaliyette bulunma-
! larının sağlanması biçiminde; uluslarara-
! sı alanda komünistlerden liberallere, Tür-
! kiye'de devrimci sol çevrelerden muhale-
! fet partilerine kadar çok geniş güçlerce
! dile getiriliyor. İki politik liderin girişi-
! minin demokratik niteliği geniş güçlerin
! dayanışmasını çekiyor, komünist partisi-
! nin yasallığı fikri hiçbir zaman olmadığı
! kadar destek görüyor." (Yeni Yol, S.4
! s.4)

İşte "demokrasi savaşçıları"mızın kendilerini teslim etmekle elde ettikleri ikinci kazanım: Türkiye'de demokrasi sorunu uluslararası kamuoyunun gündemine sokulmuş! Bu Yağcılara sormak gerek: 1980 12 Eylülünden bu yana ne zaman çıktı ki?! Yağcı ve Sargın efendiyi Türkiye'ye göndermekteki amacınız bu muydu? Eğer bu değilse, bu konuda söyledikleriniz, yenen bir kazık üzerine durumu kurtarmaya çalışmaktan başka ne anlama geliyor?

"Komünist partisinin yasallığı" fikrinin tartışılmasına gelince:

Tartışılan somut olarak TB"K"P'nin, ve birtakım sahte sosyalist partilerin yasallığı sorunudur. Tartışılan gerçek anlamda sosyalist isimli, komünist isimli burjuva partilerinin, reformist partilerin yasallığı sorunudur. Başka birşey değil! Gerçek bir komünist partisinin yasallığı sorunu, tartışma gündeminde değildir. Onu gündeme getirecek olan, hakim sınıfların demokrasi manevraları; Rus sosyal-emperyalizminin uşaklarının birtakım ne idüğü belirsiz pazarlıkları; her soydan ve boydan legal sosyalist efendilerimizin yasal boşluk doldurma girişimleri vs. değil, milyonlarca işçinin, emekçinin yükselecek devrimci mücadelesi olacaktır. Gerçek komünist partisinin legalliği devrim içinde/devrimle kazanılacaktır.

Kaldı ki, dönüş'te dert, tutuklanarak TB"K"P'nin legalliği üzerine tartışma kışkırtmak da değildi herhalde!

Devam ediyor Yeni Yol:

> " Türkiye'nin demokratikleşmesi için
>
> Açık ki, Türkiye'nin demokratikleşmesi mücadelesinde artık yeni bir evre ortaya çıkmıştır. Şimdi sözkonusu olan, Kutlu ve Sargın yoldaşların TBKP'nin yasal faaliyeti yönünde girişimlerde bulunmak üzere ülkeye dönüşleriyle birlikte "demokrasiye geçtik" demagojisinin yerle bir olması, 12 Eylül'ün devamı olan uygulamaların reddedilemeyecek biçimde gözler önüne serilmesi, demokrasi sorununun kamuoyunda yeni türde tartışılmasıdır.
>
> Ülkenin politik gündemi ilk kez hükümetin insiyatifi dışında oluşmakta, rejimin demokratikleştiği iddiaları Batı'da da şimdi kuşku götürür olmaktadır." (Yeni Yol, S.4, s.4)

Teslim olmanın zafer diye yutturulmaya çalışılmasına yeni bir örnek daha! Eğer teslim olmak ile "ülkenin politik gündemi hükümetin insiyatifi dışında geliştirilmiş" oluyorsa, TB"K"P'li naylon komünist dostların(!) şu anda resmen teslim olmamışlarının da teslim olması onlara biraz daha "insiyatif" kazandıracaktır!

Türk faşist hakim sınıfları tam bir pazar bezirganına yaraşır biçimde, TB"K"P'nin zavallı uşak genel sekreterleri ile yoyo ile oynar gibi oynuyor; TB"K"P'li naylon komünistlerin geri kalanı "insiyatif bizde" diye övünüyor! Kendi kendini kandırmanın bu kadar aptalcası az görülmüştür.

Teslim olma adımının propagandası şöyle yapılıyor:

> "Sözkonusu adım, işçi öğrenci ve aydınların 12 Eylül sonrası sönmeyen şimdi daha gür sesle ifade edilen çıkışlarının devamı yeni bir adımdır. Yeni olan demokrasi ve insan hakları için, anti-komünist yasaklara karşı kesin bir savaşımıdır. TİP ve TKP MK'leri tarafından görevlendirilen Sargın ve Kutlu yoldaşların cesaretli ve kararlı girişimi bunu ifade ediyor." (Yeni Yol, S.4, s.4)

İşte TB"K"P'li zavallılar için "kesin savaşım"ın gerçek anlamı! Hakim sınıflara tıpış tıpış teslim olarak "kesin savaşım"! Hakim sınıfların 1982 Anayasası çerçevesinde legal parti kurmayı amaç edinen "kesin savaşım"! Yanında 40 kişilik heyetle teslim olmaya gidişin adı "cesaretli ve kararlı girişim" oluyor! Böylece TB"K"P'li revizyonistlerin lügatinde çokça kullanılan bu sözcük yığınlarının gerçek anlamı da açıklığa —bir kez daha— kavuşmuş oluyor.

Tabii geriye bir soru kalıyor: TB"K"P' nin geri kalan "ardıcıl savaşçılarını" "kesin savaşım" vermekten alıkoyan ne? Onların kılavuzları gidip teslim olmuştur. Sıra kargaların da bu yolda "kesin savaşıma" atılmasıdır! Haydi biraz cesaret ve kararlılık dostlar(!).

Hiç kimse bizi, iki zavallının işkenceden geçirilmesi karşısında duygusuz davranmakla suçlamasın! Sözkonusu efendiler, bilinçli olarak gidip teslim olma yolunu seçmişlerdir. Ve bunu utanmadan komünizm adına, demokrasi adına yapmışlardır. Bu sahtekarlığı teşhir etmek görevdir.

Bizim işkenceye karşı olmamız; bu kişilerin "komünist" olarak tanıtılarak bunlara saldırıldığı, bunların şahsında komünizmin hedeflendiği, ve bizim bu yüzden bunların tutuklanmış olmasına karşı olmamız, madalyonun diğer yanıdır. Özel olarak bunların serbest bırakılması için açılacak bir kampanyanın "demokrasi için mücadele" olarak gösterilmesi de sahtekarlıktır. Bunlar gerçek anlamda demokrasi mücadelesi vermemiştir. Bugün binlerce devrimci tutuklu vardır Türkiye'de! Onlardır demokrasi mücadelesi verenler! Kampanya açılacaksa onlar için açılmalıdır. Bizim TB"K"P'ye ve onun yöneticilerine özgürlük diye özel bir kampanyada yerimiz yoktur. Onları ancak genel bir kampanyanın içinde, siyasi tutuklulara özgürlük; siyasi örgütlenme özgürlüğünü savunduğumuz ölçüde savunuruz.

Teslimiyetin devamı: Bildiğini anlatmak

Gerçek komünistlerin polisteki tavırları açısından bağlayıcı bir yasaları vardır: "Ser ver, sır verme". İllegal parti çalışmasının kurallarında Komünist Enternasyonal'in belgelerinde "parti çalışması ve parti işçileri hakkında" polise bilgi vermek açık-seçik "hainlik" olarak değerlendirilir. (Bkz. "İllegal Çalışma ve Provokatörlere Karşı Mücadele Üzerine", Bolşevik Partizan Yayınları Çeviri Dizisi No: II, s.1)

Ne yazık ki, Türkiye devrimci ve komünist hareketi bu noktada geçen dönemde —genelde— kötü bir sınavdan geçmiştir. İbrahim Kaypakkayalar, Süleyman Cihanlar, M. Fatih Öktülmüşler vb.leri ne yazık ki kural-dışı olmuşlar; kural bildiğini anlatma, veya polisin söylediklerini tasdik etme olmuştur.

Daha Osmanlı döneminden kalma "Karakolda doğru söyler/mahkemede şaşar" türküsü, tutuklananların büyük çoğunluğu açısından geçerliliğini korumuş, polis ifadeleri savcılıkta reddedilmiştir.

TB"K"P'nin iki genel sekreterinin de davranışı bu çerçeve içinde olmuştur. Yine de bu "yeni" politikacıların tavrında yeni olan iki şey vardır:

a) Önce bunlar gidip kendileri teslim olmuşlardır. Böyle bir durum "sol" hareket içinde yenidir. Ve ancak devletle işbirliğine hazır hainler bugüne dek bunu yapmıştır.

b) Bunlar konuşmuş olmalarını açıkça savunmuşlardır, savunmaktadırlar. Konuşmuş olmayı, "Saklayacak neyimiz var ki!" esprisi içinde, legalliğin gereği olarak göstermektedirler. Yani bunlar hainliğin aktif eylemcisi ve propagandacısı konumundadır!

Savunulacak en küçük bir yanı olmayan bu tavır, TB"K"P adına resmen de savunulmaktadır.

TB"K"P'nin yayın organının dördüncü sayısında, henüz sorgulama aşamasında yazılan: "Önyargı gerçeğin yerini almamalıdır" başlıklı bir yazıda, TB"K"P, "dostları"na sitemde bulunmakta; T"K"P kökenli diğer bazı modern revizyonistlerden gelen "iğrenç bir pazarlık" vb. suçlamalar karşısında, bu "dostların" kendilerini yalnız bıraktığını, bunun doğru olmadığını belirtmekte ve bekleme tavsiye etmektedir. Yazı şu sözlerle kapanmaktadır:

! "Ama bir adım atıldığı zaman, hele o adım
! eyleme geçenleri egemen sınıflar karşısın-
! da risk altına sokan bir adımsa, bizim
! dostlarımızdan, tıpkı Sargın ve Kutlu ül-
! keye dönmeden nasıl dediyse, acele etme-
! melerini, önyargıyla hüküm vermemeleri-
! ni istemek hakkımızdır. Ve şimdi dostla-
! rımızı yeniden durumu değerlendirmeye
! çağırmak istiyoruz. Önyargı hakikatin
! yerini almamalıdır." (Yeni Yol, S.4, s.6)

Bunun hemen ertesinde iki genel sekreterin konuşmalarının propagandasına geçilmiştir.

T"K"P MK sözcüsü Cemal Kral adına Paris'te yapılan bir açıklamada: "İki genel sekreterimiz eminim ki işkence altında dahi sadece söyleyeceklerini söylemişlerdir" denmektedir. (Cumhuriyet, 15 Aralık '87)

Yeni Yol'un 1 Ocak 1988 tarihli 5. sayısında ise, iki genel sekreterin, polisteki ifadelerinin işkence altında alındığını söyledikleri, ve kamuoyunun da onlara işkence yapıldığına dair "tam bir vicdani kanaat" getirdiği belirtilmekte; savcının işkence suçlamalarının ifadeyi çürütmek için uydurulduğu iddiası karşısında ise şunlar söylenmektedir:

! "İki genel sekreterin kendilerini böyle
! bir yöntemle savunma ihtiyaçları yoktur.
! Onlar, daha yurtdışında kendi kimlikle-
! rini, TİP ve TKP'deki sorumlu görevle-
! rini açıklamışlardır. Kutlu ve Sargın ül-
! kedeki mevcut yasal durumda, tutukla-
! nacaklarını ve yargılanacaklarını eğer
! toplumun gerisinde ve bu çağdışı du-
! rum değişmezse mahkum bile edilebile-
! ceklerini basına defalarca açıklamışlar-
! dır. O nedenle Sargın ve Kutlu, polis
! ifadesinde yeralan beyanların mahkeme-
! de aleyhlerinde delil olmasından çekin-
! memektedirler.
! Her ikisi de polisteki ifadelerini, sorgu-
! lama esnasında işkence yapıldığı için red
! etmişlerdir. Bu ifadelere işkenceyle ya-
! pılan eklemeler her iki parti açısından
! hiçbir örgütsel sorun yaratmamaktadır."
! (Yeni Yol, S.5, s.1)

Çizgi böylece belirlenmektedir:

* Genel sekreterlerin polise söyleyecekleri vardır! Konuşmamak, kendi kimliği dışında birşey açıklamamak, hiçbir şeyi tasdik etmemek, bunların lügatinde yoktur!

* Her ikisi de poliste ifade vermiş, savcılıkta reddetmiştir. Bunlara işkenceyle bazı eklemeler yapılmıştır!

* Ama bunlar "örgütsel sorun yaratmamaktadır".

Verilen ifadeler temelinde onlarca kişi gözaltına alınmış, mesela Otomobil-İş'in sekreteri tutuklanmış! Hakim sınıf sözcüleri, verilen ifadeler temelinde Yağcı ve Sargın dışında en az 13 kişinin daha tutuklu olarak yargılanacağını açıklamış! (Milliyet, 29 Ocak) Ne gam! Bütün bunlar örgütsel sorun oluşturmuyor! (Devrimci açıdan ahlaki sorunu bir kenara bıraktık. Bu satılmışların ahlakını devrimcilik açısından yargılamak zaten mümkün değildir.)

O kadarcık hainlik kadı kızında da bulunur!

Bay Yağcı, avukatı üzerinden de ifadesi hakkında şu mesajı gönderiyor:

! "TKP Politbürosunda kimlerin olduğunu
! savcılığa verdiğim ifadede belirttim. Bu-
! nu aynen polise de söyleyebilirdim. Ama
! onlara yanlış isimler verdim. [Gördünüz
! mü aslan yürekli Yağcıyı, işkence altın-
! da nasıl direnip, polisi kandırmış! Son-
! radan savcılıkta doğruyu söylemiş. T"K"
! P gibi bir partinin siyasi bürosunun isim
! lerini vermeyecek de ne yapacak! Gizli-
! si-kapaklısı mı var! YN] Bu yüzden de
! gazetelerde birçok isimler yer aldı."

Yağcı ve Sargın'ın avukatı Atilla Coşkun "Türkiye Postası"na şunu da aktarıyor:

! "Müvekkillerim şunu açıkça belirttiler:

! Ne düşünüyorsak, ne biliyorsak söyledik. Gizlimiz sırrımız yok. Biz legal parti kurmak amacıyla ülkeye döndük. Ancak örgüt yapısını bilmiyoruz. Uzun zamandır partimizin politik işleri ile uğraşıyoruz. Kimler üyedir, kimler nerenin sorumlusudur, bunu ancak örgütlenme sorumlusu arkadaşımız bilir. [O da elbet politbüro üyesidir. Mesela onun ismini vermiş olmak da örgütsel bir sorun yaratmıyor!!! YN] Bilmediğimiz konularda konuşmamız mümkün değildir, dediler."

Tabii bu arada verilmiş isimler herhalde politik işler dolayısıyla ilgili bilinen isimler olsa gerektir.

Öyle ya da böyle: İki sekreterin konuştuğu, bildiklerinin en azından bir bölümünü aktardığı; o temelde tutuklamaların olduğu, bunların teslimiyet hainliğini, gammazlama hainliğine uzattığı, ve şimdi demeçlerle bu pisliğin üzerini örtmeye çalıştıkları ortadadır. Onlardan zaten başka birşey beklemek de saçma olurdu. Bunların peşinden gidip, bunlardan umudunu kesmemiş tüm işçiler gözlerini açmalı, bu hainlerle tüm ilişkilerini kesmelidir.

TB"K"P'nin işkenceye karşı mücadelesi

Bu "kararlı" ve "ardıcıl demokrasi savaşımcılarının", iki genel sekreterlerine karşı yapılan işkenceye karşı mücadeleleri de kendi burjuva yapılarına uygundur.

TB"K"P bu konuda hükümete şöylece akıl vermektedir:

! "İşkenceyle mücadele amacını tayışan Avrupa Konseyi çerçevesinde hazırlanan anlaşmaya imza atmayan hükümet, hem işkencecileri cesaretlendirmekte, hem de onların ortaya çıkmasını önlemeye çalışmakta, işkence kurumunu korumakta, işkenceyi sistemli bir devlet terörü olarak onaylamış olmaktadır.

! Fakat bu çok yanlış bir hesaba dayanmaktadır. Pratik göstermiştir ki, devlet mekanizması içinde, tüm yasalara aykırı olarak illegal suç örgütleri bir kere oluştuktan sonra, onları kontrol altında tutmaya hükümetlerin gücü yetmez olmaktadır.

! Bizim ülkemizde böyle gizli odaklar, suç işleme örgütleri, işkence ve terör yuvaları devlet içinde devlet gibidirler. 12 Martların, 12 Eylüllerin devamcısı olan bu güçler, bağlı oldukları hükümetlere bile kimbilir hangi çıkar ya da hesap nedeniyle tertip yapacak tiynettedirler.

! Genel sekreterlerimize işkencede bile, hükümet çevrelerinden destek alıp almadıkları sorulmuştur. Eğer, bu gizli odak, Kutlu ve Sargın'a boyun eğdirebilseydi ve onları yalan beyana zorlayabilseydi, acaba sonuç ne olacaktı? Bu yalan beyanlar hangi gizli amaçlar için kullanılacaktı? Böyle işkenceyle imal edilmiş bir ifade ne zaman, ne için ve kimler tarafından ülkemizin siyasal hayatında hangi karanlık amaçlar için bir malzeme haline getirilecekti?" (Yeni Yol, S.5, s.9)

Böylece, TB"K"P'nin işkenceye karşı "başarılı" mücadelesi sonucu hükümet "işkenceyle mücadeleyi öngören uluslararası anlaşmaya imza" atarak, üzerine düşen "sorumluluğu" yerine getirmiş, "devlet içinde yuvalanmış", hükümetin kontrolünde olmayan terör odaklarına karşı TB"K"P ile aynı saflarda yerini almıştır. Bu mücadele birliği mübarek olsun demekten başka birşey kalmıyor bize!

TB"K"P'li revizyonistler bu tavırları ile işkence konusunda Türk faşist devletini aklayan, faşist devletin resmi konumunu savunan bir pozisyondadırlar. Türk faşist devleti de kendi kontrolü dışında tek tük işkence olaylarının olduğunu kabul etmektedir. TB"K"P de şimdi aynı düzlem üzerinde hareket etmektedir.

*

T"K"P kökenli diğer modern revizyonistlerin TB"K"P'ye çatması, TB"K"P'nin reformculuğunun iyice açığa çıkmasındandır.

T"K"P kökenli "İşçinin Sesi" bukalemunları, ve laf radikalliğinde şampiyon TSİP kökenli T"K"P/Birlik reformistleri, TKP/TİP'in genel sekreterlerinin Türkiye seyahati üzerine büyük gürültü kopardılar. Boyalı basında yayınlanan çarşaf çarşaf demeçlerinde TB"K"P'yi hainlikle, hükümetle anlaşmakla vb. suçladılar. Kendileri de hain olan bu modern revizyonistler şimdi TB"K"P'nin devrimcilikten lafta da uzaklaşması üzerine, onun tabanını ele geçirmek için, ve aynı zamanda ortayolculara kendilerini "sosyalist" alternatif olarak tanıtmak için kıyasıya bir mücadeleye girmiştir. Bu mücadelede öz, devrim yanlısı, ve fakat modern revizyonizmin gerçek yüzünü göremeyen kitleyi, devrimci laflarla, modern-revizyonist karşı-devrimci ideoloji ve siyaset için kazanmaktır.

Bunların kuru gürültülerine de aldanılmamalıdır. Bunların siyasetleri de özde onca küfür ettikleri TB"K"P'den ayrı değildir.

10 Şubat 1988

LEGAL 'SOSYALİST' PARTİLERDEN İLKİ KURULDU:

Faşist 1982 Anayasası çerçevesi, faşist ceza yasaları çerçevesi içinde sosyalist bir parti legal olarak kurulur mu, kurulmaz mı tartışması, Şubat başında bir dönemin hızlı "Maocu-Halk savaşçısı" —ama yalnızca kampüslerde halk savaşçısı— TİİKP gediklilerinin "Sosyalist" Parti kuruluş dilekçesini İçişleri bakanlığına vermeleri, ve parti kuruluşunu resmen ilan etmeleri ile son buldu.

1982 faşist anayasasına uygun ilk "sosyalist" parti böylece kurulmuş oldu.

Darısı TB"K"P'nin, Yalçın Küçük takımının, M. Ali Aybar'ın, Murat Belge'nin ve daha nice legal "sosyalist"ciğin kurmaya çalıştıklarının başına!

Bu yeni kurulan "sosyalist" partinin kuruluşu ve niteliği üzerine en güzel açıklama kuşkusuz, bir zamanların Morrison-Muhteşem Süleyman'ı, MC faşizminin mimarı, şimdilerin ise keskin demokrasi havarisi kesilen Demirel'den geldi.

O kuruluş açıklaması üzerine: "Eğer kuruldu ise bize yeni rakip çıkmış demektir" diyor. Gerçekten de bu "sosyalist" parti o kadar sosyalisttir ki, sosyalistlik konusunda rakibi hakim sınıfların diğer partileri, bu arada Demirel'in Yeni Partisi'dir.

Bu partinin kuruluş çalışmaları aşamasında yayınladığımız bir yazıda, bu partinin nasıl bir "sosyalist" parti olacağını ortaya koymuştuk. (Bkz. BP 32, "Legal 'Birleşik' Sosyalist Parti Üzerine" başlıklı yazı)

"Sosyalist" Partinin kurulduktan sonraki ilk açıklamaları ve icraatları da onun ne menem bir sosyalist parti olduğunu kanıtlamaktadır.

"Sosyalist" Parti başkanlığına seçilen Ferit İlsever, yaptığı basın toplantısında, "Doğu ve Güneydoğu'daki ayrılıkçı güçlerin aktivitesi" konusundaki soruya şu cevabı veriyor:

! "Doğu'daki olaylar bir türlü önlenememiştir. Demek ki, burada bir yanlış var. Türkiye halkının eşitlik ve gönüllülük temeline yönelinmediği taktirde, olanlar meydandadır. Baskı ve şiddet politikası izlendiği taktirde aktivite devam eder. Anarşi ve terör diye suçlanan olayların bastırılması bir yana, tam tersine daha yüksek bir safhaya çıktığı yönünde bası̇nda yorumlar yapılıyor." (Tercüman, 3 Şubat '88)

Milli baskıya karşı mücadelenin haklılığından tek söz yok! Kürt ulusunun varlığını savunmaktan; onun ayrılma hakkını savunmaktan tek söz yok! Yalnızca mücadelenin boyutlarının baskılar sonucu yükselmesi, ve Türk devletinin zarara uğraması korkusu ve kaygısı var. Bu bakış açısı ile yapılmış, "fazla baskı yapılmasın" çağrısı var. Bu su katılmamış Türk şövenisti bakış açısı bu kampüs Maocu emeklilerinde hiç değişmemiştir.

Proletarya diktatörlüğü konusundaki bir soruya ise bu "sosyalist"(!) bayımız şu cevabı veriyor:

! "Ben bu soruyu talihsizlik olarak nitelendiriyorum. Buna Türkiye'de kimin ne şekilde cevap vereceği malumdur. Buna verilecek cevabın karşılığı açık şekilde Türk Ceza Kanunu'nda 8 seneden başlar. Esas sorulması gereken, bu konuların Türkiye'de neden tartışılamadığıdır. Aklı başında olan bir sosyalistin tartışma şartları sağlanmadan, Türkiye'de bu konuyu tartışabileceğini sanmıyorum. Bırakalım proletarya diktatörlüğünü biz, 'proletarya iktidarını kuracağım' dediği için sosyalist partilerin yasaklandığını biliyoruz. Böyle bir tecrübeye sahibiz." (aynı yerde)

Aslan sosyalistimiz görüldüğü gibi "aklı başında" olduğu için, proletarya diktatörlüğünü ancak kanunlar izin verirse savunmaktan yanadır!

Kürt ulusunun ayrılma hakkını savunmayan, proletarya diktatörlüğünü savunmayan bir sosyalist! Demirel'in bu partiyi kendine rakip görmesi haklıdır!

Bu sosyalistlerimiz aynı zamanda dehşetengiz Kemal hayranıdırlar. İlk eylemlerinden biri, İçişleri bakanlığını ziyaret ertesinde, Anıtkabri ziyaret olmuştur. Ferit İlsever, Anıtkabir defterine "Sosyalist" Parti adına şunları yazmıştır:

! "Milli Kurtuluş Savaşı'mızın büyük önderi ve Cumhuriyet'imizin kurucusu Aziz Atatürk,

! Sosyalist Parti, senin Milli Kurtuluş Savaşı'nda ve Cumhuriyet devriminde billurlaşan ilkelerine, bugün ülkemizde en

! çok ihtiyaç duyulduğu bir sırada kuruldu. Partimiz, Cumhuriyet'imizin temelinde bulunan istiklal-i tam, özgürlük ve laiklik bayrağını bütün yurtta yükseltmek kararındadır. Bugün artık senin isminle önderleşen sultanlığın ve halifeliğin kaldırılması, tekke ve zaviyelerin kapatılması, ağalığın, efendiliğin, paşalığın kaldırılması, Latin harflerinin kabulü ve çağdaşlaşma yönündeki bütün kazanımlarını korumak ve geliştirmek azmindeyiz. Sosyalist Parti, ülkemizdeki yüzyıllık demokratik devrim mücadelesinin 1980'lerdeki yeni bir halkasıdır. Bugün seni sadece törenlerde anan, ülkemize büyük bir çağdaşlaşma atılımı kazandıran düşünceni bir heykelle, bir taş yığınına indirgeyen anlayışı reddediyor, ilkelerini ve geliştirme kararlılığımızı bir daha vurguluyoruz.

! Biz Sosyalist Parti kurucuları olarak sana en derin sevgilerimizi sunar, huzurunda saygı ile eğiliriz." (Tercüman, 4 Şubat)

Eksik kalan bir şey vardır: Ferit İlsever, "Atam, sen kalk da, ben yatam!" yazmalı idi. O zaman gerçek Kemalist olduğunu, Evrenlerin, Özalların Kemalistliğinin "sahte" olduğunu daha iyi ispatlardı!

Ama önlerinde, tabii ki kanunlar izin verdiği ölçüde, sosyalistlik(!) yapmak için uzun yıllar vardır. Bu eksikliklerini elbet bir başka Ata ziyaretlerinde tamamlarlar!

*

İbrahim Kaypakkaya yoldaş, daha 1972'de bu gedikli revizyonistlerin Kemalizm hayranlığını teşhir etmiş; bunların sahiplenmeye çalıştığı Kemalizmin "istiklal-i tam" ilkesinin gerçekte sömürgelikten, yarı-sömürgeliğe geçişi savunma anlamına geldiğini ortaya koymuş; bunların yerinin Kemalizm konusunda tüm Kemalizm hayranlarının yanı olduğunu kanıtlamıştır. (Bkz. İbrahim Kaypakkaya, Seçme Eserler, "Kemalizm Üzerine")

Yine İbrahim Kaypakkaya yoldaş, bunların iflah olmaz oportünistler olduğunu tespit etmiş; şu çağrıyı yapmıştır:

"Baylar! Kıvırtmacada, ikiyüzlülükte, sahtekarlıkta parmak ısırtacak kadar ustasınız! Ama sizin bu ustalığınız proletarya saflarında on para etmez! Siz bu maharetlerinizi gidip burjuva ve toprak ağaları partilerinde gösterirseniz, emin olun onlar sizi hararetle bağırlarına basacaklardır. Kabiliyetlerinizi boşu boşuna harcamayın! Bir an evvel değerinizi takdir edecek olanların yanına koşun! Parlak başarılar, büyük zaferler sizi bekliyor!" (İK, Seçme Yazılar, s.312-13)

Şimdi bu baylar 1982 Anayasasına uygun "Sosyalist" Partilerini kurarak bu çağrının gereğini bir kez daha yerine getirmiştir. Emperyalizme ve uşaklarına hizmet yolunda "parlak başarılar" —tabii emperyalist efendiler gözyumduğu sürece— onları bekliyor!

****

V.i.S.d.P.: M. Korkmaz, 11 Stanley Rd. Leeds LH8, England.

YAZIŞMA ADRESİ: PLK NR. 106 606 C 8000 MÜNCHEN 32

FİYATI: 400 TL; 4 DM; 12 FF; £1,25; 30 ÖS

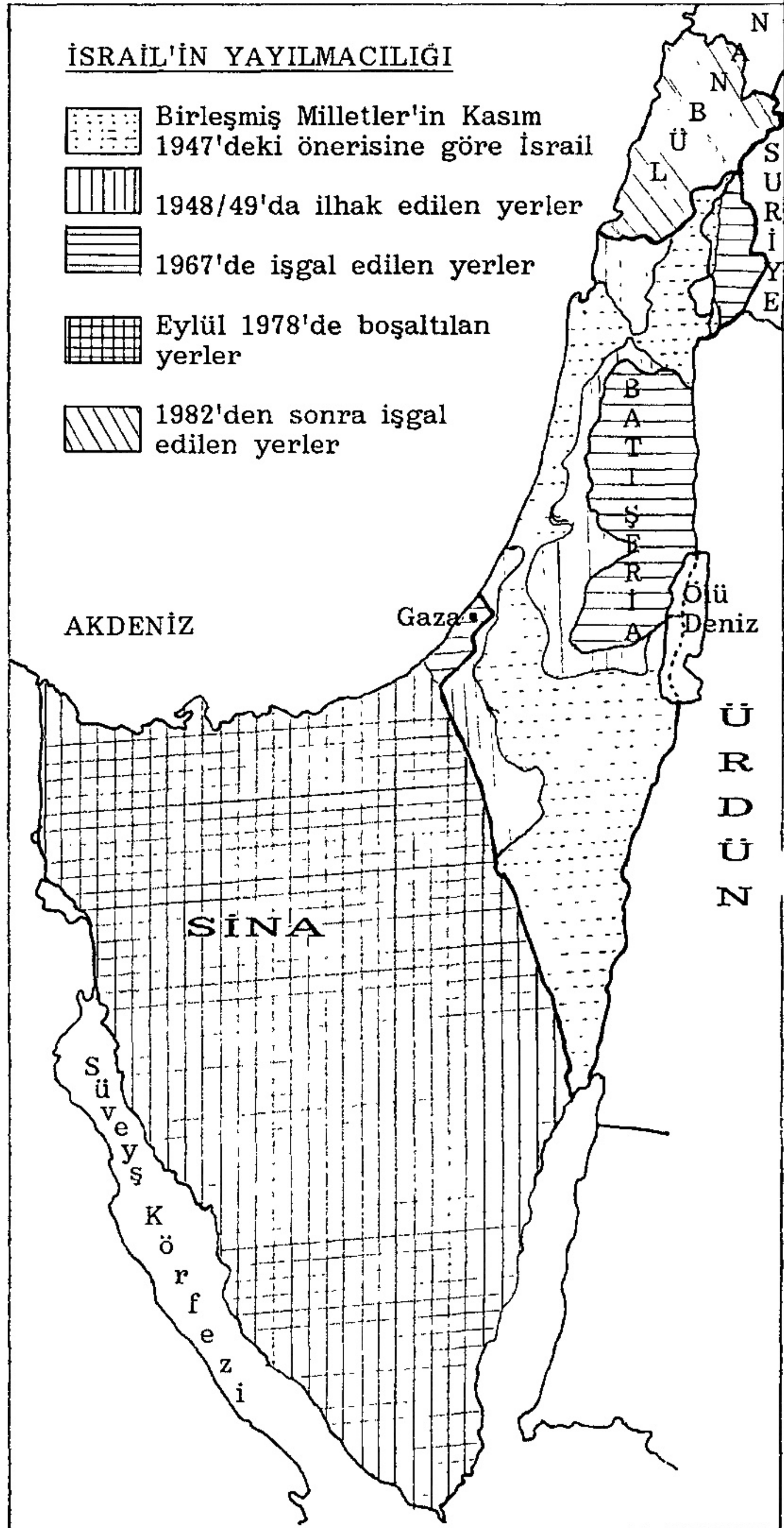
****

Ayaklanan Filistin Halkı Zafere Mutlaka Ulaşacaktır!

Yayılmacı siyonist İsrail devleti 1967 yılında giriştiği saldırı ile Batı Şeria'yı, Gaza'yı ve Golan tepelerini işgal altına aldı. 1967' de işgal edildiği dönemde yaklaşık 300 000 Filistinlinin yaşadığı bu işgal bölgelerinde, bugünkü Filistinlilerin sayısı 600 000'e ulaşmıştır. Bu 20 işgal yılı süresince, işgalci İsrail devleti bu bölgelere yaptığı iktisadi, siyasi, kültürel girişimlerle gelecek için kurduğu; Araplarla Yahudilerin yanyana yaşadığı, Arapların İsrail yönetimini kabullendikleri, en iyi halde kültürel özerklikle yetindikleri; geleceğin "uyumlu İsrail toplumu" hayalini pekiştirmeye çalıştı.

1967'deki işgalden beri siyonist İsrail devleti bu bölgeleri ekonomik olarak çeşitli girişimlerle kendi ekonomisine bağlamaya çalıştı. 1968 Kasımında siyonist İsrail savunma bakanı Moşe Dayan, işgal bölgelerinin İsrail'e ekonomik entegrasyonu için uygulayacakları tedbirleri açıkladı. Stratejik olarak siyonistler, kendi ekonomik tedbirlerini kabul ettirmek için önce orada var olan işletmeleri yıkmayı hedeflediler. Bu uygulama önce tarımsal işletmelerde başlatılıp, sınai kuruluşlara doğru genişletildi.

İşgal bölgelerindeki Filistin halkı, İsrail'in "1. sınıf vatandaşları" Yahudilerle, sadece otobüslerle gidip geldikleri işyerlerinde, veya kendilerini ezmeye gelen siyonist işgal ordusunun askerleri ile temaslarında, veya içlerinde bulunan devletin ajanları vasıtasıyla karşılaştılar. Bu bağıntıdaki uygulamalarıyla özde Hitler'in Nazi Almanyasından ve ırkçı Güney Afrika'dan farklı olmayan İsrail devleti, işgal bölgelerindeki Filistin halkını sürekli terör altında tuttu. Şüphe-

lendiği her Filistinliyi tutukladı, işkenceden geçirdi, göstermelik hızlandırılmış mahkemelerde yargılayıp "mahkum" etti. Elebaşı gördüklerini, ellerine "bir parça ekmek, bir şişe su ve bir beyaz bayrak" ile Ürdün'e sürdü. Sadece 1967 ile 1974 arasında 850 Filistinli bu barbar yöntemle Ürdün'e sürüldü. Fakat siyonist İsrail devletinin uyguladığı bu yöntemler, davasında bin kere haklı çilekeş, mazlum ve savaşkan Filistin halkını, en doğal hakkı olan "kendi kaderini tayin etme" hakkı mücadelesinden alıkoyamadı. Faşist yöntemlerle "cezalandırılan", içeri tıkılan Filistinliler (Filistinli Araplar), çevrelerinde kahraman gibi karşılandılar. Atıldıkları zindanları "ayaklanma okulu"na çevirdiler. Zindanlarda yeni ilişkiler kurup, disiplinli çalışmayı öğrendiler, gelecek için planlar kurdular. 1967 savaşından sonra doğan, veya o dönemde henüz bebek olan bugünün gençliği, işgalci İsraillileri yalnızca asker ve ajan olarak, kendisine zulmedenler olarak tanıdı.

Siyonist İsrail devleti, akla gelebilecek her türlü faşist, barbar yöntemle —akarsuların zehirlenmesi, yerleşim kamplarının bombalanması, göstericilere karşı zehirli gaz ve silah kullanımı, hastanelerden yaralı Filistinli Arapların toplanıp tutuklanması, şüphelilerin sürülmesi vb.— ile 2000 yıllarının "uyumlu İsrail toplumu"nu yaratmak için uğraştı. Bölgedeki uzun süreli görece sessizlik, gelecek için bu umutların yayılmasına yardım etti.

Filistin'in yeni işgal altındaki bölgelerinin mazlum, çilekeş Arap halkı, siyonist İsrail devletinin bu hayallerini, 8 Aralık 1987'de başladığı ayaklanma ile paramparça etti. Filistin'in Arap halkının tüm katmanlarını kapsayan, Gaza ve Batı Şeria'da başlayan ayaklanmaya ilk defa İsrail'de yaşayan 600 000 kadar Arap da katıldı. Ayaklanmaya gün be gün daha geniş kitleler katılmaktadır. Özellikle kararlı Filistin Arap gençliği, en önde savaşmaktadır.

Bu ayaklanma, Filistin-Arap halkının kendi kaderini tayin etme mücadelesinde —hareketin genişliği, kararlılığı ve mücadele ruhu açısından— yeni bir doruk noktasıdır. İşgalci ve yayılmacı siyonist güçlere karşı, mazlum Filistin halkının mücadelesi 19. yüzyılın sonlarından beri süregelmektedir. Bölgede eskiden beri yaşayan ve Roma imparatorluğu döneminde dünyanın çeşitli bölgelerine göç etmek zorunda bırakılan Yahudilerin kendi devletini kurma, yaratma istemi, zamanla siyonistler tarafından bölgedeki diğer halklara zulmetme, onların topraklarını işgal ve gasp etme, yayılmacı bir şekilde bölgede emperyalizmin ajanı bir güce dönüşmenin çıkış noktası olmuştur.

Gerici Arap devletlerinin kendi aralarındaki dalaşlardan yararlanan ve emperya-

N a b l u s ' t a   F i l i s t i n l i   g ö s t e r i c i l e r

listlerden muazzam destek gören siyonist İsrail devleti bugüne kadar bu faşist ve barbar politikasını sürdüregelmiştir. Mazlum Filistin Arap halkının mücadelesi 1948'de İsrail'in kurulması, 1948-56 arası bir dizi işgal saldırısı, 1957'de Süveyş savaşı içinde yeni işgaller, 1967'de tekrar Batı Şeria'nın, Gaza ve Kudüs'ün siyonist İsrail devleti tarafından işgali, 1982'de Lübnan'ın işgali ve karşı-ayaklanmanın başarısızlıkla sonuçlanması gibi ağır darbeler almıştır. Fakat siyonistler amaçlarına yine ulaşamamışlar, Filistinli Arapların dağıtılması, asimile edilmesi, sürülmesi, en kötü şartlarda yaşamaya zorlanması ile sağlamak istedikleri "uyumlu İsrail"lerine kavuşamamışlardır. Kavuşamayacaklardır da, çünkü başka ulusları ezen, onlara barbar uygulamaları reva gören hiçbir devletin, düzenin geleceği güvenlikte değildir; tam tersine o devlet kendisi —fitili tutuşturulmuş— barut fıçısının üzerinde oturmaktadır.

Siyonist İsrail devletini tatlı rüyasından uyandıran mazlum Filistin Arap halkının ayaklanması buna bir örnektir.

Ayaklanmanın —başlangıcının— kısa, ve tam olmayan bir dökümü

Olayların gelişimi kısaca şöyle olmuştur:

8.12.1987'de Jabalia mülteci kampında bir miting yapılmış, burada bir Filistinli Arap öldürülmüştür. Bunun üzerine gösteriler tüm Gaza'ya yayılmıştır. Dükkanlar, okullar ve üniversiteler kapatılmıştır. Gaza'da Filistinli Arap işçiler greve gitmiştir.

Önceden planlanan bir yıldırım harekatı ile Pazar gecesi bölgenin elektrik hattı "Arap-Kudüs Elektrik Kumpanyası"ndan kesilmiş, siyonist devlet hattına bağlanmıştır.

9.12.1987'de ayaklanma Batı Şeria'ya yayılmıştır. Ramallah'daki Galandiya'da şiddetli gösteriler olmuş, siyonist kolluk kuvvetleri taş ve molotov kokteyline tutulmuş, caddelere barikatlar kurulmuştur. Siyonist kolluk kuvvetleri göstericilere ateş açmış, bir dizi Filistinli Arabın ölümüne ve ağır yaralanmasına yolaçmıştır.

10.12.1987'de 100 000 Filistinli Arap işçi Gaza'da ve Batı Şeria'da greve gitmiştir. Ayaklanma, tepeden tırnağa silahlı siyonist kolluk güçlerine rağmen devam etmiş ve daha da yayılmıştır. Gaza ve Batı Şeria'daki hastaneler siyonist askerler tarafından basılmış, yaralılar daha ilkyardım yapılmadan alıp götürülmüştür.

14 ile 17.12.1987 arasında Gaza ve Batı Şeria'daki işgal kuvvetleri artırılmıştır. Ayaklanma buna rağmen devam etmiş, tüm Gaza ve Batı Şeria'yı kapsamıştır.

16-17.12.1987'de ayaklanma tüm Filistin'e yayılmıştır. Gaza, Batı Şeria ve 1948'de siyonistlerce işgal edilen bölgelerde greve gidilmiştir. Parolalarla Filistin halkının ve

Batı Şeria'da gösteri yapan Filistinliler

ve onun ülkesinin birliği haykırılmıştır. Tüm Filistin'de genel grev ilan edilmiş, tüm Filistinli kuruluşlar, okullar, üniversiteler ve işletmeler kapatılmıştır. İşgal bölgelerindeki bir günlük grev için çağrıyı Filistinli muhtarlıklar yapmışlardır.

18-21.12.1987 arası, 21 Aralık'a kadar 51 Filistinli öldürülmüş, 472 Filistinli ağır yaralanmıştır. Elli binin üzerinde Filistinli de kısa süreli gözaltına alınmıştır. Kudüs'teki Amerikan ve İngiliz konsolosluklarına molotov kokteyli atılmıştır. 21 Aralık'ta, 67 yaşında bir Filistinli kafasından aldığı bir yara ile ölmüştür. Siyonistler sokağa çıkma yasağı, toplu tutuklamalar, içme suyunun kesilmesi ve Filistinli köyleri, mülteci kamplarını, şehirleri sımsıkı çember altına alarak vb. yöntemlerle ayaklanmayı bastırmaya çalıştılar. Saida, Nabatiya, Güney Lübnan köylerinde ve Filistinli mülteci kamplarında grevler ve dayanışma gösterileri yapılmıştır. Siyonist kolluk güçleri Gaza'daki Sifa hastanesini tekrar kuşatmışlardır. Aynı hastaneyi daha önce 300 asker, doktorların yaralıların götürülmesini protestosuna rağmen basmışlardı.

Bu kez Filistinli Araplar yalnız değil... İsrail içinde onbinlerce Filistinli Yahudi de işgal altındaki bölgelerdeki faşist baskılara son verilmesini talep ediyor... 13 Şubat'ta Hayfa'da yapılan gösteriye 10 binin üzerinde kişi katıldı.

Filistinli Araplar Kudüs'te 3 siyonist bankayı, siyonist restoranları ve bir polis karakolunu taşa tutmuşlar ve molotov kokteyli atmışlardır.

21-25.12.1987 arasında, siyonist hapishaneler dolmuş durumdadır. İşgal kuvvetleri Gaza ve Batı Şeria'da iki "tutuklu kampı" oluşturmuştur. Bu "toplama kamplarına" "Ansar 2" ismi verilmiştir. Ansar, 1982'de siyonistlerin Güney Lübnan'ı işgali sırasında orada kurdukları toplama kamplarının adıdır. Bethlehem ve Nazareth'deki Noel bayramlarının Filistinli Araplar tarafından kutlanması reddedildi. Siyonist İsrail ordusu, Batı Şeria ve Gaza'daki mülteci kamplarını "savaş bölgesi" ilan etti. Panzer ve helikopter birlikleriyle ayaklanmayı dağıtmaya çalıştılar. Siyonist İsrail devleti mülteci kamplarının çevresine tel örgü çekerek ve betonlayarak onların çevreyle bağını koparmaya çalıştı. Öldürülen Filistinlilerin sayısı 62'ye çıktı. Siyonist İsrail kuvvetleri ayaklanmayı bastırmak için yeni bir zehirli gaz kullandılar. Bu gaz elbiseye yapışmakta ve kişiyi üç günden fazla felç etmektedir. Bu gazın yan etkileri henüz bilinmemektedir.

24-26-12.1987 arasında 13 yaşından büyük tutuklu Filistinliler askeri mahkemelere çıkarılmışlar, yüzlercesi savunmasız bir şekilde, mahkemenin keyfi kararlarıyla yargılanmışlardır. Filistinli avukatlar bu uygulamaları boykot etmişlerdir. Filistinli avukatlar bu uygulamaları Alman faşizminin mahkemelerindeki toplu yargılamalara benzetmişlerdir. Avukat Felicia Langer basına, tutuklu Filistinlilerin çeşitli işkencelere tabi tutulduklarını açıklamıştır. Ayaklanma devam etmektedir.

Bir siyonist polis karakoluna molotov kokteyli ile saldırılmıştır. Üç Filistinli tutuklu, toplama kamplarında gördükleri işkence sonucu ölmüşlerdir.

26-29.12.1987 arasında büyük çaplı siyonist yoketme önlemleri uygulamaya konulmuştur. Su ve elektrik kesilmiş, içme suları zehirlenmiş, göstericilere hedefsiz, keyfi ateş açılmış ve giriş-çıkışlar tamamen yasaklanmıştır. Ayaklanmayı bastırmak için doğrudan bu işle görevli bir Geçici Savaş Komitesi oluşturuldu. Filistin halkı bu siyonist faşist girişime daha güçlü bir ayaklanma ile karşılık verdi.

Mısır'da, Kahire, Şamiş ve Halwan üniversitelerinde büyük gösteriler yapıldı. Camp David anlaşmasının derhal bozulması

ve Filistin halkının mücadelesi için dayanışma talep edildi.

Filistin halkının en doğal haklarını elde etmek için giriştiği, işgale karşı bu ayaklanmasına karşı siyonist İsrail devleti elindeki tüm imkanları kullanarak saldırmakta ve bastırmaya çalışmaktadır. Filistinli Arapların oturduğu köyler, şehirler ve mülteci kampları kışlaya çevrilmiştir. Mücadeleci gençliği yıldırmak için her türlü yöntem kullanılmakta, hastaneler basılıp yaralılar götürülmektedir. Yığınsal tutuklamalar, askeri mahkemelerde hızlı yargı ile sonuçlandırılmaktadır. Tutuklulara karşı her türlü işkence ve aşağılama uygulanmaktadır. Yaralılara yardım edilmemektedir. İşgal bölgeleri halk için bir hapishaneden farksızdır. Filistinli Araplar üç ayda bir karakola gidip, hiçbir olaya karışmadıklarına dair belge almak zorundadır. Filistinli anne-babalar yaralı çocuklarını tutuklanma korkusundan hastaneye götürememekte, tüm tehlikesine karşın evde saklamaktadır. Fakat bu ve bunun gibi faşist uygulamalar, Filistin halkının en doğal hakkı olan kendi kaderini tayin etme uğrundaki bin kere haklı mücadelesini bu zamana kadar durduramamıştır, bundan sonra da durduramayacaktır. Mazlum Filistin halkı zafere er geç ulaşacaktır.

İşgal altındaki bölgelerde Aralık 1987'de patlayan ve derinliği ve kapsamı İsrail siyonistlerini olduğu kadar, bu hareket içinde kontrole sahip olmayan Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ)'nün burjuva önderliğini de şaşkına uğratan; İsrail içine de sıçrayan son ayaklanma, bu zaferin müjdecilerinden yalnızca biridir.

Ama zafere giden yol uzundur, zorludur; açık düşman dışında, sahte dostların da oluşturduğu yüzlerce engelle doludur.

Gerici Arap devletleri Filistin'in Arap halkının dostu değildir!

Lafa gelince Filistin halkının mücadelesini destekleme konusunda palavradan geçilmeyen gerici Arap devletleri, Filistin halkının gerçek dostları değildir. Bunlardan çoğu, demokrasinin olmadığı, ortaçağ yöntemleriyle birkaç ailenin yönetimi gaspettiği, emperyalizmin desteğiyle ülkeyi yöneten gerici devletlerdir. Bunlardan bazıları açıktan (Mısır), bazıları da gizli (Ürdün) biçimde siyonist İsrail ile anlaşmalar yapmaktadır.

Bu güçlerden, önemli ölçüde Rus sosyal-emperyalizminin güdümünde olan Suriye'nin tutumu ibret vericidir: Bu gerici güç Filistin halkının mücadelesini kendi dümen suyuna çekebilmek için, bizzat Filistin halkını katletmeyi bile göze almaktadır. Lübnan'daki kamplarda yaşayan Filistin halkına karşı Şubat 1987'de gerici Şii Emel örgütünün düzenlediği, Suriye'nin, İsrail'in, hıristiyan Falanjistlerin desteklediği saldırıyı ve katliamı hiç kimse unutmamalıdır.

Bu saldırı ile, Burç-el-Baraçine kampındaki 25 000 Filistinli mülteci, gerici Şii Emel örgütünün milis güçleri tarafından haftalarca kuşatma altına alındı, göçmen çadırları havan topları ile yerle bir edildi. Tam bir abluka altına alınan Filistinliler, yiyecekleri kalmadığı için fare ve köpek eti yemek zorunda kaldılar; bunun için fetvalar çıkarıldı. Suriye, kendi kontrolünde olmayan ya da Suriye'nin kontrolünü kabul etmeyen Filistinli örgütlere karşı yürütülen katliamları desteklemekten çekinmeyecek kadar Filistin halkının ve onun bağımsızlığının düşmanı bir gerici güçtür. Suriye mesela kendi sınırları içinde yaşayan 200 000'in üzerindeki Kürt'ün varlığını tanımamakta, bunları Araplaştırmaya çalışmaktadır. Suriye, kendi içindeki Arap olmayan ulusları-milliyetleri de ezen gerici bir güçtür.

Hem "dost ve kardeş" "müslüman" Filistin halkının "kendi kaderini tayin hakkını" savunduklarını söyleyen, hem de başta ABD olmak üzere, Batılı emperyalistlerin bölgedeki köpekliğini yapan, kendi ülkesi bir halklar hapishanesi olan; İsrail'le iyi ilişkileri bulunan faşist Türkiye Cumhuriye-

Mülteci kamplarına yiyecek maddesi götüren kamyonlara pusu kurularak imha ediliyor...

ti'nin tavrı, tam kendine yakışır "Türk dış politikasına" uygun (Libya-ABD, Cezayir, İran-Irak) ikiyüzlü bir tavırdır. Zaten bizzat kendisi, kendi ülkesinde Türk-olmayan millet ve milliyetlere milli zulmün katmerlisini uygulayan bu faşist devletin, Filistin halkının kendi kaderini tayin hakkını lafta savunur görünmesi, sahtekarlığın daniskasıdır.

Bir dizi Batılı emperyalist gücün; ve sosyal-emperyalistlerin de Filistin (Arap) halkının kendi kaderini tayin hakkını lafta savunması da sahtekarlıktır. Hepsinin bundan anladığı, siyonist İsrail yanında ona komşu olarak kalacak; 1947 İsrail toprakları ile Ürdün arasında sıkışmış; gerici-emperyalist uşağı Filistinlilerin denetiminde bir mini-Filistin-Arap devletidir. O zaman "terörizmin" önü alınmış, Filistin Arap halkına hakkı verilmiş olacaktır. Filistin halkının tek meşru temsilcisi görülen Filistin Kurtuluş Örgütü'nün burjuva önderliği şimdi böyle bir çözüme hazır görülmektedir.

Böyle bir çözümün önünde en büyük engel olan güçler İsrail'deki militan, işgal edilmiş toprakların bir karışından bile geri çekilmeyi ihanet sayan aşırı siyonistler ile, siyonist İsrail devleti yıkılmadan, Filistin deki her "çözüm"ün Filistin'in tüm milliyetlerinden (Yahudi, Arap, Dürzü, Maronit, vb.) halklarının gerçek çıkarlarına uygun olmayacağını ve uzun süreli olamayacağını gören, FKÖ'nün kontrolünde olmayan bazı Filistin Arap radikal güçleridir.

Emperyalizmin-sosyal-emperyalizmin güdümünde ve kontrolünde bir "kendi kaderini tayin", kuşkusuz Filistinli emekçilerin gerçekten kendi kaderini tayini olmayacaktır. Filistin'de gerçek çözüm; Filistin'in bütün milliyetlerinden işçilerinin, köylülerinin, emekçilerinin lehine tek gerçek çözüm; tüm milliyetlerin içinde tam hak eşitliğine sahip olduğu bağımsız-demokratik bir Filistin devletinin kuruluşudur. Böyle bir devlet siyonist İsrail'in varlığı şartlarında; ona komşu, Filistin'in bölünmesini kabul etme temelinde değil; siyonist İsrail devletinin yokedilmesi temelinde kurulabilir.

Bu, İsrail'de devrim hareketi ile; Filistin'in İsrail dışındaki; İsrail işgali altında olan bölgelerindeki Filistin direniş ve devrim hareketinin doğru bir önderlik altında çok sıkı bir işbirliğini öngören bir çözümdür.

Bu hem İsrail'de, ve hem de Filistin'in diğer bölgelerinde devrim hareketinin önderliğini proletaryanın ele geçirmesi ile mümkün olacak; siyonizm ve Arap milliyetçiliğinin yerine proleter enternasyonalizmini bilinçli olarak geçirecek önderliği öngören bir çözümdür.

Bu çözüm bugünkü şartlarda kısa dönem içinde muhtemel çözüm değildir. Ama tek gerçek çözüm budur.

Ortadoğu'nun Filistin bölgesinde tek kalıcı, ve halkların çıkarları ile tam uyum içinde olan çözüm budur.

Komünistlerin görevi bu çözümü yorulmadan, yılmadan propaganda etmek; burjuva önderliklerin bu çözümden yana olmadığını ortaya koymak; ve bütün güçleri ile bu çözüm doğrultusunda çalışmak, örgütlemek, örgütlemektir.

Filistin halkının kendi kaderini tayin hakkının gerçek anlamda savunulması ancak bu içeriğin savunulması, bunun için mücadele ile mümkündür.

Biz Türkiyeli komünistler, mazlum Filistin halkının kendi kaderini tayin etme en doğal hakkını gerçekleştirmek uğrunda yürüttüğü şanlı mücadelesinin demokratik özünü koşulsuz destekliyoruz. Filistin halkının bu mücadeleyi, Filistin'in bağımsızlığı için mücadele ettiğini söyleyen burjuva, küçük-burjuva örgütlerin üst örgütü FKÖ önderliğinde emperyalistlere ve bölgedeki gerici, faşist, siyonist güçlere karşı başarıyla sürdüremeyeceğini, gerçek anlamda ulusal kurtuluşa götüremeyeceğini ilan ediyoruz. FKÖ'nün bugün geldiği noktada kabul etmeye hazır olduğu çözüm, emperyalizm-sosyal-emperyalizmin denetim ve kontrolünde bir mini Arap-Filistin devletinin kuruluşudur. Bu çözüm geçici çözüm olarak propaganda edilse bile, hiçbir şekilde gerçek çözüme yaklaştıran bir çözüm değildir.

Filistin halklarının haklı direniş hareketi içinde güç oluşturmaya çalışan dini temeldeki örgütlenmeler de kurtuluş yolunu değil, kurtulmamanın yolunu göstermektedir. Emperyalizmin uzantısı siyonizmin alternatifi, yine emperyalizmin uzantısı olan veya onun kullandığı çeşitli tipteki islamcılık; Yahudi düşmanlığı vs. değildir. İran'daki Humeyni rejimi, fanatik islamcılığın pratikte ne olduğunu, ne istediğini açıkça göstermiştir.

Biz Türkiyeli komünistler, Filistin halkının kendi kaderini tayin etme ve sosyal kurtuluş mücadelesinin başarıya ulaşabilmesi için, bir insanın düşünebilmesi için beyine ihtiyacı olduğu kadar, gerçek bir Marksist-Leninist Partiye ihtiyacı olduğunu ilan ediyoruz. Bağımsızlığı gerçekten elde etmenin ve onu korumanın, sosyal kurtuluşun yolunu açmanın ve gerçekleştirmenin yolu Bolşevik tipte bir partiden geçer.

(Devamı s.50'de)

EKONOMİK İFLASIN YÜKÜNÜ TAŞIYANLAR, BU YÜKÜ ER GEÇ ATACAKTIR!

Anavatan Partisi genel başkanı, Başbakan faşist Özal'ın hakim sınıfların diğer siyasi partilerinin liderlerini en fazla köşeye sıkıştırdığı ve zorladığı alan, Özal'ın savunulmasında ve uygulanmasında şampiyonluğunu yaptığı 24 Ocak ekonomi politikasının dışında başka bir alternatiflerinin olup olmadığı noktasıdır. Bu noktayı Özal'ın her önemli konuşma, demeç ve açıklamasında görmek mümkündür.

Bunun tabii bir nedeni var:

Özal çok iyi biliyor ki, kendisine siyasi olarak alternatif görünen, Meclise girebilmiş diğer hakim sınıf partilerinin iktisadi alternatifleri, Türk hakim sınıflarının tercihinin dışında olamaz. Türk hakim sınıflarının tercihi de, Eylülist ekonomi-politikanın, bir başka deyimle Özal'ın savunduğu ekonomi-politikanın devamından başka birşey değil. Bu nedenle DYP ve SHP'nin, hükümet oldukları şartlarda bugünkü ekonomi-politikayı, gerekli olduğunda ufak rötuşlarla sürdürmekten başka bir alternatifleri yok. Bu iki parti, bırakalım ekonomik alanda yeni bir alternatif program sunmayı, bu alanda ciddi olarak bir program hazırlığına bile girişemiyorlar. Yer yer gazetecilerin "Sizin alternatif programınız nedir?" sorusu karşısında iyice sıkıştıkları zaman, SHP dil ucuyla "karma ekonomi"yi, DYP de "daha sosyal" bir Özal-ekonomisini öneriyor. Alternatif ekonomik program yerine, bu iki parti daha çok bugünkü ekonomik politikanın ortaya çıkardığı şu ya da bu siyasal-sosyal sonuçlar üzerine; işçilerin, emekçilerin artık eylemlerle de dile getirdikleri tepkilerini parlamenter diplomasinin bu figüranları yaptıkları noktalar üzerine siyaset inşa etmeyi uygun buluyorlar.

Uygulanan ekonomi programının dışında başka bir alternatifin olmaması tabii ki yalnızca Türk hakim sınıflarının tercihinden ileri gelmiyor. Batılı emperyalist kuruluşlar da bugün Özal ve "Özal-ekonomisi"nin dışında bir başka alternatifin taraflısı değiller.

Örneğin IMF (Uluslararası Para Fonu) ve OECD'nin (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) tutumunu, Milliyet yazarı ve boyalı basının "uzman"larından M. Ali Birand şöyle açıklıyor: "Özal bizim doğrultumuzda düşünen bir lider. Bu temel yaklaşım değişmedikçe de desteğimiz tamdır." (Milliyet, 10 Ocak 1988)

Devlet, Sermaye ve İşçiler

Batılı emperyalist devlet ve kuruluşların ve Türk hakim sınıflarının 8 yıldır uygulanan ekonomi-politikaya başka bir alternatif kabul etmemelerinin nedenleri ekonomik verilerde görülüyor:

1987'NİN EKONOMİK GÖSTERGELERİ*	
Büyüme hızı	%6,8
Toplam Milli Gelir	55 milyar dolar
Kişi Başına Düşen Milli Gelir	1200 dolar**
İhracat	9 milyar dolar
İthalat	12 milyar 385 mil.$
Dış Ticaret Açığı	3 milyar 385 mil.$
İç Borç	4 trilyon 329 mr.TL
Dış Borç	36 milyar dolar***
Emisyon	3 trilyon TL
Enflasyon	%60****

* Birçok günlük gazetede, çeşitli siyasal dergilerde burada verdiğimiz verilerden başka verilere rastlamak mümkündür. Biz, bize göre doğruya daha yakın rakamları aldık. (Kaynak için bkz. Milliyet, 25 Ocak 1988 ve Tercüman, 2 Aralık 1987)

** Birçok araştırmacı ve gazete yazarı, kişi başına düşen milli gelirin 1000 doların altında olduğunu söylemektedir.

*** Dış borç hakkında da 38 milyar dolara kadar değişik rakamlar verilmektedir.

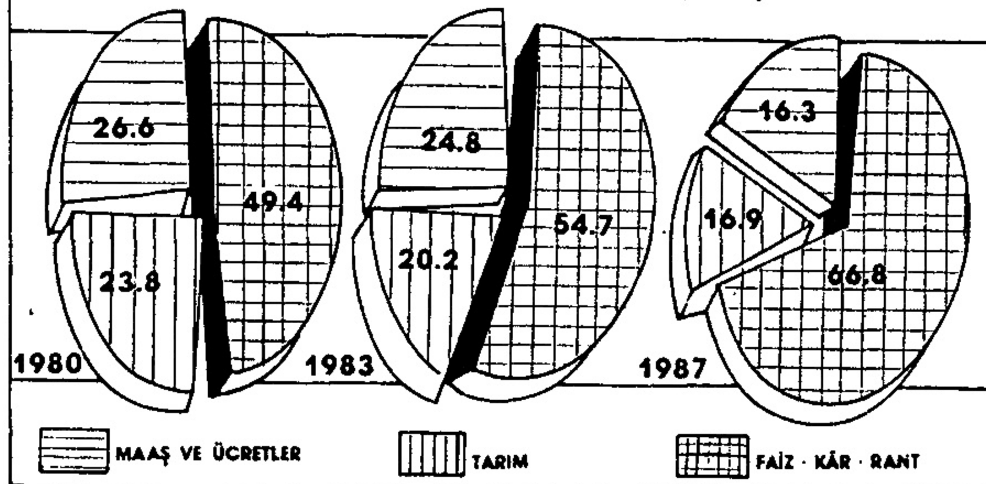
**** 1987'de enflasyon oranının en az %55.1, en fazla %67.3 arasında olduğu tahmin edilmektedir.(Hürriyet, 8.1.88)

Dış borç, toplam milli gelirin üçte ikisini kapsayacak büyüklüğe ulaşmıştır. Dış ticaret açığı 5 milyar dolara doğru tırmanmaktadır. Bir de bunlara 4,5 trilyon liraya yakın iç borçlanma eklendiğinde, "borç yiğidin kamçısıdır" felsefesinin ortaya çıkardığı, onuru kamçı ile ölçülen bir ekonomiyi elde ediyoruz.

1988 yılında vadesi gelmiş, ödenmesi gereken dış borç tutarı ise yaklaşık 6,5 milyar dolar. Hem uzun vadeli hem de kısa vadeli borçların ödenmesi için büyük ölçüde yeni dış borçlanmaya başvurmaktan başka çare yok. Böylece emperyalist devlet ve kuruluşlara bağımlılığı her yıl daha fazla perçinlenen, şimdilik yeni dış borç alımıyla da olsa düzenli olarak dış borçlarını ödeyen faşist Türk devletinin emperyalist devlet ve kuruluşlarda "itibarı" pek aşağı düşmüyor. Buna ithal edilen malların giderek artması, bu mallardan alınan gümrük vergilerinin kısmen kaldırılması, kısmen de göstermelik bir düzeye indirilmesi, özellikle de emperyalist devlet ve kuruluşların ihraç ettikleri sermaye için cennetlik imkanlar da eklenince, T.C.'nin "itibarı" daha da artıyor. Emperyalist devlet ve kuruluşların çanak yalayıcılığını yapan T.C. devletinden bu emperyalist devlet ve kuruluşların şikayetçi olmaları için bir neden yok. Tersine, iflas bayrağını çekmiş, dış borçlarının faizlerini bile ödeyemeyecek hale gelmiş birçok Latin Amerika ülkesi ile karşılaştırıldığında, emperyalistler faşist Türk devletinden oldukça memnunlar.

Türk hakim sınıflarının da keyiflerine diyecek yok. Onlar da ekonominin gidişatından memnunlar. Paylaşılacak pastadan arzu ettikleri payı alamadıkları için şu ya da bu sömürücü kesim yer yer sitem etse de, genelde Türk hakim sınıfları topyekûn uygulanan ekonomik programı destekliyorlar.

1980-1988 yılları arasında gelir dağılımındaki değişikliği gösteren tablo, hem Türk hakim sınıflarının neden sekiz yıldır kıçları kızarıncaya kadar güldüklerini, hem de neden ısrarla bu ekonomi-politikayı desteklediklerini açıklıyor.

Yedi yıllık dönemde "milli gelir"(!) büyümüştür ama, işçilerin ve diğer emekçilerin milli gelirden(!) aldıkları pay hızla küçülmüştür. 1980'de milli gelirin %26,6'sına sahip olan maaş ve ücretlilerin payı 1988'de %16,3'e düşerken; 1980'de milli gelirin %49,4'üne sahip olan sermaye kesiminin payı %66,8'e, toplam milli gelirin üçte ikisinin üzerine tırmanıyor. Adına "milli gelir" denilen gelirin aslan payını aslında, toplumun işgücünden başka birşeye sahip olmayan ezici çoğunluğunun emeğini sömürerek yaşayan asalakların aldığı ortada!

Yine milli gelirden 1987'de %16,3'lük bir pay alan maaş ve ücretliler, devletin topladığı vergilerin %50'sini vermek zorunda kalmışlardır. (Hürriyet, 25 Kasım 1987) Kapitalistler, tefeci-tüccar ve toprak ağaları tarafından soyulan emekçilerin aşınmış sırtına, sömürücülerin işçilere ve emekçilere karşı kollektif silahı devlet de topladığı vergi adındaki haraçlarla binmektedir.

Bu, işçi ve emekçilerin maddi durumlarının kötüleşmesine karşı mücadelede devletin vergi adını verdiği soyguna karşı mücadelenin ne kadar önemli ve vazgeçilmez olduğunu; işçilerin ve diğer emekçilerin devleti karşılarına alıp mücadele yürütmedikleri sürece sosyal yaşantılarında önemli bir düzelmeyi sağlayamayacaklarını kanıtlamaktadır.

İşçi ve emekçileri artan oranda sömürü ve vergiler dışında, yükselen enflasyon ve reel ücret düşüşleri tehdit ediyor.

24 Ocak 1980'den Ocak 1988'e kadarki dönemde işçi, memur ve emeklilerin ücretleri nominal olarak 8 kat artarken, temel ihtiyaç mallarının fiyatı ise 25 kat yükseliyor. (Milliyet, 25 Ocak 1988)

1987 yılındaki sözleşmelerde ortalama %38 zam alan işçilerin aynı yıl içindeki %60'lık enflasyon oranı karşısında gelir kayıpları %22; mutfağa giren temel maddelerdeki %70'lik enflasyon oranı karşısında (Milliyet, 15 Aralık 1987) ise %32 olarak hesaplanmaktadır. (Türk-İş'in yaptığı bir araştırmada gerçek ücret kaybı %19,3 olarak hesaplanmaktadır. Türk-İş bununla bir yandan gerçek ücret kaybını mümkün olduğunca az, Aralık

1987'deki büyük zamlardan sonra talep ettiği ek zammı ise enflasyon oranının üstünde göstermeye çalışmaktadır.) Yalnızca genel seçimlerin hemen ardından yapılan Aralık ayı zamları, bütün bir yıl boyunca işçilerin elde ettikleri ortalama ücret artışını bir çırpıda alıp götürmüştür.

Aralık ayındaki zamlarla kaybettikleri kazanımlarının en azından bir bölümünü geri alabilmek için işçiler arasında ek zam talebinin yaygınlaşması karşısında Türk-İş, başından talebi geride tutabilmek için, yeni işbaşına gelen hanımefendi Çalışma Bakanından, bütün centilmenliklerini koruduklari görüşmelerde, %20-25 ek zam talep etmek zorunda kalmıştır.

Görünen odur ki, şu an ne hükümet ne de patronlar böyle bir talebin kabulüne bile yanaşmaya hazır değildir. Sendika temsilcileri ile işveren temsilcileri arasındaki görüşmeler sonucunda işveren temsilcileri brüt 10 bin TL ücret artışının üzerine çıkamayacaklarını açıkladılar. İşçilere dilenci muamelesi yapan patronlar, "Ya bu sadakayı kabul edersiniz, ya da hiçbir şey alamazsınız" diyerek işçilere tehdit savuruyorlar. İşçiler için, ek zam talebi de dahil, her türlü ekonomik taleplerini kabul ettirmek için, her zaman olduğu gibi 1988 yılında da mücadeleden başka yol yok. 1988 bu durumda daha büyük mücadelelere gebedir.

İşçiler ve Grevler

Daha da kötüleşen durumlarına karşı 87' de işçilerin başvurdukları mücadele araçları zenginleşse de, hiç kuşkusuz esas araçları grevler oldu.

1987'nin ilk yarısında grevler hem sayı, hem de dirençlilik düzeyi bakımından önemli bir yükseliş gösterdiler. 1987'nin ilk yarısında olan işçi grevleri, gösterileri ve direnişleri konusunda Bolşevik Partizan No: 38'de bir döküm ve değerlendirme vardır. Bu nedenle bu yazının ilgi alanı 1987'nin ikinci yarısı oluşturmaktadır.

1987'nin ikinci yarısında greve çıkan işletmelerin ve grevdeki işçilerin sayısındaki artıştan daha çok, grevlerin direniş düzeyi, grevci işçilerin bilinçlenmesindeki yükseliş dikkati çekmektedir. Tabii ki işçiler arasında komünist çalışma, komünist propaganda-ajitasyon ve örgütleme faaliyeti olmadığı ve güçlenmediği sürece, ne kadar mücadeleci olurlarsa olsunlar, işçilerin bilinci komünist bilinç düzeyine ulaşamayacak; işçilerin mücadelesi kapitalist toplumun temellerine karşı yönelemeyecek, işçiler tüm ezilenlerle omuz omuza emperyalizmin bekçi köpeği faşist Türk devletine karşı kararlı bir savaşıma girişemeyeceklerdir. Ama kendiliğinden mücadele içerisinde elde edilen "bilinç" vardır, "bilinç" vardır.

Kendileri ile işverenler arasındaki derin toplumsal ve siyasal farklılıkları görmeyen, yalnızca ücretlerindeki yükselmeyi durumlarının düzelme imkanı olarak anlayan işçilerin bilinci ile, kendileri ile işverenler arasındaki derin sosyal, siyasal ve ekonomik uçurumu gören, sınıf içgüdüsü ve mücadele tecrübesi ile bunu anlayan işçilerin bilinci arasında çok önemli farklılıklar vardır. İşçilerin bilincindeki her ilerleme, daha geniş ve duyarlı bir işçi kitlesinde komünist çalışmaya olan ilgiyi artırır, komünist ajitasyon-propaganda için yeni ve elverişli imkanlar sunar. "İşçileri kapitalistlerden ayıran uçurum büyüdükçe, proleter daha açık sınıf bilincine kavuşacaktır." (Sendikalar Üzerine, s.46, Bilim Yayınları)

İşçilerin 1987'deki grev mücadelelerinde özellikle iki grev bilinçlerini geliştirme açısından önemli ve olumlu rol oynadılar:

Deri-İş sendikasına bağlı 3500 işçinin grevi ile Migros satış mağazalarında 20 Ağustos 1987'de 1100 işçinin başlattığı grev.

Deri-İş gre-

Grevdeki Nakliye işçilerine zabıta kuvvetleri yetmeyince bu kez de "Çevik Kuvvet" gönderildi!

vi 129 gün sürdü, başarıyla da bitti. Grev süresince doğrudan grevin talepleri arasında yeralmasa da (ki bu grevin en önemli zayıflığıdır), işçileri greve zorlayan ekonomik, siyasal nedenler üzerine, yoksulluklarının, devlet baskısının kaynakları üzerine konuşuldu, tartışıldı. Yapılan toplantılarda açıkça 1982 Anayasasına, bir bütün olarak kapitalistlere karşı mücadelenin gerekleri üzerinde duruldu. Türk-İş'in —adına açıkça ihanet demeseler de— grevden uzak durma tavrına karşı protestolarda bulunuldu.

Herşeyden önemlisi de, Deri-İş'in düzenlediği "Lokavtı Protesto ve Grevlerle Dayanışma Mitingi"nde açık seçik, bütün sınıfın ana sorunlarını dile getiren sloganlar: "Kahrolsun Faşizm", "Yaşasın 1 Mayıs" haykırıldı, devrimci marşlar söylendi.

Miting bitirildikten sonra, devletin yüzlerce sivil ve resmi kolluk kuvvetlerinin varlığına rağmen korsan yürüyüş yapıldı, bu korsan yürüyüşte mitingde atılan sloganlar ve söylenen marşlar daha gür bir sesle haykırıldı.

Deri-İş grevinin başlamasının hemen ardından Migros mağaza ve depolarında çalışan 1100 işçi greve çıktı. Toplam 18 maddeden oluşan taleplerin 11'inde işçilerin ücretlerindeki artışlarla ilgili maddeler formüle edilirken, geri kalan yedi maddede ise çalışma şartları ile ilgili talepler formüle edilip, mücadele yürütüldü. Ücret artışları ile ilgili maddelerin dışındaki 7 maddeden özellikle iki madde; sendikalı işçilerle sendikasız işçiler arasındaki ayrımın kaldırılmasını talep eden 2. madde ile, disiplin kurulunda işçilerin oy üstünlüğünü talep eden 7. madde oldukça önemlidir.

2. maddede dile getirilen talep, sendikalı ve sendikasız işçiler arasındaki dayanışmayı geliştirici, sendikasız işçileri gönüllü olarak sendikada örgütlenmeye iticidir. Yedinci madde ise işverenin keyfi uygulamalarını kısıtlayıcı, özellikle de işyerinde sivrilmiş öncü işçilerin keyfi olarak işyerinden uzaklaştırılmasına karşı engelleyicidir.

Sözkonusu talepler şöyle idi:

"2. SENDİKA ÜYELİĞİNİN GÜVENCESİ

İşçiler arasında sağlanacak ücret ve sosyal haklar konusunda sendikalı, sendikasız ayrımının yapılmasını istemiyoruz.

2821 sayılı yasanın 31. maddesi ile güvence altına alınan sendika üyeliğine saygı gösterilmesini istiyoruz.

7. DİSİPLİN KURULU

Daha güvenli bir iş ve daha huzurlu bir çalışma için gerekli olan Disiplin Kurulunda oy üstünlüğünün işçilerde olmasını istiyoruz."

Yasal olarak ilan edilen ve yürütülen grev, başından itibaren Migros işletmeleri sahibi Koç Holding'in çeşitli baskıları ile karşılaştı. İşverenin tek tek işçilere gönderdiği mektuplarda, bir yandan işçileri ufak tavizlerle aldatmaya, diğer yandan işten atmalarla tehdit etmeye başladı. Grevin ilk gününden itibaren işveren korsan satışlarını yürüttü; boyalı faşist basın üzerinden Migros'daki grevin İstanbul'da pahalılığa yolaçtığı, grevin birkaç sendikacının çıkarı yüzünden çıkartıldığı gibi yalanlar yaydı. Aynı zamanda polis, grevi her gün gözetim ve kontrol altında tutmakla da kalmayıp, Bayrampaşa karakolu komiseri devreye girerek, işverenin istekleri kabul edilmediği taktirde işçileri gözaltına almakla ve dövmekle tehdit etmeye başladı.

Türk-İş Başkanı Şevket Yılmaz adlı işçi haini ve Türk-İş yönetimi, Migros grevine en ufak bir desteği vermedikleri gibi, lafta işçi hakları savunucusu rollerinden de vaz geçerek, ancak taraflar arasında "tarafsız" kişilerin oynayabileceği, tarafları uzlaştırma rolüne aday oldular. 20.10.1987 tarihli Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan Şevket Yılmaz'ın bir açıklamasında, bu işçi haini, "Uzlaşma için taraflara gerekli teklifleri götüreceğiz" demekte ve Migros işçilerinin taleplerinde direnmesini değil, uzlaşmasını önermektedir.

Ama bu baskılar işçilerin direncini biraz olsun bile azaltmadı, tersine artırdı.

Bu direnme gücünü Migros grevinde yer alan üç işçi ile yapılan röportajda görmek mümkündür:

11 yıllık işçi Süleyman Surgan: "Aç da kalsak, hastalansak da sonuna kadar direneceğiz. Aynı zamanda ekmeğimizin bilinçli mücadelesini verdiğimizi kamuoyuna göstereceğiz." (YeniGündem, S.91, s.31) diyor.

Kazım Atun adlı işçi: "Ben gece nöbet tutmaya razıyım. Çalışırken de benim karnım açtı. Şimdi de aç. Değişen pek birşey yok. Ne diye isteklerim gerçekleşmeden çalışayım" derken, bir başka işçi Mustafa Özkan da: "Kapıdan başımız dik çıktık, yine dik gireceğiz. Üç ay ya da altı ay, hiç farketmez. İstediğimiz 18 maddeden 17'si kabul edilip birisi kabul edilmese dahi greve devam edeceğiz. Çünkü biz haklıyız" (aynı yer) diyor.

İşçi Mustafa Özkan'ın dediği gibi oldu, işçiler başları dik işlerinin başına döndüler. İşverenle varılan anlaşma sonucunda işçilerin ücretlerinde birinci yıl 80 bin, ikinci yıl 95 bin lira artış sağlandı. Aylık gıda yardımı birinci yıl 23 bin, ikinci yıl 27 bin, yakacak yardımı birinci yıl

125 bin, ikinci yıl 150 bin, yemek yardımı birinci yıl 1000, ikinci yıl 1500, bayram harçlığı yılda iki kez 30'ar bin, izin harçlığı 40 bin, yıllık giyim yardımı 50 bin lira olarak benimsendi. İşçilere her ay mavi kart verilmesi kararlaştırılırken, diğer sosyal yardımlarda da yüzde 300'lere varan oranlarda artış sağlandı. (Cumhuriyet, 30 Aralık '87)

Daha önce işverenin temel uyuşmazlık noktası olarak gösterdiği iki maddede de anlaşma sağlandı. İş akitleri feshedilen iki işçiye kıdem ve ihbar tazminatı ödenmesini işveren kabul etmek zorunda kaldı. Ayrıca bu iki işçinin işverenin bir başka işletmesinde çalıştırılması güvence altına alındı. İşçilerin onayları alınmadan bir başka işte çalıştırılıp çalıştırılamayacağına ilişkin maddede uzlaşmaya gidilip; işçilerin asıl görevleri dışında ancak sözleşmede tespit edilen işlerde geçici olarak çalıştırılabileceği şeklinde bir uzlaşmada anlaşma sağlandı. Böylece grev 132 günden sonra sona erdi.

Migros grevinin önemi; elde edilen başarı kadar, grev süresince yürütülen tartışma ve aydınlatma kampanyalarının işçiler üzerindeki olumlu etkisinde de yatmaktadır. Grev süresince 12 Eylül 1980, 1982 Anayasası yargılandı, ekmek kavgasının demokrasi kavgasından ayrılamayacağı vurgulandı vb.

Tez-Koop İş İstanbul 3 Nolu Şube Başkanı ve grevin tartışmasız simgesi Aynur Karaaslan işçi toplantılarında, dayanışma gecesinde, yazılı demeçlerinde ısrarla siyasal sorunlar üzerinde durdu. Aynur Karaaslan sorunun tek tek sendikalarda örgütlenmiş işçilerin sorunu olarak görülmesine karşı çıktı.

Sorun nedir? sorusunu şöyle cevaplandırıyor Aynur Karaaslan:

"Sorun Deri işçilerinin, Metal işçilerinin, Petrol, Lastik ve Kimya işçilerinin, Basın işçilerinin, Migros işçilerinin sorunu değildir. Sorun, Türkiye işçi sınıfının sorunudur.

İşçi kardeşlerim!

Artık dert yanmak, yakınmak zamanı değildir. Baskı, sömürü ve işkenceye göğüs germek zamanıdır." (Migros Grevi ve Grevlerin Genel Bir Değerlendirmesi, s.47)

Aynur Karaaslan'ın konuşmasında, her bir işkolunda yeralan işçilerin değil, bütün işçi sınıfının sorununa değinmesi, bunu öne çıkarması olumlu ve öğreticidir.

Aynur Karaaslan konuşmasını bütün sınıfı, öncelikle sınıfın sendikalı kesimini ilgilendiren çağrılarla tamamlıyor:

"Varlığı 12 Eylül'e dayalı olan işbirlikçi, devletçi sendikacılığı yok edelim. İşçi sınıfının çıkarları doğrultusunda sendikal mücadeleyi yükseltelim." (Adı geçen belge, s.42)

Her ne kadar işbirlikçi, devletçi sendikacılığın varlığı 12 Eylül'e dayalı değilse de, bu haliyle 12 Eylül öncesi Türk-İş ve Türk hakim sınıflarının yürüttüğü işbirlikçi, devletçi sendikacılık yadsınarak 12 Eylül öncesi aklanıyorsa da, "işbirlikçi, devletçi sendikacılığı" yermesi ve "işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda sendikal mücadele" yi savunması olumludur.

Birçok konuşma ve yazılı açıklamalarında bu ve benzeri siyasal sorunlara değinen, bu yönde işçiler arasında aydınlatıcı çalışma yapan Aynur Karaaslan'ın, doğrudan grevin talepleri arasına siyasal taleplerin de girmesi yönünde ne grev öncesinde ne de sırasında bir çabasını tespit etmek mümkün değil Ama tam da bugünkü grevlerin en büyük eksikliği ve zayıflığı bu alandadır.

İster Deri-İş grevinin, isterse de Migros grevinin talepleri arasına siyasal talepler de girebilir miydi? İşçilerin çoğu bu konuda ikna edi-

---

KARA MİZAH DEĞİL; İŞÇİ SINIFININ BUGÜNKÜ MÜCADELE ŞARTLARINI GÖSTERİR "KARAR" BELGESİ!

TAKİPSİZLİK KARARI

Davacı: K.H.
Muhbir: İstanbul Valiliği
Suç: 2822 S.K. muh.
Sanık: Aynur Karaaslan
Suç T.: 4.10.987

Hazırlık evrakı tetkik olundu.

İstanbul Valiliği'nin 22.10.987 tarih 98724 sayılı yazılarına göre Migros TAŞ işyerlerinde toplu greve gidildiği, bu işçilerin bağlı olduğu Tez Kooperatif İş Sendikası 3 No.lu Şube Başkanı Aynur Karaaslan Moda'da bulunan Migros'a ait işyerinin karşısına baraka yaptığı ve böylece 2822 S.K. 48. mad. göre suç işlediği iddia edilerek sanığın cezalandırılması istenildiğinden,

Yapılan tahkikata göre sanık Aynur Karaaslan işyeri ve çevresinde grev gözcülüğü yapan işçilere baraka ve kulübe yapmadığı, sadece yağmurdan korunmak için grev gözcülüğü yapan işçilere naylon geçirerek soğuktan korunmalarını sağladığı, sanığın müdafası ve toplanan deliller ile anlaşılmıştır.

Bu itibarla sanık Aynur Karaaslan'ın suç işlediğine dair hakkında kamu davasının açılmasını gerektirir iddiadan başka somut inandırıcı delil elde edilemediğinden CMUK'nun 164. mad. göre sanık hakkında takibat icrasına mahal olmadığına kararın ilgililere tebliğine itiraz kabil olmak üzere karar verilmiştir. 9.11.1987

Mustafa Gül
Kadıköy C.Savcı Yard. 16319

lebilir miydi? soruları ayrıca tartışılması gereken bir sorundur. Özsel çıkış noktası şudur: Genel konuşma ve açıklamalarında birçok siyasal noktaya —eksiklik ve yanlışlıklarına rağmen— değinen, bu yönüyle olumlu bir rol oynayan çeşitli sendika yöneticileri, aynı olumluluklarını grevin talepleri arasına siyasal taleplerin girmesi yönünde çabaların sürdürülmesiyle tamamlamıyorlar. Tamamlamadıkları gibi, bu eksikliğe parmak da basmıyorlar.

Eleştirimizi bir örnekle açalım:

Grevci işçilerin başının üstünde Demokles'in Kılıcı gibi duran yasalardan biri de, grevci işçilerin yazın sıcaktan, kışın buz gibi soğuktan biraz olsun korunmasına yarayan, işçilerin arada-sırada dinlenme, tartışma vb. yeri olarak kullandıkları grev çadırının yasaklanmasıdır.

Migros grevindeki grev gözcüsü işçiler soğukların bastırması ile, kendilerini biraz olsun soğuktan koruyacak bir imkana, bir grev çadırına sahip olamadıkları için, birçok hastalığa yakalanma tehdidi altında görevlerine devam ettiler. Patron ve devlet, açlıktan ölmeyen işçileri soğuktan öldürmeye kararlı olduğu için, grev gözcüsü işçilerin elbise üzerine giydiği naylonlar "grev çadırı" olduğu gerekçesiyle Şube Başkanı Aynur Karaaslan mahkemeye verilir. Yargı kurumları adalete olan bağımlılıklarını koruyarak(!), grev gözcülerinin giydikleri naylonların çadır-baraka olmadığı görüşüne varır ve Aynur Karaaslan hakkında takipsizlik kararı verir. Böylece işçiler yeniden donma iznine kavuşurlar.

Bu durumda görev işçilerin hastalığa yakalanma tehdidinin yasalarda yattığını tespit etmekle yetinmek değildir. Açıkça işçileri bu yasağın kaldırılması uğruna verilecek bir mücadeleye hazırlamaya girişmek, grevin talepleri (grev çadırının yasalarla serbest bırakılması gibi) genişletilmek, tamamlanmak gerekiyor. Ama yapılan bu değildir. Burada da birkaç yakınma ile yetinilmiş, gerekli çaba sarfedilmemiştir.

İlgili yasanın kaldırılması tabii ki ne bir işverenin kabul etmesi ile, ne de bir işletmedeki 1100 işçinin mücadelesi ile olacaktır. Bu talebin önemi ve gereği, işçileri devlete karşı mücadeleye çekmekte, işçileri "sınıfa karşı sınıf" bilinciyle eğitmekte yatmaktadır. Yalnızca işçi toplantılarında, dayanışma gecelerinde yapılan konuşmalarda, yazılı açıklamalarda siyasal sorunlara değinilmekle yetinilemez.

Kendisini gerçekten işçilerin davasına adamış her sendikacının görevi, şartlar ne olursa olsun, her grevi işçilerin siyasal olarak eğitilmesi için sonuna kadar kullanmaktır. Bu görev, doğrudan grevin talepleri arasına siyasal taleplerin de girmesi için yürütülen çabalarla yerine getirilemezse, nasıl doğru ele alınabilir? Alınamayacağını Türkiye işçi sınıfının 1960-80 arası 20 yıllık tecrübesi açıkça göstermiyor mu?

Birçok soruna konuşmalarında değinen Deri-İş Kazlıçeşme şubesi yöneticileri ve Tez-Koop İş 3 Nolu Şube Başkanı Aynur Karaaslan tek kelimeyle, günümüzün Türkiye'sinin en önemli sorunlarından biri olan milli meseleye, ulusal baskıya hiç değinmiyorlar. Nedeni nerede yatıyor? Bu işçi önderlerinin Türk şövenizminden kopamamalarından mı, yoksa bu sorun üzerine konuştuklarında gelecek baskılardan çekindiklerinden, baskıları göğüsleyecek bir gücü görememelerinden mi? Yoksa bu gibi siyasi sorunları sendikanın görevi görmediklerinden midir? Bilmiyoruz. Nedeni nerede yatarsa yatsın, bunu olumsuzluk olarak tespit ediyoruz.

*

1987'nin ikinci yarısında Deri-İş ve Migros grevleri dışında önemli olan şu grevler yaşandı:

— Ağustos ayında ikinci Boğaz köprüsü yapımında çalışan 1300 şantiye işçisi, işverenin istediğinde gerekçe göstermeksizin işçi atmasına karşı, sendika seçme özgürlüğü ve çok kötü durumda olan sosyal şartlarının düzeltilmesi için yasal olmayan greve çıktılar ve isteklerini Yol-İş yöneticilerinin alçakça engellemelerine rağmen işverene kabul ettirdiler.

Yol-İş Sendikası 3 nolu Şube Mali Sekreteri Engin Bayındır alçaklıklarını şöyle sergiliyor: İşçiler "işten çıkartılan arkadaşlarını desteklemek için işi bıraktılar ve başarılı oldular. Bu başarıda sendikanın bir payı yok." (2000'e Doğru, S.37, s.39)

Aynı şubenin genel sekreteri ise durumu kurtarmak ve grev karşısındaki tutumlarına kılıf geçirmek için: "Biz bunun böyle olmasını istemezdik. Ama işçiler yaptı. 'Bizi aşmıştır olay' demek üyelerimize sahip çıkmadığımız anlamına gelmez" diye açıklamada bulunuyor. (Aynı yerde)

Ekim ayında aynı işçiler, isteklerinin yerine getirilmemesi üzerine yeniden direnişe geçtiler. Bu kez işçilerin üzerine "Çevik Kuvvet" gönderildi. Bu durum karşısında işçilerin çoğunluğu direnişe son verdi. Birinci direnişe karşı çıkan Yol-İş 3 Nolu şube yöneticileri, ikinci direnişi, "Kışkırtmaların eseri olabilir" diye hemen karalamaya başladılar.

— Eylül'de Topkapı nakliyeciler sitesindeki 240 nakliye ambarının 104'ünde ya-

sal grev ve lokavt, geri kalan 130 nakliye ambarında ise yasal olmayan dayanışma lokavtı başlatıldı. İşçilerin talebi ücret artışı ve çalışma şartlarının düzeltilmesi idi. Grevin başlamasından bir süre sonra, grev nedeniyle ortaya çıkan kayba dayanamayacağını gören 61 nakliye şirketi, işçi sendikası ile görüşerek anlaştı ve istenilen taleplerin önemli bir bölümünü kabul etti. Diğer nakliye patronları ve devlet, 61 nakliyeciyi cezalandırmak ve grevi daha çok baskı altında tutmak için, nakliye ambarlarına yüzlerce "Çevik Kuvvet" göndererek 61 işyerini ruhsatsız olduğu gerekçesiyle kapattı. İşçiler ile "Çevik Kuvvet" arasında kısa bir sürtüşme ve itişmelerden sonra; 61 işyeri önce kapatıldı, daha sonra ise işyeri kapılarına takılan mühürler işçiler tarafından sökülerek iş başlatıldı.

— Kasım ayı başında SECE Elektrik Sanayii A.Ş.'de 85 işçi, ücret zammı talebiyle greve çıktılar.

— Eskişehir Kılıçoğlu Tuğla Fabrikasında çalışan 560 işçinin Mart 1987'den beri sürdürdüğü grev, 87'nin ikinci yarısına kadar uzadı. Sonunda işçiler ücret artışı taleplerini önemli ölçüde kabul ettirdiler.

— Kocaeli'ndeki 19 işletmede (Otomobil-İş'e üye) 4254 işçi grev kararı aldı.

— Las-Pet-Kim-İş Sendikası İzmit'teki Türk-Pirelli'de 21 Kasım'da grev başlatma kararı aldı.

Grevlerin dışında işi bırakma direnişleri (örneğin İstanbul Topkapı'da bulunan Otomobil-İş'e bağlı Nursan fabrikası işçileri iki defa işi bırakma direnişi yaptılar) ve işçi yürüyüşleri yapıldı.

— 11 Aralık 1987'de Türk-İş'e bağlı Harp-İş Sendikasının Adana'da yürüyüş ve mitingi yapıldı. Eylemin amacı olarak, İncirlik Üssü'ndeki Amerikalı firmaların işçiler üzerindeki baskılarını ve işten atmalarını protesto etmek ilan edilmesine rağmen, yürüyüş ve mitingin asıl sloganı "İşçiler Elele Genel Greve!" sloganı oldu.

Sonuç

— "Burjuvaların kendisine bir eşya, mülklerinin bir parçası gibi davranmaları, işçinin kafasında unutulmayacak bir biçimde yer etmektedir. Yalnızca bu nedenle bile, işçiler, can düşmanları olarak burjuvazinin karşısına dikileceklerdir." (Engels, "İngiltere'de İşçi Sınıfının Durumu", Sendikalar Üzerine, s.11)

Bu gerçek Türkiye'de önümüzdeki dönemde giderek büyüyen boyutlarda yaşanmaya devam edecektir.

— Grevler işçileri daha fazla siyasal sorunlar üzerine düşünmeye itmekte, sınıfsal durumu ve bu durumdan kurtuluşu uğruna verilecek mücadeleye doğru itmektedir.

— Grevler, işçi direnişleri, işçi yürüyüş ve mitingleri komünist propaganda-ajitasyon için yeni ve güçlü olanaklar sunmaktadır. Bu olanaklardan azami olarak yararlanılmalıdır. Bunun için tabii ki güçlerin bu hareket içinde yoğunlaştırılarak mevzilenmesi şarttır.

— 1988'de grev hareketi gerilemeyecek, bilakis gelişecektir. Çıkacak grevlerin ana eksenini normal olarak iktisadi talepler oluşturacaktır. Ama grevlerde siyasal sorunlar üzerine bugüne kadar olduğundan daha fazla durulmak, tartışılmak zorunda kalınacaktır.

— Genel Grev sloganı birçok sendika ağası tarafından da kabul ediliyor görünmesine rağmen, Türk-İş genel greve bugünkü şartlarda kesinlikle yanaşmayacaktır. Gerçek anlamda bir genel grevin uygulanma şansı bugün yoktur. Ama bu slogan ilerki bir döneme işçi hareketini hazırlamak için bugün propaganda sloganı olarak kullanılmalıdır. Bu arada genel grev silahının tırnak içinde "genel grev" gibi gösterilecek "şalter indirme" vb. gösterilerle körleştirilmesine karşı da uyanık olunmalıdır.

— Grevlerle ilgili başta gelen görevimiz, grevlerin talepleri içerisine siyasal taleplerin girmesi için ısrarlı ve sabırlı bir çaba göstermek; öncü işçiler arasında yürütülen çalışma ile onları parti örgütüne çekmektir.

Bu bağıntıda açıktır ki, grev talepleri içinde yeralması için mücadele edilen siyasi talepler; grevi yürüten işçi kitlesi tarafından taşınır talepler olmalı; sınıfın tümünün birlikte hareketini gerektiren taleplerle; bir patrona karşı ileri sürülen, ve bir işletmede veya bir işkolundaki işçilerin mücadelesi ile aynı alanda elde edilebilecek talepler birbirinden ayrılmalı; birincilerin propaganda - hazırlık talepleri olduğu bilince çıkarılarak bunlar savunulmalıdır.

*

MARKSİST-LENİNİST PARTİ EDEBİYATI

BOLŞEVİK PARTİZAN SAYI 13'TE YAYINLANAN "MAYIS BİLDİRGESİNE ELEŞTİRİ"YE YENİDEN BAKIŞ

Elimize, Bolşevik Partizan sayı 13'te yayınladığımız "Mayıs Bildirgesinin Eleştirisi" ve "Mayıs Bildirgesinin Eleştirisi Üzerine" yazılarındaki tartışmayı sürdüren, ve "Mayıs Bildirgesine Eleştiri" yazısını kaleme alan yoldaşların hazırladığı bir yazı geçti."Marksist Leninist Parti Edebiyatı" başlıklı bu yazıyı aşağıda yazı ile birlikte gelen önaçıklama ile elimize geçtiği biçimiyle yayınlıyoruz.

Ayrıca yazının ardından, İ. Hayri'nin bu yazı ile ilgili kısa notlarını da yayınlıyoruz.

YAZI KURULU

Biz, Bolşevik Partizan sayı 13'te "Mayıs Bildirgesine Eleştiri" başlığı altında ve Mayıs Bildirgesini eleştiri temelinde, Marksist-Leninist kültür-sanat, Marksist-Leninist parti edebiyatı anlayışımızı ortaya koymuştuk.

Yazı Kurulu adına "Hayri" imzalı, "Mayıs Bildirgesine Eleştiri Üzerine" başlığı ile aynı sayıda yayınlanan yazı, bizim hata ve zaaflarımıza dikkat çekiyordu. Artık, Bolşevik Partizan sayı 13'te "Hayri"nin katkısı ile bilince çıkan eksiklik, hata ve zaaflarımız üzerinde yeniden durmayı gereksiz görüyoruz.

Bu yazımızda, "Hayri"nin değindiği ve değinmediği önemli birkaç nokta üzerinde görüş belirtmeyi amaçlıyoruz.

Ayrıca Bolşevik Partizan sayı 13'te en önemli eksiğimiz olarak gördüğümüz, Yılmaz Güney'in devrimci sanat ve sinemasının anlamına ilişkin bir yazıyı da bu eksikliğimizi ve hatamızı onarmak dileğiyle sunuyoruz.

D. Sempatizanları adına
F.

Yazımızın girişinde de belirttiğimiz gibi Bolşevik Partizan sayı 13'te yayınlanan yazımıza "Yazı Kurulu adına, Hayri" imzasıyla olumlu-olumsuz yanlarımıza dikkat çeken "Mayıs Bildirgesine Eleştiri Üzerine" başlıklı bir eleştiri yazısı da yayınlandı. Bize yönelen bu haklı eleştirilerden açımlanmış olanlarına artık yeniden değinmeye gerek yok. Ancak bizim açımlamasını başaramadığımız bir-iki sorun, tam da açık olmadığı noktasında eleştirilmektedir. Yetersizliğimizden ötürü açımlayamadığımız bu bir-iki noktayı önemli gördüğümüzden ve geçmişteki bir yanlışı, bir eksiği düzeltmek açısından yeniden gündeme getiriyoruz.

Bolşevik Partizan sayı 13'te şöyle yazıyorduk:

"1934 Sovyet Yazarlar Kongresi doğrudan Lenin'in Parti Edebiyatı ilkesi ile yola çıkan, bunun doğrultusunda Marks, Engels, Lenin'e dayanarak alınan kararlardır.

Sosyalist Gerçekçilik, devrimci romantizm, olumlu kahramanlar ve sanatçıların parti doğrultusunda hareket etmelerini özet olarak kapsar, karara bağlar. Devrimci Romantizm ve olumlu kahramanlar olaylara sadece bugünün penceresinden bakmayı değil, yarının penceresinden baka-

bilmeyi de, yarını görebilmeyi de diyalektik ve tarihi materyalizm gereği öngörür. Bu kitleleri sadece düşündürtmek için değil, dürtmek, eyleme geçirmek için gereklidir.

Sadece düşündürtmek adına yapılan şey, hedefi karartmak, kitleleri bir öncü ile aynı paralelliğe getirmek demektir." (BP 13, s.30-31)

Bununla ilişkin bize yöneltilen eleştiri şudur:

"Aynı bölümde Mayıs'ın 'sanattan yalnızca düşündürtmeyi anladığı' tezi üzerine kurulu bazı eleştiriler de getiriliyor. Tez Mayıs'tan alıntılarla ispatlanmadığı (ve eldeki yazılarla şimdilik ispatlanabilir bir tez olarak görülmüyor) için, eleştirinin kime yöneldiği, ne için getirildiği anlaşılmıyor." (s.24)

Yukarıda alıntıladığımız bize ait alıntı iki bakımdan yanlışlık içermektedir.

a) Hayri'nin de belirttiği gibi, kime yöneltildiği açık değildir. Çünkü Mayıs henüz böyle bir düşünceyi savunmamıştır.

b) "Düşündürtmeğe" ilişkin öne sürdüğümüz sav Marksist-Leninist değildir. (Hayri sorunun bu yönünü ele almamıştır.)

a) Biz Mayıs dergisi henüz yayın hayatına atıldığında, bu derginin Yılmaz Güney inisiyatifinde çıkan bir dergi olduğunu biliyorduk. Mayıs'ta yayınlanan birçok yazı Yılmaz Güney'e ait yazılardı. Yılmaz Güney'e ait olmayan yazılarda da Yılmaz Güney'in önemli bir sorumluluk payı vardı. Bizim en büyük hatamız, eleştirimizin bu kısmında Mayıs dergisi ile diyalogu kesip, direkt Yılmaz Güney ile diyaloga girmiş olmamızdır. Bu oldukça önemli bir hata, oportünizmdir! Düşündürtmek'e ilişkin görüş, Yılmaz Güney'in estetik anlayışının bir parçasıdır. Yılmaz Güney birçok yazılarında bunu belirtmiştir. Biz bu konuda bir tartışma yapmak istiyordu isek bunu direkt Yılmaz Güney'e yönelttiğimiz ve "Mayıs Bildirgesine Eleştiri"nin dışında ayrı bir yazı ile ortaya koyabilmeliydik. Bu anlamda hem oportünist bir konumumuz oldu, hem de Yılmaz Güney ile direkt bir diyalog başlatma fırsatını kaçırdık.

b) Yılmaz Güney'in 1970'lerde estetik anlayışı, sanat'ın işlevine ilişkin görüşleri bazı gazete ve dergilerdeki röportajlarında kısmen de olsa ifadesini bulmuştur. 1970'lerdeki görüş açısı en son yapıtlarından sayılan "Yol" filminde de devam etmektedir. Gerçi Yılmaz Güney'in devrimci sinemacılığının başlangıcından bugüne kadarki gelişimi gözönünde bulundurulursa estetiğin işlevine ilişkin yanında önemli bir değişimin sözkonusu olmadığı da görülür. Yılmaz Güney bir anlamda 1970'lerde benim sediği kuram'ı giderek sistemleştirme durumundadır.

"Umut" filminin ardısıra yöneltilen eleştirilere 2 Kasım 1970'te Cumhuriyet Sanat Eki'nde şu yanıtı veriyor:

"Bu film eğer bir çıkış getirmiş olsaydı film olmaktan çıkardı. Yol gösteren bir duruma gelirdi. Ayrıca devrimci sinemayı da böyle almıyorum. Devrimci sinema yol gösteren değil, onları düşünmeye sevkeden filmlerdir. İlerde kuşkusuz baştan sona kadar birtakım şeylerin söylendiği filmler de yapılacaktır. Bu dediğim gibi, devrimci sinemanın ilk noktalarından biridir. Düşünmeden bir insanın herhangi birşey yapabilmesine imkan yoktur. Ben sadece düşündürtmek istiyorum." (Bir Sinemacı ve Anlatıcı Olarak Yılmaz Güney, M. Ergün, s.132)

Şimdi, Yılmaz Güney'in yukarıda söylediklerini açıklayalım:

Bir film (Biz bunu sanat yapıtı olarak genişletiyoruz) çıkış gösterirse film olmaktan (sanat olmaktan) çıkar.

Film, sanat olmaktan çıkarsa ne olur? Yol gösteren bir duruma gelir. Sanat, yol gösterdi mi, sanat olmaktan çıkar.

İlerde baştan sona birtakım şeylerin söylendiği filmler de yapılacaktır. Yol göstermemek kaydıyla (çünkü sanat yol gösterdi mi sanat olmaktan çıkar) ilerde birtakım şeylerin söylendiği —herhalde Yetmişlerdeki filmler birtakım şeyler söylemiyor— filmler de yapılacaktır. Ancak yapılan her film sadece düşündürtecektir.

Yılmaz Güney'in anlatımı bize Plehanov'u anımsatıyor. Plehanov da şöyle yazıyordu:

"Bir edip imajlar yerine mantıki deliller kullanırsa veya yarattığı imajlar onun şu veya bu konuyu ispatlamasına yararsa, o artık sanatçı olmaktan çıkar, bir makale yazarı olur." (Sanat ve Sosyalizm, Plehanov, s.52)

Yılmaz Güney, film "sanat" olmaktan çıkar diyor. Plehanov, sanatçı "sanatçı" olmaktan çıkar diyor.

Yılmaz Güney'e soruyoruz: Neden? Yanıtı, yol gösterdiği için. Plehanov'a soruyoruz: Neden? Kapalı, imajlarla örtülü olmadığı için.

Ancak bu iki anlayış arasında derin ayrım da yok değil. Yılmaz Güney bir yapıtın sanat olabilmesi için kıstas olarak o yapıtın yol göstermemesi gerektiğini öne sürüyor. Plehanov ise kıstas olarak "imajları" öne sürüyor. Plehanov, "yol göstermeyi" yazarın sanatçı olması için veya yapıtın sanat yapıtı olması için kıstas olarak öne sürmüyor.

Biz, "Mayıs Bildirgesine Eleştiri" yazımızda Yılmaz Güney'in anlayışı ile Plehanov'un anlayışını kıyaslama içerisinde özdeşleştirdiğimiz noktada hatalıydık. Yılmaz Güney ile Plehanov arasında bir benzerlik kurulacaksa salt "imajlar" ve "düşündürtmek" bağıntısında bir benzerlik kurmak olanaklıydı. Çünkü imajlarla örtülü olan bir sanat yapıtı düşündürtmeyi de beraberinde getirir. Her düşündürten şey de yol gösterici değildir anlamına gelmez.

Sonra bizim düşündürtmekten çıkardığımız sonuç da doğru değildir. Biz şöyle yazmıştık:

"Sadece düşündürtmek adına yapılan şey hedefi karartmak, kitleleri bir öncü ile aynı paralelliğe getirmek demektir." (s.31)

Düşündürtmek, önemle, kitleleri öncü ile aynı paralelliğe getirmek anlamına gelmez. Sorun, öncünün, kitlelerin bilinç seviyesine kendini indirgemesi değil, kitlelerin bilinç seviyelerinin yükseltilmesi çabasıdır. "Düşündürtmek isteyen" yapıtların kitleler tarafından anlaşılmayacağı kaygusu saçma, saçma olduğu kadar da anti-Marksist-Leninisttir.

Yılmaz Güney'e yöneltilecek asıl eleştiri, onun "yol gösterici" özelliğini de içeren bir filmi, yapıtı sanattan saymama, reddetme anlayışına yöneltilmek olmalıdır.

Dar kalıplardan arınmayı önüne görev olarak koymuş bir sanatçının bakış açısı diyalektik materyalizmin bakış açısı olmalıdır. Gerçeği belirli bir süreçte dondurmak ve bunu sanatın bir kalıbı olarak kıstaslamak anti-diyalektiktir, kalıpçılıktır.

Yılmaz Güney "düşündürtmek" kavramı ile "yol gösterici" kavramını birbirinin zıttı olarak karşı karşıya getirdiği yerde Diyalektik Materyalizmden ve bizim anladığımız "gerçek"ten bir sapma içerisindedir. Düşündürtmek kavramını sanatının bir kalıbı olarak ele almaktadır.

Bizim "Mayıs Bildirgesine Eleştiri" yazımızda sosyalist gerçekçiliğe ilişkin yanlış bir görüşümüz daha vardır. Şöyle yazıyorduk:

"Kitleler hedeflerini, yapması gereken şeyleri açık-seçik, bulanıksız, imajlar içerisinde boğulmadan görmek zorundadır. Böyle bir yaklaşım ancak ve ancak kitleleri dürtebilir, harekete geçirebilir. Sosyalist gerçekçilik öz olarak böyle bir görüşe yönelmiş, devrimci romantizm ve olumlu kahramanlar ilkesi bu yorumlarla öne sürülmüştür." (s.31)

A. A. Jdanov'un Sovyet Yazarları I. Kongresi'ndeki konuşmasından yazıyorum:

"Edebiyatımız özünde iyimserdir, çünkü ilerleyen sınıfın, biricik ilerici ve öncü sınıfın, proletaryanın edebiyatıdır. Sovyet edebiyatının gücü, yeni bir davaya, sosyalist inşa davasına hizmet etmesinden gelmektedir. Stalin yoldaş yazarlarımıza, 'insan ruhunun mimarları' adını vermiştir. Bu ne demektir? Bu ad, size ne gibi yükümlülükler getirmektedir?

Bu herşeyden önce sanat eserlerinde hayatı gerçeğe uygun bir biçimde yansıtabilmek; durağan ve cansız bir biçimde ya da yalnızca 'nesnel gerçeklik' biçiminde değil de devrimci gelişmesi içinde yansıtabilmek amacıyla hayatı tanıtmak demektir.

İşte burada, gerçeği ve somut tarihsel nitelikteki sanatsal yansıtmayı, emekçilerin sosyalizm ruhuyla eğitilmeleri ve ideolojik dönüşümlerinin sağlanması göreviyle birleştirmek gerekir. Sosyalist Gerçekçilik adını verdiğimiz edebiyat ve edebiyat yöntemi eleştirisi budur." (A. Jdanov, Edebiyat, Müzik ve Felsefe Üzerine, s.18-19)

Sosyalist gerçekçiliğin yöneldiği şey ile bizim savunduğumuz yönelimin arasında bir benzerlik, bağıntı kurmak olanaklı değildir.

Sosyalist gerçekçilik anlamını en açık bir şekilde Jdanov'un ifadesinde bulmaktadır. Jdanov Sosyalist Gerçekçiliği tartıştığı yerde Sosyalist Gerçekçilik ilkesinin esas hatlarını çiziyor ve açıklık-kapalılık vb. gibi ilkesel önemde olmayan bir sorunu kıstas olarak öne sürmüyor.

Durum bu olunca, bizim devrimci romantizm, olumlu kahramanlar ilkesi üzerine söylediğimiz savlar da ayakları yere basmayan, devrimci romantizmin ve olumlu kahramanlar ilkesinin Sosyalist Gerçekçiliğin niçin vazgeçilmez unsurları olduğunu kavramayan oportünist görüşlerdir.

Devrimci romantizm hangi yorumlarla öne sürülmüştür?

Yine A.A. Jdanov'dan yazıyorum:

"İnsan ruhunun mimarı olmak demek, her iki ayağını da gerçek hayatın toprağına basmak demektir. Bu, eski tür romantizmden; varolmayan bir dünyayı ve kahramanları yansıtan, okuyucuya temelsiz ve düşsel bir dünya sunarak hayatın çelişmelerinden ve boyunduruğundan kaçmasını sağlayan romantizmden bağlarını koparmak demektir. Ayağını sağlam materyalist temele basan edebiyatımızda da romantizm vardır, ama bu yeni tür bir romantizm, devrimci romantizmdir."

(Jdanov, age, s.19)

Jdanov yazısına devamla, devrimci romantizmin edebi yaratıcılığının neden bir ayrılmaz parçası olması gerektiğini şöyle açıklıyor:

"Çünkü, partimizin bütün hayatı, işçi sınıfının bütün hayatı ve mücadelesi, en sıkı, en akılcı pratik çalışmayla kahramanlığı ve en yüce hedefleri birleştirmeye adanmıştır. Partimiz, en çetin pratik anlayışını en geniş yönelimlerle, geleceğe doğru sürekli ilerlemeyle, komünist toplumun inşası mücadelesiyle birleştirebildiği için daima güçlü olmuştur.

Sovyet edebiyatımız kahramanlarımızı yansıtmayı bilmelidir, yarınlarımıza bakmayı bilmelidir. Bu, onun hayalci olmasını getirmez, çünkü yarınlarımız bilinçli ve yöntemli bir çalışmayla bugünden yaratılmaktadır." (age, s.19-20)

Bu alıntıda devrimci romantizm ve olumlu kahramanlar ilkesine ilişkin görüşler açık olarak ortaya bırakılıyor. Bizim "Mayıs Bildirgesine Eleştiri" yazımızda söylediğimiz gibi, devrimci romantizm ve olumlu kahramanlar ilkesinin sanat yapıtında neden olması gerektiği savımız, Jdanov'un bu soruya verdiği yanıt ile uyum içerisinde değildir. Jdanov, bizim tartıştığımızı tartışmıyor bile...

Ancak, tespit ettiğimiz kadarıyla devrimci Yılmaz Güney'in "Sosyalist Gerçekçilik" bağıntısında onun devrimci romantizm ve olumlu kahramanlar ilkesini yapıtlarında yansıtmaya yanaşmadığı, hatta dolaylı yoldan Stalin döneminin önemli Marksist-Leninist verilerine eleştiri yöneltmiş olduğudur. 1934 Sovyet Yazarları Kongresinde sanat ve sanatçı üzerine çizilen ilkesel motifler de bu eleştirilerinin bir parçası durumundadır.

Çünkü Yılmaz Güney, "Lenin sonrası dönemde fazla birşey bulamamak"la toptancı bir yadsımanın oportünizmini yansıtmaktadır.

Biz, ileri atılan her adımdan sonra geriye atılmış bir adımın "gericilik" olacağını düşünüyoruz. Parti edebiyatı, Sosyalist Gerçekçilik ve onun içeriği, sosyalist-komünist dünya hareketinin kültür ve sanat bölümünde geldiği en son noktadır. Biz, komünistler olarak yolumuza en son bırakılan noktadan devamla yeni bir aşamaya ulaşmanın yolunu açacağız.

Sosyalist Gerçekçilik, ve onun içerikleri "devrimci romantizm ve olumlu kahramanlar" dünya komünist hareketinin özellikle edebiyat dalında neden en son gelinen noktasıdır? Çünkü, Marks, Engels ve Lenin' de bu konudaki varolan anlayışlar bütününün sosyalist bir anavatanın var olduğu şartlarda Stalin tarafından ele alınması, sosyalist inşanın pratiğiyle birleştirilmesi ve sistemleştirilmesi olduğu içindir.

Stalin, sosyalist yazarlar için "insan ruhunun mimarları" tespitini yapıyor. Burjuva yazarlarının "insan ruhunun mimarları" olabileceği söylenebilir mi?

Burjuva toplumunun emekçiler üzerinde bıraktığı salt acı ve karamsarlık. Ancak burjuva toplumunun emekçi insanı salt acı ve karamsarlıkla mı yoğrulmuştur? Onun geleceğe ilişkin ümitleri, tasarımları, atılımları yok mudur? Elbette ki vardır. Ama bu burjuva gerçekçiliğinin sınırları dışına taşan, gelişmekte olan şeyin nasıl bir değişimi beraberinde getireceğini gözlemlemekten, duymaktan uzak ve gerçekliğin aynı zamanda bir süreç olduğunu kavramayan anti-diyalektik yöntemle ancak açıklanabilir.

İnsan ruhunun mimarı olmak demek insana ileriye dönük şeyleri verebilmek demektir. Onların ruhlarına burjuva toplumunun birer kaba gerçeği olan acı, yalnızlık, karamsarlık, yenilmişlik motiflerini ümitsizce işlemek ne dereceye değin bir mimarlık olarak sayılabilir?

Sosyalist gerçekçi sanatçı kendisini bu kaba gerçekçilikten ayırmak zorundadır. Sosyalist gerçekçi sanatçının ilkelerinden birisi, sosyalist savaşımın insanını yaratmak belgisi olabilmelidir.

Bizde bu var mıdır? Bizde Çernişevski' nin "Rahmetov" tipi yaratılmış mıdır? Sosyalizme doğru aldığımız meşakkatli yolun üzerinde kararlılıkla yürüyen ve sosyalist hareketimizdeki çekmek zorunda kaldığımız acıların silüetini çizen sayılamayacak kadar çok, sosyalist toplumunun yeni insanı vardır. Ancak sosyalist hareketimizin edebiyatı, bu silüeti betimlemekten henüz uzaktır.

Bolşevik Partizan sayı 13'te bize yöneltilen bir eleştiri de şudur:

"Aynı bölümde "Parti Edebiyatı" ilkesinin burjuva devrimleri çağında, Marks ve Engels'te olmadığı anlamına gelebilecek bazı ifadeler de var. Yoldaşlar bu konuyu kısa geçtikleri için, tezlerinin bu olup olmadığı pek anlaşılmıyor. Biz her halde eğer böyle bir tez savunuluyorsa, bunun yanlış olduğunu düşünüyoruz." (BP 13, s.24)

Bolşevik Partizan sayı 13'te bu haklı eleştiriye neden olan yerde şöyle yazıyorduk:

"Bu 'imajlar' ile özü sanata yansıtmak Marks'a, Engels'e dayandırılmakta, Engels'in 1885'te Minna Kautsky'ye ve

1888'de Margaret Harkness'e yazdığı mektuplar Lenin'in karşısına, onun Parti Örgütü ve Parti Edebiyatı ilkesi karşısına çıkarılmaktadır.

Çağ tespitleri es geçilerek yapılan bu gözlemin yanlış olduğu ortadadır... Burjuvazinin devrimci özellikler taşıdığı burjuva devrimler çağı ile artık burjuvazinin tamamen gerici bir öz taşıdığı emperyalizm ve proleter devrimleri çağı arasına bir sınır çekmek gerekir." (BP 13, s.31)

Yukarıdaki alıntı temelden yanlış düşünceleri taşımaktadır. Şöyle ki: Marks ve Engels'e dayandırılmaya çalışılan şey önce "imajlar ile özü sanata yansıtmak" değildir.

Marks ve Engels'e dayandırılmaya çalışılan şey şudur:

Engels 1885'te M. Kautsky'ye şöyle yazar:

"Taraf tutucu edebiyata hiç de karşı değilim. Tragedyanın babası Aishkylos da, komedinin babası Aristophanes de şüphesiz taraf tutan şairlerdi; Dante ve Cervantes de öyle. Fakat şuna inanıyorum ki, yazarın tarafgirliği açıkça ortaya konmamalı, eserdeki durumdan ve eylemden çıkmalıdır."

Engels 1888'de M. Harknes'e şöyle yazar:

"Yazar kendi görüşünü ne kadar saklarsa sanat eseri için o kadar iyidir."

Engels'in burada tartıştığı "imajlar ile öz"ü sanata yansıtmak değildir. Engels her iki alıntıda da taraf tutan sanatçının bu taraflılığını açıkça ortaya koymaması gerektiğini belirtmektedir. Bu bağıntıda kurduğumuz diyalog tamamen yanlıştır.

Ancak, Engels'in alıntılarda da açıkça görülen anlayışı, Lenin'in "Parti Örgütü ve Parti Edebiyatı ilkesi" karşısına çıkarılarak Lenin ve Engels arasında bir çelişki varmış gibi kullanılmaktadır.

Sözgelimi revizyonist eleştirmen Berna Moran, Engels'in M. Kautsky ve Margaret Harkness'e yazdığı yukarıda da alıntıladığımız mektupları alt alta dizeledikten sonra yazısını şöyle sürdürmektedir:

"... diyerek açık propagandadan yana olmadığını söylüyor. Toplumcu gerçekçiliğin esasları arasındaki "partinost" ilkesi ise yazarın Marksizmi hatta parti politikasını benimsemesini, desteklemesini, savunmasını öngörür. Lenin'in "Parti Örgütü ve Parti Edebiyatı" adlı yazısındaki bir sözüne dayanarak sanatı bir propaganda aracı yapar.

... Engels gibi düşünenler de Lenin'i izleyenler de edebiyatın reforma hizmet etmesi gerektiğinde birleşirler." (B. Moran, Edebiyat Kuramları ve Eleştiri, s.55)

En önce şunu açıkça ortaya koymak gerekiyor: Revizyonist M. Moran, Lenin'e doğrudan doğruya saldırma cesaretini gösteremiyor. O, Lenin'in "Parti Örgütü ve Parti Edebiyatı"na ilişkin çizdiği ilkelerin olduğu gibi Stalin döneminde savunulduğu gerçeğini hazmedemeyerek 1934 Sovyet Yazarlar Kongresi'nde bu yolda alınan kararları Lenin'den ayırmak için "partinost" ilkesi olarak adlandırmakta, ayrıca 1934 Sovyet Yazarlar Kongresinde alınan kararların Lenin'in sadece bir sözüne dayanılarak alınan kararlar olduğunu sayıklamaktadır.

Revizyonist B. Moran, "Engels gibi düşünenler de, Lenin'i izleyenler de" diyerek hem Engels ile Lenin'i, hem de Engels ile Stalin dönemini, 1934 Sovyet Yazarlar Kongresi kararlarını karşı karşıya koymakta, çelişkili göstermeye çalışmaktadır.

Oysa Berna Moran Stalin dönemini, 1934 Sovyet Yazarlar Kongresi'ni karalayabilmek için kuşkusuz yanlış değerlendirmeler yapmakta, bilinçli çarpıtmalara başvurmak zorunda kalmaktadır.

Berna Moran'a göre Engels, Minna Kautsky'ye ve Margaret Harkness'e yazdığı mektuplarda "... diyerek açık (abç) propagandadan yana olmadığını söylüyor" (B. Moran, age, s.55) söylemektedir. Bu doğrudur. Ama Engels'in açık propagandadan yana olmayışı, genelde propagandadan yana olmama sonucuna mı götürmelidir bizi? Elbette ki hayır. Ama Berna Moran işte bu olguyu kendi deyimiyle "partinost" ilkesini eleştirirken genel propaganda durumuna dönüştürmektedir.

"... Lenin'in "Parti Örgütü ve Parti Edebiyatı" adlı yazısındaki bir sözüne dayanarak sanatı bir propaganda (abç) aracı yapar." (s.55)

Engels, Berna Moran'ın deyişiyle "açık propaganda"dan yana değildir. Partinost ilkesi —siz Lenin, Stalin anlayın— propagandadan yanadır. Ama Berna Moran bu propagandanın nasıl bir propaganda olduğunu tartışmaya yanaşmamakta, böylece Stalin ve Lenin'le Engels'i çelişkili gösterebilmeyi —aklı sıra— başarabilmektedir.

Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in çizdiği ilke ve öğretiler kendi aralarında herhangi bir çelişkiyi değil tümlemeyi, geliştirmeyi içermektedir. Bu konuda Lenin'in yazdıkları Engels ile uyum içerisinde, onu tamamlayıcı niteliktedir.

"Edebiyatın mekanik bir eşitlemeye, tek düzeliliğe, çoğunluğun azınlık üzerinde egemenliğine pek yatkın olmadığına kuşku yoktur. Bu alanda kişisel inisiyatife, bireysel eğilimlere, düşünceye ve hayal

gücüne, biçim ve içeriğe çok daha geniş bir yer ayırmak gerektiği tartışma götürmez bir gerçektir. Bütün bunlar doğru ve kesindir. Ama bütün bunlar bir işçi partisi çalışmalarının içinde, edebiyat kesiminin diğer çalışma bölümleriyle mekanik bir biçimde aynı tutulamayacağını (abç) gösterir sadece." (Lenin, Sanat ve Edebiyat, s.27)

Lenin'in "Parti Edebiyatı" ilkesi Marks ve Engels'te olan genel anlayışın açımlanması, sistemleşmesidir. Marks ve Engels "estetik" üzerine düşüncelerini sistemli bir şekilde ortaya koymamışlardır. Önemle Marks'ın böyle bir tasarımı olmuş olmasına karşın, bu tasarımı gerçekleştirmeye ömrü yetmemiştir. Marks ve Engels'in "estetik" üzerine düşüncelerini genel yazılarının içerisinden ve yazdığı birkaç mektuptan çıkarma durumundayız.

Ancak Lenin, Marks ve Engels'in tam anlamıyla tamamlayamadıkları bu sorunu her yönü ile ele alarak sistemli bir şekilde ortaya koyabilmiştir.

Lenin'den sonra Stalin döneminde A. Jdanov başkanlığındaki 1934 Sovyet Yazarlar Kongresi, Lenin'de sistemleşen bu "ilkeyi" artık sosyalist bir ülkenin, Sovyetler Birliği'nin var olduğu şartlarda yeniden ele almayı, Sovyetler Birliği'ne karşı bir bütün olmuş ve bir haçlı seferi başlatmış olan dünya burjuvazisinin kokuşmuş sanatına karşı savunmayı ve yaygınlaştırmayı hedef edinmiştir. Burjuva eleştirmenlerinin Stalin'e ve 1934 Sovyet Yazarlar Kongresine biteviye saldırışlarının nedeni, onların maskelerini tamamen alaşağı etmiş, mezarlarını dünya devrimci proletaryasına kazdırmış olmasındandır.

Biz Bolşevik Partizan sayı 13'te, Engels'in Minna Kautsky ve Margaret Harkness'e yazdığı mektuplardaki görüşleri "burjuva devrimleri çağı" ile açıklamaya çalışıyor, revizyonizm Engels üzerine birtakım tespitler yaparken, onlara burjuva devrimleri çağı ile emperyalizm ve proleter devrimleri çağı arasında bir ayrım yapmadıkları noktasında eleştiri getiriyorduk. Bu tamamen yanlıştır.

Marks ve Engels, bilimsel sosyalizmin, Komünizmin başlatıcıları olarak, estetik'in ilk bilimsel Marksist kuramcıları ve eleştirmenleridir de aynı zamanda. Marks ve Engels'in çizdiği yol üzerinde yürüyen bir sanatçı, Lenin ve Stalin'in de yürümekte olduğu yol üzerinde yürüyor demektir.

Marksist-Leninist sanat ve edebiyatta Marks ve Engels'i Lenin ve Stalin'den ayırmak revizyonizmdir.

D. Sempatizanları

*

"MARKSİST-LENİNİST PARTİ EDEBİYATI" BAŞLIKLI YAZI ÜZERİNE KISA NOTLAR

* "Mayıs Bildirgesinin Eleştirisi" yazısını kaleme alan yoldaşların yazdığı yeni yazı, ilk yazının benim tarafımdan da eleştirilmeyen önemli bir yanlışına dikkat çekiyor, ve "Nasıl bir sanat, ve sanatçı anlayışı?" sorusuna verilecek cevap için yeni verileri tartışmaya sokuyor. Yazı bu tartışmayı ilerleten yapısı ile olumlu bir yazıdır.

Yazıda dikkat çekilen, benim de getirdiğim eleştiride üzerinde durmadığım, eleştirmediğim hata, doğrudan çözüm getirmeyen, doğrudan çıkış yolu göstermeyen filmi, romanı, yazıyı, tiyatro eserini vb. sanat eserini, sosyalist sanat dışında gören anlayıştır. İlk eleştiri yazısında, Yılmaz Güney'in sanat anlayışı eleştirilirken, sosyalist sanat anlayışının, bu sanatın burjuva sanatından değişik olarak çözüm, çıkış yolu göstermekte yattığı savunulmuştur. Yılmaz Güney'in bu konudaki görüşlerine bu anlayışla getirilen eleştiriler yanlış, haksız eleştirilerdir. Yoldaşlar yeni yazılarında bunu tespit ederek, ilk yazıda bu noktada var olan hatayı düzeltiyorlar.

* Yılmaz Güney'in sanat anlayışına bu yazıda getirilen eleştiri, ilk yazıda getirilenden değişik bir eleştiridir. Bu kez getirilen eleştiri:

"Yılmaz Güney'e yöneltilecek asıl eleştiri, onun yolgösterici özelliğini de içeren bir filmi, yapıtı sanattan saymama, reddetme anlayışına yöneltilmelidir"

şeklinde ifade ediliyor.

Bu eleştiri ise, Yılmaz Güney'le yapılmış ve 1970'de Cumhuriyet Sanat Eki'nde yayınlanmış bir söyleşideki bir alıntıya dayandırılıyor.

Görüşümce önce yalnızca bu bir alıntıdan

yola çıkarak, Yılmaz Güney'in genel sanat anlayışı hakkında yoldaşların vardığı sonuca varmak doğru değildir. Eğer başka kanıtlar varsa, ve Yılmaz Güney'in sanat hakkında, sanat anlayışı hakkında söylediklerinin bütünlük içinde incelenmesi sonucu bu yargıya varılıyorsa, bir diyeceğim yoktur. Ama o zaman da burada yapıldığı gibi bir genel değerlendirmeye-sonuca varmak için bu diğer kanıtlar da ortaya konmalıdır, hiç olmadı onlara atıfta bulunulmalıdır. Yazıda Yılmaz Güney'den bir tek alıntı yapılmakta, ve bu bir tek alıntıdan yola çıkarak onun "yolgösterici özelliğini de içeren bir yapıtı sanattan saymadığı" sonucuna varılmaktadır. Bu yöntemsel olarak doğru değildir.

İkinci olarak, sözkonusu alıntıdan da —diyelim ki Yılmaz Güney bu konuda yalnızca bunu söylemiş olsun— sözkonusu sonuca varmak biraz zorlamayı, ve mantık oyunlarını gerektirmektedir. Bir söyleşide, üzerinde fazla düşünülmeden söylendiği belli olan iki cümleden çıkarak (Kastettiğim, "Bir film eğer çıkış göstermiş olsa idi film olmaktan çıkardı. Yol gösterici duruma gelirdi" cümleleridir. Bunlardan birincisinin kendi içinde saçma ve tutarsız bir cümle olduğu; ikincisinin de film/yolgösterici şeklinde yine saçma bir ikilemi karşı karşıya koyduğu açıktır) yoldaşların vardığı sonuca varmak zorlamadır.

Söyleşide söylenenlerin devamı alıntının devamından okunduğunda, Yılmaz Güney'in anlatmaya çalıştığının ne olduğu ortaya çıkmaktadır. O kendi devrimci sinema anlayışını, kendisinin bugün devrimci sinemadan beklediğinin ne olduğunu anlatmaktadır.

O bugün sinemadan beklentisinin, doğrudan ve açıkça çözüm/çıkış yolu göstermek değil, "düşünmeye sevketmek" olduğunu açıklamaktadır.

Bu açıklama hiçbir şekilde mutlaka, bugün de çıkış yolu gösteren sinemanın devrimci sinema görülmediği anlamına gelmez. Yalnızca kendisinin ne yaptığını, ne yapmak istediğini anlatmaya; "çıkış yolu göstermiyorsun, bu yüzden sineman devrimci değil" eleştirisine karşı, beklentisinin ne olduğunu anlatmaya çalışmaktadır.

Ve o bu yaptığını "devrimci sinemanın ilk noktalarından biri" olarak değerlendirmekte; "ilerde baştan sona kadar birtakım şeylerin söylendiği" (Laflara takılıp kalmaz isek, burada söylenmek istenenin, düşünmeye iten değil, aynı zamanda doğrudan çıkış yolunun propagandasını yapan anlamında "birşeyler söylemek" olduğunu görürüz) "filmler de yapılacağını" söylemektedir.

Yani, Yılmaz Güney burada söyledikleri bütünlük içinde ele alındığında —bu alıntıda da— "birşeyler söyleyen sinemayı" "devrimci sinemadan" ya da "devrimci sanattan" saymayan bir tavır içinde değildir.

Söylenen olumlu bir cümleden çıkıp, söylenenin mutlak olumsuzunun da aynı anda savunulduğunu söylemek, ve bunun üzerine siyaset inşa etmek, mantık oyunları üzerine siyaset inşa etmektir; yanlıştır.

Toparlarsam; bu noktada yeni yazıda Yılmaz Güney'e getirilen eleştiriyi, —eleştirinin dayandırıldığı kanıttan yola çıkarak— yanlış ve haksız bir eleştiri olarak görüyorum. Yılmaz Güney'in bu noktada söylediklerini bütünlük içinde incelemediğim için, genel yaklaşımı konusunda getirilen eleştirinin doğru mu yanlış mı olduğunu söyleyebilecek durumda değilim, ama buradaki alıntı ile getirilen eleştirinin yanlışlığı ve haksızlığı bence açıktır.

* Yazıda, sanat ve edebiyatta Marx ve Engels'i Lenin ve Stalin'den ayırmaya doğru olarak karşı çıkılırken; yine gereksiz bir tartışma sürdürülmekte ve Marx ve Engels'in "estetik" üzerine düşüncelerini sistemli bir şekilde ortaya koymadıkları, Lenin'in bu sorunu "her yönü ile sistemli bir şekilde ortaya koyabildiği" söylenmektedir.

Bu karşı karşıya koyuş da bu biçimiyle yanlış; Marx ve Engels'in bu alanda sistemli bir görüş bütünlüğüne sahip olmadıkları anlamına da gelebilecek tespitlerdir. Söylenmek istenen, Marx ve Engels'in estetik üzerine özel bir yapıtlarının olmadığı ise, o zaman da karşılaştırma sakattır. Çünkü Lenin'in de özel bir yapıtı yoktur bu konuda.

Ayrıca bu tartışmanın anlamı da benim için açık değil. Neyi, neden tartışıyoruz? Söylenmek istenen, Marx ve Engels'te edebiyat ve sanatın "taraflı" olması düşüncesinin varolduğu; Lenin'in "Parti edebiyatı" ilkesinin, "taraflılık" düşüncesinin devamı olduğu vb. ise, bu söylenmeli, orada durulmalıdır görüşümce.

* Bir de özellikle tartıştığımız bu alanın bizim açımızdan oldukça yeni ve az irdelenmiş bir alan olduğunun bilincinde, kesin yargılar konusunda biraz daha dikkatli ve alçakgönüllü olmanın yazıya kazandıracağı görüşündeyim.

Ocak sonu 1988
İ. Hayri

*

CLARA ZETKİN'İN "KOMÜNİST KADIN HAREKETİ" MAKALESİ ÜZERİNE

CLARA ZETKİN, makalesinin başlangıcında, komünist kadınların emekçi kadınları kazanma doğrultusundaki faaliyetlerinin, çifte baskı ve boyunduruk olgusunu kabul temelinde olması gerektiğine vurgulayarak dikkat çekmektedir. Emekçi kadınlar, erkeğin sınıfsal ve cinsel boyunduruğu altındadırlar ve bu iki temel kötülüğe karşı mücadelede, onları bu ikisinden kurtaracak olan proleter devrimi uğruna mücadele için kazanılmaları gerekir.

Clara Zetkin, komünist kadın hareketini yoktan varetmemekte, tersine II. Enternasyonal'in hangi önemli Marksist temelleri üzerinde komünist kadın hareketinin inşa edilebildiğini; II. Enternasyonal'in kadınların kurtuluşu sorunundaki, özellikle dünya burjuvazisinin saflarına geçmesinden sonraki oportünist politikasının eleştirisiyle birlikte, tarihsel-materyalist bir şekilde tahlil etmektedir.

II. Kongrede kabul edilen komünist kadın hareketinin "Yönergeler"inin amaçlarının ve içeriklerinin ortaya konmasında Clara Zetkin daha çok, burjuva toplumundaki "reformlarla" proleter devriminin tarihsel köklü dönüşümleri arasındaki niteliksel farkı savunmaktadır. Yönergeler, "Kadın cinsiyetinin hak eşitliği yararına yapılan kanun metinlerindeki değişikliklerin ve proletaryanın konumunun iyileştirilmesi için yapılan sosyal reformların; proletarya diktatörlüğü yerine burjuva diktatörlüğünün özgürlük ve hak eşitliğini getirebileceği şeklindeki aldatıcı ve zararlı hayalleri parçalamaktadır. Yönergeler, şu ya da bu tarzda reformların sömürücü, köleleştirici burjuva toplumunun yamaları olduğunu ve öyle kaldıklarını, kadın sorununun, toplumsal sorunun çözümü bakımından hiçbir anlam ifade etmediğini açıklıyor." (Bkz. s.40)

Bu programatik ifade, kadının kurtuluşunun sermayenin egemenliği altında, emperyalizmin egemenliği altında ilkede mümkün olduğu hayallerini yayan oportünist ve revizyonist pozisyonlara karşı ideolojik mücadelede önemli bir araçtır. O, bununla, kadının baskı ve boyunduruk altına alınmasının, kadının cinsel olarak ezilmesinin ataerkil egemenlik sisteminin karakteristik bir özelliği olduğu, kapitalizmin ve emperyalizmin bu ataerkil egemenliği ayakta tuttuğu, evet bunun üzerine kurulu olduğu ve bundan dolayı da onu ortadan kaldırabilecek durumda olmadığı Marksist temel tezini savunmaktadır. Ataerkil egemenlik ancak, sömürü ilişkilerinin ortadan kaldırılmasıyla, sömürü toplumunun proleter devrimiyle parçalanmasıyla ve kadının ner yönlü kurtuluşunun yollarının yaratılmasıyla ortadan kaldırılabilir.

Ama bu temel pozisyon, komünistleri asla sermayenin egemenliği altında reformlar için mücadeleyi tümüyle reddetme ve tümüyle inkar etme tavrına götürmez. Tam tersine. Clara Zetkin, devrim ve reform sorununa ilişkin temel pozisyonu ortaya koyduktan sonra, iyileştirmeler uğruna mücadelenin de komünistler tarafından yürütülmesi gerektiğini ve bu mücadeledeki görevlerin ve amaçların ortaya konmasının kendisini revizyonistlerden ve reformistlerden ayırdığını vurgulamaktadır. Reformların yerine getirmesi gereken günlük sıkıntıların azaltılması, yalnızca ve yalnızca emekçi kadınların kendilerinin tümüyle kurtuluşları için mücadeleye hazır olmalarını yükseltmeye hizmet etmelidir.

Clara Zetkin, komünist kadın hareketinin pratik politik ve örgütsel faaliyetinin önemli temeli olarak, komünistlerin partide, sendikalarda vs. kadın cinsiyetine göre ayrı örgüt anlamında kadınların ayrı örgütlenmesini reddettiklerini, ama bunun hiçbir şekilde kadınların kurtuluşu sorununda özel çalışma organlarının reddedilmesi şeklinde anlaşılmaması gerektiğini ortaya koymaktadır. Tam tersine, III. Enternasyonal'in önderliği altındaki komünist kadın hareketinin pratik faaliyetlerinden, belli sorunlara ilişkin kadın konferanslarının, kadın kongrelerinin, kadın gruplarının vs. olduğunu gösteren sayısız örnekler vermektedir. Bu organlarda hem kadın hem de erkek yoldaşların bulunmasını istenilir bir durum olarak ortaya koymakta, ama bunu amaca uygunluk açısından ele almakta ve içlerinde sadece kadınların olduğu grupların varlığını da asla dıştalamamaktadır.

Bunu saptamak, emekçi kadınlar arasındaki çalışmanın belli organlarının bileşiminde —yalnız kadınlar olması halinde— feminizmi görenlere karşı tavır takınmak açısından özellikle önemlidir. Bu ancak, bu bileşim tek ve belirleyici örgütlenme ilkesi yapıldığında yanlıştır.

Devamı s.46'da

CLARA ZETKİN

KOMÜNİST KADIN HAREKETİ

Komünist kadın hareketinin kısa, fakat içerik bakımından çok zengin bir tarihi vardır. İnsanlık tarihinin günümüze dek tanıdığı en önemli dönemde gelişmekte ve etkinlik göstermektedir. 1917 Kızıl Ekim'i ile başlayan proleter dünya devrimi döneminde, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılması ve toplum düzeni olarak komünizmin gerçekleştirilmesi sayesinde, insanlar arasındaki tüm ekonomik ve toplumsal engeller yıkılmakta ve yeni toplumsal yaşam biçimleri yaratılmaktadır. Toplumun bu muazzam alt-üst oluşu, erkek ile kadının, ana-baba ile çocukların yeni, daha yüksek düzeydeki ilişkisinin; ve bunun sonucu olarak tüm kadın cinsiyetinin insani bakımdan tam kurtuluşu ve eşitliğinin vazgeçilmez koşuludur. Komünist kadın hareketi bilinçli olarak bu büyük amaca hizmet etmelidir ve edecektir; ki bu amacın gerçekleştirilmesi, sınıf bilinçli proletaryanın önderliği ve öncülüğü altında devrimci mücadeleciler haline gelecek olan, dünyada kapitalizm tarafından tüm ezilen ve sömürülenlerin eseri olacaktır. Kadın komünistlerin faaliyetleri planlı ve organik bir biçimde, mülk sahiplerinin sınıf egemenliği sonucu ezilmekte ve aşağılanmakta olan emekçi kadınların en geniş kitlelerini, erkeklerin cinsiyet olarak hakimiyeti sonucu köleleştirilen tüm toplumsal tabakaların kadınlarını, bu kurtuluş eserinin ortak savaşçıları yapmaya yönelmiştir. Çifte boyunduruk altındakilerin irade ve eylemlerine yolgösteren bilgi, proleter dünya devriminin onların kurtuluşlarının tek yolu olduğu olmalıdır.

Komünist kadın hareketi, sosyal-demokrat kadın hareketi tarafından bir zamanlar Marksizmin ruhuna uygun bir şekilde istekle başlanmış, fakat bugün ihanet edilmiş olan eseri, tarihsel, teorik bilginin ve pratik faaliyetin bir üst aşamasında sürdürmektedir. Bu ikisi arasında derin, aşılmaz bir çelişki vardır: Burjuva toplum düzenine, onun ekonomisine, onun devletine karşı alınan tavır. Burjuva toplumunun reformu yoluyla mı, yoksa devrim yoluyla mı kadınların tam kurtuluşu — işte iki hareketi temelde ve taktikte ayıran sorun budur. Burjuvalaşmış sosyal-demokrat kadın hareketi, devrim düşmanı bir tavır içerisinde, 1914'ten beri olayların açık, berrak derslerinden kaçmaktadır. Buna karşılık komünist kadın hareketi, emperyalist dünya savaşından, Rus devriminden ve o zamandan bu yana oluşan tarihsel olaylardan teori ve pratikte hedef koyucu, yolgösterici sonuçları çıkarmaktadır. Bunu yaparken ona, devrimci Marksizmin sadakatle korunan tarih anlayışı ve onun toplumsal gelişim sürecinin sorunlarında ve görevlerinde tutarlı, canlı Leninist uygulanışı yolgösterir.

Örgütlü komünist kadın hareketinin çıkış noktası, III. Enternasyonal'in 1919 Mart'ında Moskova'daki Kuruluş Kongresidir. Proletaryanın bu dünya çapındaki örgütünün komünist kadın hareketine karşı tutumu, toplumsal gelişimin proleter devrimi için ilerlemiş objektif ve sübjektif tarihsel olgunlaşmışlığını yansıtır. III. Enternasyonal'in Kuruluş Kongresi, II. Enternasyonal'in Kuruluş Kongresinin yaptığı gibi kadınların eşit haklara sahip kılınması talebi ve onların savaşan proletaryanın saflarında yürümesini alkışlamak ile yetinmedi. Rus kadın yoldaşların talebi üzerine, —diğer ülkelerdeki kadın komünistler, o sıralar Sovyetler Birliği ile trafiğin olağanüstü zor koşulları nedeniyle toplantıya katılamamışlardı— oybirliğiyle, kadınların tam hak eşitliğini ve onların devrimin vazgeçilmez gücü olarak önemini kapsayan bir karar aldı. Komünist Enternasyonal'in "ancak işçi sınıfının kadın ve erkeklerinin birbirine sıkı sıkıya bağlı ortaklaşa mücadelesi ile önündeki görevleri yerine getirebileceğini, dünya proletaryasının nihai zaferini ve kapitalist düzenin tamamiyle ortadan kaldırılmasını güvence altına alabileceğini"(1) tespit etti.

Bu kararın ruhu, komünist kadın hareketinin oluşumu, gelişmesi ve etkinliği üzerinde; komünist kadın hareketinin Komünist Enternasyonal ve onun ulusal seksiyonları ile olan ilişkileri üzerinde belirleyici oldu. II. Enternasyonal, ideolojik ve örgütsel olarak gevşek bir yapı idi, bağlayıcı ve yönetici gücü, kararların ve gösterilerin ötesine geçmiyordu. Sosyal-demokrat kadın hareketi onun çerçevesi

içinde gelişti, fakat onun önderliği altında değil. III. Enternasyonal, emperyalist dönemin olaylarından, öncülünün eksikliklerinden ve sonuçtaki alçakça başarısızlığından ve ihanetinden ders çıkardı. III. Enternasyonal, II. Enternasyonal'in tersine, ideolojik ve örgütsel bakımdan sağlam bir birliktir. Bundan dolayı komünist kadın hareketi, yalnızca III. Enternasyonal'in çerçevesi içinde değil, onunla çözülmez bir bağ içerisinde ve onun önderligi altında gelişmekte ve faaliyet göstermektedir. İleriye doğru atılan proletaryanın yüce dünya örgütü gibi o da, çalışma ve mücadelesinde, Lenin'in geliştirmiş, biçimlendiren pratiğe yükseltmiş olduğu tarihsel materyalizm teorisine ve Rus devriminin deneyimlerine, öğretilerine dayanır. Kol ve kafa emekçisi kadın kitlelerini sınıf kardeşleriyle birlikte kendilerini özgürleştirecek, eşit haklara sahip kılacak olan devrimi tarihsel olarak gerçekleştirecek güçler haline gelmeleri için, örgütün ve eylemlerinin temel ilkelerinin uluslararası birliği: İşte komünist kadın hareketinin yolgösterici ilkeleri ve hedefleri bunlardır.

Uluslararası kadın konferansları ve kadın toplantıları, bu üçlü amaç üzerinde başarılı bir şekilde etkili oluyorlar. Komünist Enternasyonal'in dünya kongreleriyle ya da onun Yürütme Kurulu'nun plenum toplantılarına bağlı olarak toplanıyorlar, ve aldıkları kararlar ve raporlar bu toplantılara gözden geçirilmek ve karara bağlanmak üzere sunuluyor; tabii ki kadın yoldaşların temsilcileri de bu toplantılara tartışmak ve oy kullanmak üzere katılıyorlar. Komünist kadın hareketinin örgüt, taktik ve ilkeleri konusunda özellikle 1921 Moskova İkinci Uluslararası Komünist Kadınlar Konferansı temel teşkil etmiş ve yolgösterici olmuştur. [İkinci Komünist Kadınlar Konferansı], uluslararası komünist kadın hareketi için, onu hem kadın hakları savunucularından ve hem de ondan daha az burjuva olmayan reformist sosyaldemokrasiden ve onun kadın hareketinden kesin çizgilerle ayıran yönergeleri tartışmış ve kararlaştırmıştır. Yönergeler, cinsiyet köleliğinin ve sınıf köleliğinin nedeninin son tahlilde özel mülkiyet olduğu ve kadınların tam kurtuluşunun ancak ve yalnızca üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılması ve onların toplumsal mülkiyete dönüştürülmesi ile güvencelenebileceği tespitinden yola çıkmaktadır. Toplum düzeninin bu geniş ve derin dönüşümü, cinsiyet farkı gözetmeksizin mülksüzlerin ve küçük mülk sahiplerinin ortaklaşa eylemi olmalıdır. Proletaryanın devrimci sınıf mücadelesi olmaksızın kadınların gerçek ve tam kurtuluşu olanaksızdır, kadınlar bu mücadeleye katılmaksızın kapitalizmin parçalanması, sosyalist yeniyi yaratma olanaksızdır.

Yönergeler ikna edici bir biçimde kanıtlamaktadır ki, kurtarıcı Komünizmin önkoşulu, savaşan muzaffer proletaryanın, muazzam toplumsal dönüşüm hedefine giden yol olarak kendi diktatörlüğünü kurduğu devrimdir. Kadın cinsiyetinin hak eşitliği yararına yapılan kanun metinlerindeki değişikliklerin ve proletaryanın konumunun iyileştirilmesi için yapılan sosyal reformların; proletarya diktatörlüğü yerine burjuva diktatörlüğünün özgürlük ve hak eşitliğini getirebileceği şeklindeki aldatıcı ve zararlı hayalleri parçalamaktadır. Yönergeler, şu ya da bu tarzda reformların sömürücü, köleleştirici burjuva toplumunun yamaları olduğunu ve öyle kaldıklarını, kadın sorununun, toplumsal sorunun çözümü bakımından hiçbir anlam ifade etmediğini açıklıyor. Komünist kadın hareketinin "sonal amacı" olarak reformların bu ilkesel reddinden sonra, Yönergeler bir dizi talepler formüle etmektedir, ki bunlar emekçi kadınların acil güncel ihtiyaçlarını bir ölçüde hafifletmeye yönelik ve onlar arasında Komünizm konusunda aydınlatma ve örgütlenme çalışmalarının çıkış noktası olmaya hizmet eden; uyanmış olanların bilgi, irade ve inisiyatifini acil günlük ve kısmi taleplerden, proletaryanın iktidarı ele geçirmesine, toplumun devrilmesine yönelten ve onların devrim için mücadele yeteneklerini güçlendirip arttıran taleplerdir.

Yönergeler, komünist kadınların ayrı örgütlenmesini kesinlikle reddetmektedir. Komünist kadınlar, eşit hak, yükümlülük ve değere sahip üyeler olarak kendi ülkelerinin komünist partilerine girerler; işçi kadınlar, meslek sahibi kadınlar kendi meslektaşlarının sendikalarına mensup olmalıdırlar. Varolan belirli toplumsal ilişkiler, pekçok kadın ve erkeğin ortak örgütün gerekliliğini ve üstünlüğünü kavramaktaki yeteneksizliği ve geriliği karşısında, bugün komünist partiler hala, başarılı etkinlikleri sonucu zaman içinde kendilerini gereksiz kılacak olan özel organlara ihtiyaç duymaktadırlar. Bu organların bileşiminin nasıl olacağı —en iyisi kadın ve erkek yoldaşlardan oluşmasıdır—, amaca uygun olmanın bir sorunudur. Uluslararası komünist kadın hareketinin özü, her ülkenin komünist partisinin işçi ve emekçi kadınlar arasında, onları kapitalizme, burjuva düzenine karşı kitleler halinde harekete geçirmek için planlı, örgütlü, enerjik faaliyet göstermektir.

Komünist Enternasyonal'in III. Dünya Kongresi bu yönergeleri onaylamıştır. Bu yönergelerin anafikrine uygun olarak, örgütlü kadın komünistlerin enternasyonal konferans ve toplantıları —ikisi Berlin'de, diğerleri Moskova'da— parti çalışmasının önemli alanlarında: sendikalarda, kooperatiflerde, öğretim ve eğitim alanlarında faaliyet konularında tartışma yürüttüler. Bu toplantılar ayrıca, komünist partisinin çeperi dışındaki emekçi kadınları, partinin eylemlerine kazanmak ve kazanılanları aynı zamanda toplumsal ortak çalışma doğrultusunda eğitmek için, kadınların ve kadın işçi delegelerin toplantı ve konferanslarının sistematik olarak yürütülmesiyle ayrıntılı bir şekilde ilgilenmeyi değerli bir araç olarak gördüler. Partilerüstü kitle örgütlerinde, sempati duyan, özellikle partilerüstü kadın örgütlerinde etkinlik konusunda aynı anlamda tavır aldılar. Kadın komünistlerin ulusal toplantıları da, tabii ki kendi ülkelerinin komünist partisiyle bağ içinde, hareketi aynı tarzda ilerletmektedirler. 1921'den bu yana iki uluslararası kadın sekreterliği —birisi Batı için Berlin'de, diğeri Doğu için Moskova'da—, tek tek her ülkenin komünist kadın hareketlerinin birbiriyle ve Komünist Enternasyonal'in yönetimiyle sıkı bağ içinde olması için faaliyet gösterdiler. Bunlar V. Dünya Kongresinden sonra Yürütme Komitesinin kadın bölümü olarak birleştirilmiş ve biçimlendirilmiştir. Merkezi Moskova'dadır ve çalışmalarıyla proletaryanın dünya örgütünün kurmayının tüm bölümleri ve organlarının bir parçası haline gelmiştir. Ulusal seksiyonların yönetimine iyi bir örnek oluşturur.

Komünist kadın hareketinin temel zihniyetinin ve örgütünün uluslararası birliği, onun eylemlerinin uluslararası birliğini güçlendirir, onlara sürükleyici bir coşkunluk ve metanet kazandırır. Önde gelen kadın komünistlerin 1921'de Sovyetler Birliği'ne kıtlık dolayısıyla yardım çağrısı, halen kapitalist olan tüm devletlerde sayısız kadının kalbini fedakar, enerjik dayanışma için tutuşturdu. 8 Mart uluslararası komünist kadınlar günü, Sovyetler Birliği'nde devrimci bir şekilde inşa eden kadınların; kapitalist devletlerde, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde devrimci bir şekilde ileri atılan kadınların yıldan yıla büyüyen yığınlarını, kurtarıcı komünizmin gerçekleştirilmesi için birbirlerine ve erkek kardeşleriyle çözülmez enternasyonal bağlılıklarının bilinci içinde birleştirmektedir. Ulusal komünist partileri III. Enternasyonal' in sancağı altında proleterleri ve her tabakadan emekçi kitleleri emperyalist savaş tehlikesine karşı, ilk proletarya diktatörlüğü devletinin ekonomik bakımdan boğulmasına yönelik olarak sovyet düşmanı bir politikayı haklı gösterecek ve emperyalist ülkelerin ona karşı girişecekleri ani bir askeri saldırıyı hazırlayacak olan burjuva ve sosyal-demokrat anti-bolşevik kışkırtma kampanyalarına karşı birlik içinde ve kararlı ortaklaşa mücadeleye her ne zaman çağırmışlarsa; orada kadınlar, tüm güçlerini devrim davası için ve böylelikle kendi kurtuluşları için seferber etmek üzere en ön saflarda yeralmışlardır.

Emekçi kadınlar her yerde gösterdikleri yüksek kahramanlıkları ve verdikleri şehitlerle, erkek kardeşlerinin mücadelelerine katılmalarının büyük devrimci değerini tarihe yazmışlardır: Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya'da toplumsal ve ulusal bakımdan ezilenlerin ve sömürülenlerin ayaklanmalarında; İtalya, Polonya ve diğer devletlerde sanayideki ve kırdaki emekçilerin ve aydın emekçilerin faşizmle mücadelelerinde; Büyük Britanya'daki maden işçilerinin muazzam mücadelesinde; Çin, Hindistan, Endonezya, Hindi-Çini, Güney Batı Afrika'da ve emperyalist yağmalamanın diğer bölgelerindeki işçilerin, köylülerin, küçük burjuvaların ve akademisyenlerin ulusal ve toplumsal esarete karşı devrimci ayaklanmalarında; kadın işçilerin ve işçi eşlerinin sık sık örnek bir şekilde önde yeraldıkları her yerdeki her çeşit grev ve lokavtlarda; sosyo-politik önlemler için, mülksüzlerin politik ve kültürel hakları için keskin mücadelelerde vb. bunu göstermişlerdir. Kadınların aktif olarak olaya karıştıkları her yerde ve daima, onların mücadele azmi ve mücadele şevki, eylemlerle ifadesini bulamasa bile, uluslararası bağlılık bilinciyle yükselmiştir. Komünist kadın hareketinin devrimci fikir tohumları çimlenmekte, boy vermektedir.

Sovyetler Birliği'ndeki örgütlü kadın yoldaşlar, komünist kadın hareketi için güçlü ve iyi bir eğitimden geçmiş taburlar, hatta tamı tamına bir ordu oluşturuyorlar. Onların komünist kadın hareketine getirdiği şey, onların proletarya diktatörlüğü devletinde ve onu yöneten Rusya Komünist Partisi içindeki sayısal gücü ve eşit haklara sahip olarak iktidarda bulunmalarından gerçekten daha fazla ve daha değerli birşeydir. Bu, onların proletarya tarafından devlet iktidarının ele geçirilmesi ve korunması döneminde devrimci savaşçılar olarak; iktidarın sosyalist inşa doğrultusunda kullanıldığı zamanda birlikte çalışanlar olarak; görev ve sorumlulukla dolu bu her iki dönemde

proleter ve köylü kitleleri, özellikle de emekçi kadın kitlelerini birlikte uyandıranlar ve eğitenler olarak edindikleri zengin deneyim hazinesinde yatmaktadır. Tabii ki, Sovyetler Birliği haricindeki komünist kadın hareketi için bu deneyimler, oradakinden başka tarihi koşullar altında, düşüncesizce, kölece izlenmesi gereken şeyler olduğu anlamına gelmez, ama bir dizi verimli esinlendirici şeyler ve ipuçları verecektir. Kızıl Ekim'in, abluka zamanının, müdahale ve içsavaşın kadın özgürlük savaşçılarının parlak kişisel örnekleri, ve bugünün sosyalist inşacılarının daha az kahramanca olmayan örnekleri, komünist kadın hareketi için devrimci güç ve isyanın tükenmez kaynağıdır. Sovyetik olmayan tüm ülkelerin kadın komünistleri devrim için nasıl ölündüğünü ve —ki bu çoğu zaman daha zordur— nasıl yaşandığını onlardan öğrenebilirler.

III. Enternasyonal'le birlikte, komünist kadın hareketi etkisini tüm dünyaya yayıyor. Yalnızca Kanada ve Birleşik Devletlerde, Meksika ve Orta ve Güney Amerika ülkelerinde, Güney Afrika ve Avustralya'da yaşayıp etkinlik göstermekle kalmıyor; aynı zamanda Uzak ve Yakın Doğu'nun kadın yığınlarını da devrimcileştiriyor. O kadınlar ki, binlerce yıllık ekonomik ve toplumsal yaşam biçimleri tarafından zincire vurulmuş, cinsiyet kölelerinin en köleleştirilmişleridir. Hiç şüphesiz, oralara giren kapitalist ticaret ve bu ülkelerden bazılarında gelişen kapitalist üretimin etkileri, bir burjuva kadın hareketinin ortaya çıkmasına neden olmuştur ve bu hareket kayda değer başarılar göstermiştir. Ne var ki bu hareketin burjuva özü ve burjuva hedeflerini bir kenara koyarsak, bu hareket uyandırıcı, sürükleyici bir biçimde toplumun derinliklerine inememiştir; dolayısıyla geniş kapsamlı hareketlerin ve yüksek hedeflerin atılımı bu harekette yoktur. Sovyet yıldızının hedef ve yolgösterici ışığı altında Doğu ülkelerinde, komünist partileriyle bağlantılı olarak komünist kadın hareketi ortaya çıkmaktadır. Özellikle Çin'de, kadın proleterleri, köylü kadınları olduğu gibi çok sayıda tahsilli ve küçük-burjuva kadınları ölümden korkmaz devrimciler haline getirmektedir. 1927 Uluslararası Komünist Kadınlar Gününde Hupee eyaletinde, eylem programına aşağıdaki açıklamayla giriş yapan bir kadın konferansı toplanmıştır: "Devrim, kadınların kurtuluşu için tek yoldur."

Komünist kadın hareketinin gelişimi ve kazanımları takdire değerdir. Başarılar sarhoş etmemelidir, bilakis yükümlendirir. Komünizmin örgütlü öncü kadın savaşçıları proletaryanın, emekçilerin kadın kitleleri arasındaki eserlerini, çökmekte olan dünya kapitalizmi ve başlamış bulunan, durdurulamaz bir biçimde olgunlaşmaya devam eden proleter dünya devrimi döneminin önlerine koyduğu görevlerin büyüklüğü ve önemiyle değil de elde edilenle ölçmeleri, komünizme layık bir tavır olmaz. Komünist kadın hareketinin kadın ve erkek taşıyıcıları, bu hareketi olması gerektiği gibi değil, olduğu gibi görmelidirler. Sovyetler Birliği'ndeki gelişimi ve etkinliği bir tarafa konduğunda, o her iki bakımdan henüz zayıftır. Komünist Enternasyonal'in nerdeyse tüm ulusal seksiyonlarındaki merkezi yönetimler ve onların altındaki organlar, emekçi kadın kitlelerinin proletaryanın devrimci sınıf mücadelesine katılmasının gerekliliği ve değeri konusunda; bu katılımın tarihsel olarak var olan koşulları konusunda hala yetersiz bir anlayış göstermektedirler. Emperyalist kapitalizmin hakim olduğu ve sömürdüğü her yerde, komünist kadın hareketi onun ekonomisinin, devletinin, toplum düzeninin kuvvetlerini karşısında bulmaktadır; buna ek olarak da burjuva ve sosyal-demokrat kadın hareketlerinin en keskin, insafsız rekabetini. Komünist kadın hareketi henüz gençtir ve tarihi olarak anlaşılabilir sebeplerden dolayı, tek tek ülkelerin komünist partilerinin zaafları ve hataları, onun içerisinde özellikle güçlü bir şekilde ifadesini bulmaktadır. Komünist kadın hareketinin hızlı ve muazzam kabarışını engelleyen bu ve diğer koşullar cesaretimizi kırmıyor, bilakis iradenin ve gücün en yüksek derecede gelişmesini kamçılıyor. O diyalektik materyalizm temelinde Leninist titizlikle olgunlaşmasının ve etkinliğinin koşullarını araştıracak; sağlam bir şekilde temellendirilmiş teorik bilgisi sayesinde başarılı pratik eylemi güvenceleyecektir. Öğrenerek, çalışarak ve mücadele ederek komünist kadın hareketi karşısına çıkan engellerin ve zorlukların üstesinden gelecektir. Devrimin, komünizmin güçleri olarak kadınların eşdeğerli kılınması talebini eylemleriyle pekiştirecektir. Örgütlü kadın komünistlerin, kendi teorik ve pratik anlayışlarının eksiklik ve hatalarını alaşağı etmeleri; ulusal seksiyonların devrimci proletaryanın yöneticisi kitle partileri haline gelmesi sürecine eşlik eden hata ve eksikliklerin aşılmasında en istekli, anlayışlı katılım göstermeleri, bu yönde özel öneme sahiptir. Komünist kadın hareketinin önünde, ilk proletarya diktatörlüğü devletinin coşturucu örneği durmaktadır. O proletarya diktatörlüğü devleti ki, Anayasasında kadın cinsiyetini

tam eşit haklara sahip kılmış, bu hak eşitliğini emekçi kadınların mesleki ve genel kültürel eğitimi ve faaliyeti için kuruluşlar ve önlemlerle, ana ve çocuk için geniş kapsamlı toplumsal yardımlarla ve diğer temel yeniliklerle güvencelemiştir. Komünist kadın hareketi, emperyalist tekelci sermayenin merhametsiz hakimiyeti altında, istikrara ve rasyonalizasyona rağmen, burjuva toplum düzeninin sonunu çabuklaştıran objektif unsurların etkileri tarafından taşınmakta ve ilerletilmektedir. Kapitalist iktidarın tüm devletlerinde ve alanlarındaki örgütlü devrimci mücadele veren sömürülenler ile birlikte komünist kadın hareketi de, devrimin, komünizmin gerçekleştirilmesinin sübjektif bir faktörü olarak ortaya çıkmaktadır. Böyle bir faktör olarak o, emekçi kadın kitlelerini devrim düşmanı burjuva ve sosyal-demokrat kadın hareketlerinden koparmalıdır. Onların övündükleri salt sayısal güçlülükleri, toplumda devrim yapacak, kurtarıcı bir gücü ifade etmez. Tayin edici tarihsel değere sahip olan şey, toplumsal gelişmenin, ve bu gelişme hedefi uğrunda sarfedilen irade ve eylem enerjisinin doğru değerlendirilmesidir. Bu tarihsel değerler bakımından, genç komünist kadın hareketi, her iki karşı-devrimci hareketten, evet burjuva toplumunun bütün güçlerinden çok üstündür. Eylemler aracılığıyla gözler önüne serilen bu bilgi, proleter, emekçi kadınları eğitecek ve onları kızıl sancağın altında toplayacaktır. Kadınları kurtaran güç olarak devrimin zaferi, komünist kadın hareketinin de eseri olacaktır.

---

(1) Bkz. "2-19 Mart tarihleri arasında Moskova'da yapılan görüşmelerin tutanağı", Hamburg 1921, s.194

Clara Zetkin, "Zur Geschichte der proletarischen Frauenbewegung Deutschlands", s.224-235'ten çevrilmiştir.

O d e s s a ' d a K a d ı n M i t i n g i
(3-10 Mart 1929 Uluslararası Kadın Haftası'na çağrı afişi)

Bolşevik Partizan'ın II. Kadınlar Konferansı Yapıldı!

İkinci Kadınlar Konferansı, 1. Kadınlar Konferansından bu yana yürütülen çalışmaların gözden geçirilmesi ve kadınların kurtuluşu sorununda çeşitli akımlarla hesaplaşma için pozisyonların geliştirilmesi veya genişletilmesi görevini önüne koymuştu.

Pratik olarak ise önüne koyduğu amaç, yurtdışında yapılacak merkezi 8 Mart toplantısının hazırlığı idi.

Konferansa BP kadın gruplarının dışında KKP/B(ÖK) (Kıbrıs Komünist Partisi/Bolşevik Örgütleme Komitesi)'nin temsilcileri ve özel olarak davet edilen örgütsüz kadınlar katıldılar.

KADIN GRUPLARININ ÇALIŞMALARI

Bu çalışma dönemi içerisinde kadın gruplarının tümünün daha da sağlamlaşmış olması, çoğunluğun düzenli ve sürekli bir çalışma yürütmesi olumlu olarak tespit edildi.

Tüm kadın grupları için geçerli olan merkezi bir eğitim planının ve eğitimin merkezi yönlendirilmesinin olmayışı büyük bir eksiklik olarak tespit edildi, ve bu eksikliğin giderilmesi için pratik adımlar kararlaştırıldı.

Ayrıca çeşitli kadın gruplarının aralarında deneyim alışverişinin sağlanması ve merkezi önderliğin güçlendirilmesi amacıyla kadın grupları temsilcilerinin düzenli aralıklarla toplanması gibi örgütsel tedbirler de alındı.

TARTIŞMA YAZILARI SAYI 6: "KADIN SORUNUNDA İKİ FARKLI YAKLAŞIM: LENİNİZM VE OPORTÜNİZM" ÜZERİNE YÜRÜTÜLEN TARTIŞMA

Gelen eleştiriler temelinde özel tedbirler üzerine yeniden tartışma yürütüldü. Bu tartışma içinde, Komünist Enternasyonal içerisinde komünist kadınların ayrı örgütlenmesinden anlaşılanın, parti içerisinde kadın ve erkek komünistlerin iki ayrı örgüt içerisinde örgütlenmesi olduğu ve Komünist Enternasyonal'in böylesi planları öne süren grup ve kişilere karşı —bunu savunanlar gerçekten olmuştur— "Komünist kadınların hiçbir ayrı örgütlenmesinin olamayacağını" savunduğu vurgulandı.

Diğer taraftan ama Komünist Enternasyonal'in kadın komünistleri, devrimci ve emekçi kadınları eşit hak ve yükümlülüklere sahip savaşçılar olarak yetiştirmek için, kadın eğitim grupları, okuma akşamları, kadın komisyonları vb. gibi özel örgütsel tedbirleri dıştalamadığı, tersine bunları üstüne basa basa talep ettiği belirtildi.

KADINLARIN KURTULUŞU SORUNUNDA ÇEŞİTLİ SİYASİ AKIMLARIN POZİSYONLARI ÜZERİNE TARTIŞMA

Bu gündem maddesinde tartışılacak olan çeşitli siyasi akımların pozisyonları üzerine bir dizi yazı vardı, fakat bu yazıların bir kısmı üzerine tartışma, yazılar ancak Konferansa geldiği için, oldukça kısır oldu.

Konferans öncesi ve sırasında gelen yazılar şu örgüt ve akımlar üzerineydi: T"K"P(Atılım), T"K"P(İşçinin Sesi), Halkın Kurtuluşu, Partizan, Atif, Mücadele Bayrağı, PKK, ve feminist akımlar.

Tartışmalar içerisinde, feminist akımlar ve Mücadele Bayrağı üzerine olan yazıların dışındaki yazılı tavırların yeterli ve kapsamlı olmadığı görüldü. Bunun bir yandan bu örgütlerle ilgili yeterli doküman toplanamamış olmasından, diğer yandan ama değerlendirmelerin çok yüzeysel tutulmasından kaynaklandığı tespit edildi. Ortaya çıkan bu sonuç üzerine iki değişik değerlendirme yapıldı: Yoldaşların bir bölümü bu sonucun tek tek kadın yoldaşlara veya kadın gruplarına bu görevlerin verilmesinden kaynaklandığını belirttiler, ve bu görev dağılımının bu şekilde yapılmış olmasının, bu sorundaki çizginin merkezi organlar tarafından geliştirilmesi yerine kadın grupları tarafından geliştirilmesi anlamına geldiği görüşünü savundular.

Yoldaşların diğer bölümü ise, görev dağılımının bu şekilde yapılmış olmasının doğru olduğunu; görevlerin yeterli bir şekilde yerine getirilmemiş olmasının yanlış gö-

rev dağılımından değil, tartışmalar içerisinde ortaya çıktığı gibi, erkek yoldaşların kadın yoldaşları bu görevi yerine getirmekte çok az desteklemelerinden ve kadın yoldaşların da görevleri hafife almış olmalarından kaynaklandığını savundular.

Tartışmalarda, T"K"P'nin kadın sorunundaki tutumunun, onun kendine örnek aldığı sosyal-emperyalist Sovyetler Birliği'ne bağlı olarak teşhir edilmesinin gerektiği, ve Sovyetler Birliği'nde kadınlar üzerindeki modern revizyonist-burjuva baskı ve sömürünün gösterilmesi gerektiği konusunda görüş birliğine varıldı.

Halkın Kurtuluşu, Partizan ve Atif'in kadın sorunundaki tavırlarını değerlendiren yazılara tek tek eleştiriler getirildi, ve bu yazıların tümüyle gözden geçirilmesi önerisi üzerinde birleşildi. Bu tartışma içerisinde bizim yaklaşımımız konusunda önemli bir eleştiri geldi: Bu eleştiri, Partizan ve Atif eleştirisinde bizim özgeçmişimizin eleştirisinin birlikte alınmamış olması; bunun başından itibaren görev olarak ortaya koyulmamış olması noktasındaydı. Bu eleştirinin doğruluğu ve önümüzde en önemli görev olarak geçmişimizin değerlendirilmesinin durduğu görüşü üzerinde birleşildi.

Kürt örgütlerinin, özel olarak da PKK' nın bu sorundaki görüşlerinin tartışılması içerisinde şunlar tespit edildi: a) PKK dışındaki diğer Kürt örgütlerinin, örneğin Kawa'nın kadınların kurtuluşu sorununda tavırları yoktur! b) PKK'nın kadınlar sorunundaki tavrının programatik olarak milliyetçi olduğu ve feodal geleneklere bağlı kaldığı teşhir edilmelidir; ayrıca yeni kurulan "Kadınlar Birliği" konusuna değinilmelidir.

Feminist akımlar üzerine: "Feministler Marksizmi Nasıl Yargılıyor?" ve "Feminizmin bir Türü: Sosyalist-Feminizm Üzerine" başlıklı yazılarla ilgili şu noktalarda çok çekişmeli tartışmalar yürüdü:

1) Sovyetler Birliği'nde kürtaj sorunu:

Bu konudaki tartışmadaki pozisyonlardan biri, 1936'da Sovyetler Birliği'nde kürtajın yasaklanmasını ve cezalandırılmasını içeren bir yasanın çıkartılmasının yanlış olduğu idi. Bu pozisyonu savunan yoldaşlar, devletin ikna yoluyla kadınları kürtajdan alıkoyması gerektiğini savundular ve olgu olarak kadını çocuk doğurmaya zorlayan tedbirlerin yanlış olduğu yönünde eleştiriler getirdiler.

Diğer yoldaşların görüşü özetle şöyleydi: Komünistler ilkesel olarak yaşamdan yana tavır takınırlar ve kürtajı kapitalizmin/emperyalizmin bir kötülüğü olarak görürler. Bu ama komünistleri kapitalizm/emperyalizm koşulları altında kürtajın yasallaşması için mücadele etmekten alıkoymaz. Komünistler tüm diğer demokratik haklar uğruna mücadelede olduğu gibi, bu mücadelede de kötülüğün kaynağını hedef alır, gösterirler. Sosyalizm şartlarında ise, yaşamdan yana tavır alma ilkesinin ne ölçüde ve hangi yöntemlerle gerçekleştirileceği koşullara bağlı ele alınmak zorundadır. Bu sorun herşeyden önce sosyalist devletin, kadının çocuk doğurduğunda da toplumsal yaşama aktif olarak katılmasının şartlarını yaratmış olup olmadığına bağlıdır, ki sosyalist devlet bu şartları yaratmakla yükümlüdür.

Diğer taraftan, Sovyetler Birliği'nin o günkü somut durumunda kürtajın yasaklanması ve kadınların çocuk doğurmaya teşvik edilmesi bir başka bakış açısından da tamamen doğru idi: Sosyalist devlet, emperyalizmin ve faşizmin yoketme savaşıyla karşı karşıya idi. Bu şartlarda sosyalist devlet aynı zamanda çocuk ve genç nüfusun artmasıyla da güçlendirilmek zorundaydı.

2) Kadınların cinsel kurtuluşu sorununda, komünistlerin tavrının ne olması gerektiği; komünistlerin cinsel baskıyı gerçekte ve ne ölçüde mahkum ettikleri ve buna karşı —özellikle ve öncelikle kendi yoldaşlarından başlamak üzere— ne denli mücadele yürüttükleri üzerine tartışıldı. Tartışmalar içerisinde bu soruya şöyle cevap verildi: Komünistler için cinsel baskıya karşı mücadele, kadının köleleştirilmesine karşı mücadelenin bir parçasıdır; ve fakat komünistler bu sorunu kadının ezilmesi ve kurtuluşu konusunda tayin edici faktör yapma çabalarına karşı çıkarlar.

8 MART HAZIRLIĞI

8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü'nün hazırlığı konusunda bir kez daha eylembirliği siyaseti üzerine tartışıldı. Bir kadınlar grubu konuyla ilgili olarak protesto yazısını okudu ve hemen hemen tüm kadın gruplarından, örgütün bu sorundaki siyasetinin yanlış olduğu şeklinde eleştiriler geldi. Bir yoldaş geldiği yerde, başından itibaren BP toplantısı olarak düşünülmemiş olmasını hata olarak gördüğünü belirtti. Bir başka yoldaş da bu görüşe katıldı ve fakat buna rağmen, eylembirliği çağrısında bir tek örgütle ve Mücadele Bayrağı ile eylembirliği yapılmak istenmediğinin belirtilmemiş olduğu durumda eylembirliğinin reddedilmesini yanlış bulduğunu söyledi.

Diğer yoldaşlar alınan kararın doğru olduğunu savundular ve bu görüşmede BP'

nin tutumunun, ayrılık sonrası Partizan'ın bize karşı tavrıyla bir ve aynı olduğu şeklindeki eleştirileri kökten yanlış olarak geri çevirdiler. Bu konuda bizim genel tutumumuzun Mücadele Bayrağı ile eylem birliği yapmama olmadığını, böyle yaptığımızın pratik örneklerinin olduğunu, bizim bu 8 Mart'ta böyle bir eylem birliğine girmediğimizi belirttiler.

ÇALIŞMA PERSPEKTİFLERİ

Önümüzdeki dönem için esas görevin, geçmişimizin özeleştirici tahlilinin ortaya çıkarılması olduğu tespit edildi. Bunun yanısıra çeşitli akımların kadınlar sorunundaki tavrının eleştirici bir biçimde ele alınması çalışmasının sürdürülmesi kararlaştırıldı. Bu bağıntıda, kadınların kurtuluşu sorununda sosyalist Sovyetler Birliği'nin incelenmesi, propagandası ve savunulmasının önemi vurgulandı.

Kadın gruplarının birincil olarak eğitimi sürdürmeleri ve güçleri oranında da bu görevlere katılmaları gerektiği saptandı.

Özünde bir çalışma konferansı olan İkinci Kadınlar Konferansı, BOLŞEVİK PARTİZAN'ın kadın sorunundaki çalışmasını bir adım daha ileriye götürdü. Halen birçok eksiklik ve hata içeriyor olsa da, seçtiğimiz yolun doğru olduğundan eminiz! Kadın yoldaşları, devrimci kadınları, eşit hak ve yükümlülüklere sahip aktif savaşçılar olarak Komünizm davasına kazanma ve erkek yoldaşları kadınların kurtuluşu sorununun kadın ve erkek komünistlerin, ve evet tüm Komünist Partisi'nin canalıcı sorunlarından biri olduğu konusunda bilinçlendirme yolunda cesaretle yürüyoruz.

BP Kadın Sorumlusu

*

Clara Zetkin, Baku'lu kadın aktivistlerle, 1925.

CLARA ZETKİN'İN "KOMÜNİST KADIN HAREKETİ" MAKALESİ ÜZERİNE (s.38'den devam)

Bizim kendi görevlerimiz ve amaçlarımız açısından Clara Zetkin'in sonuçta düştüğü not önemlidir: O, komünist kadın ve erkeklerden, Komünist Partilerden, yapılan çalışmayı ve çalışmaya getirilen talepleri eleştirisel, özeleştirisel ve uyanık bir tarzda gözden geçirmeyi talep etmektedir. O, o dönemde, tam da Komünist Partilerin ve özellikle de kadın hareketinin genç olması dolayısıyla, ulusal komünist partilerin faaliyetlerinde daha birçok hatanın, eksikliğin ve özellikle de emekçi kadınlar arasındaki politik, örgütsel çalışmanın zorunluluğunun küçümsenmesinin varlığını saptamaktadır.

O özellikle komünist partilerin kadın üyelerini "teorik ve pratik konumlarındaki hataları ve eksiklikleri yenmeye", hataların ve eksikliklerin aşılmasına "katılmaya" çağırmaktadır.

*

"Yoldaşlar!
Doğulu kadınların
bize gelmeleri,
III. Enternasyonal'in
devrimci mücadelesinin
muazzam, çok geniş
kapsamlı anlamını
kanıtlamaktadır.
O, bugüne kadar
Doğu halklarının
gerçek umuduna,
güvenine sahip olan
ve tüm insanlığı
kapsayan
ilk enternasyonal
olan tek ve
biricik örgüttür.
"Enternasyonal
insanlık olacaktır",
tüm insanlık
olacaktır.
Bu, Doğulu
kadın temsilcilerinin
ortaya koydukları
tablonun konferansa
bağlı olan anlamıydı."
(Clara Zetkin, K.E.
III. Kongre Tutanağı)

OKUYUCU MEKTUPLARI

● TÜRKİYE'DEN İZLENİMLER ●

Bu okuyucu mektubunda İnsan Hakları Derneği'nin yaptığı yürüyüş değerlendirilirken, yalnızca illegalite konusunda kaygısızlık eleştiriliyor.

Bizce esas eleştirilmesi gereken "Genel Af" şiarıdır. Onun yerine TAYAD'ın savunduğu "Devrimci Tutuklulara Özgürlük" doğru olan alternatiftir.

YAZI KURULU

Türkiye'de bugün yaşanan olaylar, gelişmeler bizlere yabancı olan şeyler değil. Türkiye'de geçmişinden bu yana, esası değişmeyen ama tonajında, biçimlerinde olan "yenilikler"dir.

Faşist Türk devletinin geçmişi, bugünü hep aynı: Faşizm. Türkiye deyince akla siyasi alanda demokrasi adına uygulanan tonları değişik faşizm gelir. Bu ülkede terazinin ağırlığı hep hakim sınıflar lehine, köle sahipleri yararına olmuştur. Bu düzen çerçevesi içerisinde zaten başka şey beklemek mümkün değildir. Köle sahipleri ile kölelerin aynı şartlara sahip olduğu, —ki böyle olsaydı zaten böyle bir ikilem olmazdı— kölelerin yararına hakim olanlar tarafından birşeylerin yapıldığı nerede görülmüştür?

İşte Türkiye de ekonomisi ile, siyaseti ile, uygulaması ile böyle bir ülke. Geçmişi ve bugünü. Değişen hiçbir şey yok işin özünde. Her zaman var olan şey faşizm; değişen, faşizmin değişik biçimleri, uygulanmasındaki değişiklikler.

İşçi sınıfının her türlü mücadelesi sürekli zorla bastırılmaya çalışılmıştır. Örgütlenme özgürlüğü elinden alınmıştır. Köylüler ve tüm emekçilere karşı da böyle davranılmıştır.

Türk olmayan diğer millet ve milliyetlere karşı en acımasızca bir şekilde davranılmış, özellikle Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı zorla bastırılmıştır. Türkiye tarihi, diğer millet ve milliyetler üzerinde zorla baskı yapma, mücadelelerini kanla bastırma, onların varlığını hiçe sayma, onları Türkleştirme tarihidir.

Binlerce devrimci, demokrat, komünist zindanlara atılmıştır. Faşist Türk devletine karşı mücadelede konuşan diller susturulmuş, yazan eller kırılmıştır. Faşist Türk devletinin hedefi, kendisine karşı yönelen devrimci mücadelenin "kökünü" kazımaktır. Fakat o tüm tarihi boyunca buna uygun davranmasına rağmen, bu yönde elinden geleni ardında bırakmamasına rağmen, bunu başaramamıştır, başaramayacaktır da. Ama devrimci harekete sürekli çok ağır darbeler vurmuş, böylece kendi ömrünü uzatmıştır.

Emek ile sermaye arasında çelişkinin olduğu bir toplumda, ezilen ve sömürülenin, işçinin ve patronun olduğu bir toplumda, devrimci mücadelenin durdurulamayacağı, mücadelenin her zaman varolacağı bir toplum yasasıdır.

Türkiye'de bugün de olan şeyler: İşçi ve emekçi sınıflar, ezilen Kürt ulusu ve ezilen milliyetler için zam zulüm, işkence, açık faşizm.

Türkiye son dönemde işçi sınıfı, emekçi halk tarafından da ilgiyle izlenen iki seçim birden yaşadı: Referandum ve genel seçim. Yapılan referandumla, siyaset yapması yasaklanmış olan 12 Eylül öncesindeki hakim sınıfların sözcülerine tekrar siyaset sahnesinde açıktan yer verildi.

Bunu hemen peşi sıra genel seçim izledi. Bundan sonra bir beş yıl için daha hakim sınıfların sözcülerinden hangi partinin işbaşına geleceğine karar verildi.

Yapılan bu seçimle, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'ın çeşitli milliyetlerden işçileri, köylüleri ve tüm emekçileri açısından, onların yararına hiçbir şey gelmeyecektir. Olacak olan hep aynı: Hepsinin iliğine kadar sömürülmesi, ezilmesi, baskı altında tutulması.

Seçime katılan hakim sınıfların sözcüsü partiler ve bu arada bağımsız adaylar halka çeşitli vaatlerde bulundular. Bol bol palavra attılar TV, radyo, basın, afiş, toplantı vs. aracılığıyla.

Seçimler işçi sınıfı, köylüler ve tüm emekçiler tarafından da ilgiyle izlendi. Seçim üzerinde çokça konuşuldu, tartışmalar yapıldı. İşçi sınıfı içindeki çok küçük bir bilinçli azınlık dışında, geniş kitleler seçimlere bel bağladılar. Onlar hakim sınıf partilerinden medet beklediler. Birini diğerine tercih ettiler.

Seçimler Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da farklı şartlar altında yapıldı. Seçimler yapılırken Türkiye'de fazla birşey göze çarp-

mazken, Kuzey Kürdistan'da süngülerin gölgesinde yapıldı. Bütün bölgelerde karla kaplı yollar açıldı, her köye —yolu olan— ulaşım sağlandı. "Devlet baba" böylece halkı ne kadar "düşündüğünü" pratiğiyle seçimlerde gösterdi, yolları açarak. Oyların çok önemli bir bölümü köylerden helikopterlerle taşındı. Nedeni, seçim sonuçları erken belli olsun diye düşünülmesin sakın! Nedeni, oylar sağlam yerlerine ulaşmayabilirlerdi.

Seçim dönemini Türkiye grevlerle yaşadı. Seçimden kısa süre önce Deri-İşçileri grevi başarılı bir biçimde sona erdi. Deri İşçileri verdikleri haklı, kararlı mücadele sonucu patronlardan grevde öne sürdükleri talepleri elde ettiler.

Seçim döneminde Migros işçileri grevi, Nakliyat işçileri grevi vs. de sürüyordu.

Migros işçileri haklarını elde etmek için sonuna kadar direndiler ve haklarını sonunda elde ettiler. Grev içinde işçiler birçok şeyi gördüler, öğrendiler. Bunlardan biri de sendika ağalarının greve karşı tutumu idi. Lafa gelince işçilerin haklarından bolca cafcaflı sözler eden sendika ağaları, iş pratiğe gelip dayanınca gerçek yüzlerini gösterdiler. İşte bu sendika ağalarının gerçek yüzü, Migros grevinde de açığa çıktı. Grev boyunca tüm çabaları işverenden yana tavır takınma, grevi en kısa yoldan satma tavrı takınmak oldu. Ama patronlara bu grevi satma istekleri kursaklarında kaldı.

Onlar bu grevdeki tutumları ile de patronlara nasıl uşaklık ettiklerini, işçilerden yana değil, patrondan yana olduklarını gösterdiler. Migros sahibi Koç Holding, uşağı sendika ağalarına grevi en kısa yoldan patron yararına olacak şekilde sonuçlandırma yönünde talimat verdiler.

Ama grevdeki işçilerin ve greve önderlik eden Tez-Koop İş sendikasının bölge şubesinin tutarlı tavrı sonucu, sendika ağaları bunu başaramadılar. Patronlarına karşı suçlu duruma düştüler. Durum böyle olunca da, bu işçi düşmanı sendika ağaları patrondan "fırça" yediler.

*

Seçim arifesinde Türkiye'deki en önemli olaylardan biri de, "Genel Af", "İşkenceye Son" üzerine yürütülen kampanya ve eylemler oldu.

Bu eylemlerden biri, TAYAD'ın önderliğinde yapılan miting, diğeri ise İnsan Hakları Derneği'nin çağrısı ile yapılan yürüyüş idi.

Bu iki eylem de aynı günde, ayrı ayrı yerlerde yapıldı, hedefleri aynı olmasına rağmen. TAYAD'ın ayrı eylem yapmasının en önemli gerekçesi "Genel Af" sloganı idi. Onlar bu sloganın atılmamasından yana idiler; gerekçesi, "Suçlular için af istenir, içerdekiler suçlu değil" şeklinde idi. Bunun üzerine, TAYAD'ın yaptığı çağrıyı "Yeni Çözüm" dergisi de destekleyerek, İstanbul-Bayrampaşa'da bir miting düzenlendi. Mitinge 1000-1500 dolayında insan katıldı.

İnsan Hakları Derneği'nin çağrısı üzerine İstanbul-Kadıköy'de yürüyüş düzenlendi. Yürüyüşe çok sayıda dergi destek verme çağrısında bulundu. Yürüyüşe 5000 dolayında kitle katılımı oldu.

Yürüyüş boyunca atılan temel sloganlar şunlar oldu:

- İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!
- Genel Af! vs.

Bunlar yanında düzenli olmasa bile, epeyce atılan —atılmaması yönünde uyarı yapılan— sloganlar şunlar oldu:

- Kahrolsun faşist diktatörlük!
- Faşizme ölüm, halka hürriyet!
- Doğu'da jandarma dipçiğine son!
- Demokrasi için tek yol devrim!
- Zam, zulüm, işkence: İşte faşizm!
- Faşizme karşı omuz omuza! vs. vs.

Ayrıca yürüyüşün ön sıralarında şimdiye kadar işkencede öldürülenlerin tek tek adları yazılı pankart taşınıyordu.

Yürüyüşte görevliler tarafından, tespit edilen sloganlar dışında slogan atılmaması, pankart taşınmaması uyarısı yapılıyordu.

Uyarılara rağmen, sloganlar kesilmedi, fakat Deniz, Hüseyin, Yusuf'un resimleri indirildi.

Yürüyüşçüler düzenli bir şekilde yedişer kişi kolkola girerek yürüyordu. Yürüyüşün izlediği rota fazla kalabalık değildi, kenar bölgelerdi. Kalabalığın göze çarptığı yerlerde ise, yürüyüşü caddeden ve evin pencerelerinden izleyenler tarafından yer yer alkışlanıyordu.

Yürüyüşte resmi polis oldukça az göze çarpıyordu. Tabii ki bu azlığın nedeni, sivil polislerin bu görevi esasta üstlendikleri idi.

Eylem bugünün şartları gözönüne alındığında, 12 Eylül sonrası yapılan en önemli, olumlu eylemlerden biriydi. Eylemin platformu ve miting alanındaki konuşmalar elimde olmadığı için, esasta eylem boyunca atılan sloganlar, miting konuşmaları vs. ele alındığında olumlu bir eylem olarak değerlendiriyorum.

Eylem içinde bir dizi hata ve zaaf da vardı.

Bu hatalardan en önemlisi, gizliliğe verilen önem sorunu idi. Yürüyüşün bu yanı üzerinde kesinlikle durulması, durumun değerlendirilmesi gerekmektedir.

Yürüyüş boyunca yürüyüşçüler ve görevliler tarafından gizlenme konusunda tablo şu idi: Hiçbir tedbirin hazırlanmaması.

Yürüyüş boyunca gizlenme konusunda hiçbir tedbirin alınmadığını söylesem, olumsuzluğu abartmadığımı sanırım. Çünkü hiçbir yürüyüşçü kişiliğini gizleme, fotoğrafının çekilmesini, filme alınmasını önleme gibi hiçbir çabaya girmemişti. Bu konu üzerine uyarıcı hiçbir söz, ne görevliler tarafından, ne de yürüyüşçüler tarafından söylenmedi.

Durum böyle olunca da, polisin istediği adamı, bütün yürüyüşçüleri tespit etmek için bulunmaz bir fırsat doğdu.

Örneğin, yürüyüşün ilerlediği alanda bir dönemece polis film kamerasını koymuştu. Böylece tüm yürüyüşçülerin tek tek filmlerinin alındığını söylesem yanılmam sanırım. Çünkü yürüyüş oldukça yavaş ilerliyordu; yani polis için tam bir ortam. Her kişi birkaç dakika rahatlıkla polisin film kamerasının karşısında durmuştur.

Bütün bunlar görüldüğü halde, ne görevliler tarafından, ne de yürüyüşçüler tarafından "Film çekiliyor, dikkat edin" yönlü uyarılar yapılmamıştır. Yürüyüşün bu durumu normal karşılanıyordu.

Yürüyüş içerisinde, polisin yürüyüşçüleri filme aldığını, dikkat edilmesini; ya da neden hiç kimsenin gizlenmek için herhangi bir önlem almadığı sorununa dikkat çekmek istediğimde çok ilginç cevaplar aldım.

Örneğin; "Bu yürüyüş legal yapılan, izinli bir yürüyüştür. Polis resmimizi çeksin, ne olacak" şeklinde cevaplar; ya da "Yürüyüş içinde biri gizlense dikkati üzerine çeker ve böylece polis hemen alıp götürür" vb. cevaplar.

Bunlar, gizlilik sorununun oldukça küçümsendiğinin, bunun öneminin kavranmadığının göstergesidir. Devrimci hareketin aldığı yenilgilerin çok önemli bir bölümüne bu anlayış ve pratik neden olmuştur, önemli rol oynamıştır. Devrimci hareket bunun bedelini çok ağır ödemiştir geçmişte ve hala da bundan çok acı çekmektedir.

Düşmanın elindeki bilgiler ne kadar az olursa, devrimcilerin mücadele etmesi o kadar kolaylaşır, düşmanın devrimcilere karşı mücadelesi daha da zorlaşır. Bu konudaki en ufak küçümseme düşmanın işini kolaylaştırır, devrimcilerinkini zorlaştırır.

Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da, işçilerin, köylülerin ve tüm emekçilerin faşist Türk devletine karşı olan mücadeleleri gittikçe daha da yüksek boyutlarda gelişme sürecine tekrar girmiştir. Bu gelişme komünistlerin önüne teorik, pratik ve örgütsel sorunların çözümü görevini, sınıf mücadelesine katılma, önderlik yapma görevini koymaktadır.

ALİ HAYDAR

*

● MANUELLERE ULAŞMAK ● KOMÜNİSTLERİN GÖREVİDİR!

MANUEL'in onurlu ve örnek devrimci yaşamını tanımayan bir kişi için O'nu anmak, hiç kuşkusuz bugüne kadar devrimci kavgada şehit düşen, şahsen tanımadığımız yüzlerce devrimciyi anma şeklinde olacaktır. Yani, tüm devrim şehitlerini faşizme karşı mücadelede yaşatmak, ölüm yıldönümlerinde anmak... Fakat Manuel ile aynı demir parmaklıklar ardında; aynı ranzayı ve aynı direnişi paylaşan birisi için onu anmak, daha bir kapsamlı olmakta.

Bir aya varan süresiz açlık grevinde yanyana için için çürürken, "Ne olur şekerli su için, tuz alın" diyen askeri doktoru kovalayan, tek tip elbise operasyonlarında kolkola girip, ranzaları barikat yapan ve aynı taşlı bulgur ile hamur tayına talim eden olarak onu soyut tanımlamalarla anmak çok zor.

Ziyarete gelen anasının ziyaret yerinde asker korkusundan Manuel diye seslenemeyip Türk ismi verdiği oğlunun, kaşlarını çatarak, "Benim adım Manuel" diye çıkışını duyup, kendisini ısırmak isteyen kuduz köpekler gibi bakan faşist erlere gülümseyişini ve suratlarına tükürürcesine Ermeni oluşunu belirtmesini unutmak çok zor.

O, benim yoldaşımdı zindanların dört duvarı arasında. Ölüm haberini aldığımda ise oldukça farklı platformlar temelinde farklı örgütsel yapılar içinde bulunuyorduk.

O, yaşama gözlerini yumarken Marksizm-Leninizm adına ve kesinlikle komünizm uğruna savaşırken, oportünist çizgide menşevik bir örgüt içinde yeralıyordu. Ama bunun bilincine varmaya fırsat bulamadı. Fırsat bırakmadı faşist caniler.

Komünizm uğruna savaşırken aslında oportünist bir yapı içinde yer alarak komünizmden objektif olarak sapmasının tek sorumlusu Manuel değil.

Ona Marksizm-Leninizm bilimini ve Marksist-Leninist çizgiyi ulaştıramayan, Manuel gibi en tutarlı savaşçılar ve eski yoldaşla-

ra ulaşamayan Bolşevikler de en az bu sonuçtan onun kadar sorumludur bence...

Amaç, her türlü aracı kullanarak geride kalan Manuellere ulaşmak, kıyasıya bir ideolojik-siyasi kavga vererek, yanlış anlayışlarını açığa çıkarıp kendilerine göstermek olmalıdır mutlaka. Bu yapılamaz ise, daha yüzlerce Manuel oportünizmin bayrağını Marksizm-Leninizmin kızıl bayrağı sanıp ellerinde bununla düşmana saldırırken; hiç kuşkusuz en yiğit savaşçılar olarak toprağa düşmeyi göze alıp düşecekler de. Ama Bolşevik Parti'nin inşasına ve onun önderliğinde öncelikle çeşitli milliyetlerden proletaryaya hizmet etmedikleri ya da edemedikleri için, devrimci katkıları, yapabileceklerinin çok daha azı olacak.

Faşist diktatörlük yıkılıncaya kadar daha pek çok Manuel toprağa birer tohum gibi düşecek. Ve komünistler, bu süreçte de en fazla tohuma dönüşenler olacakları gibi, hedefe varanlar da olacaklardır.

Bu ise, ancak ve ancak yeni Manuelleri Bolşevik saflarda toplayarak, eski yoldaşlar değil kalıcı yoldaşlar olarak omuz omuza savaşarak sözkonusu olabilir bence...

Kısaca söylemek gerekirse; faşist kolluk güçleri onun bedenini aramızdan ayırarak çok büyük bir suç işlemişlerdir. Ve hesabı kendilerinden mutlaka sorulacaktır.

Bolşevikler ise, Manuel'e ulaşamadıkları ve bir Bolşevik olarak tohuma dönmesini sağlayamadıkları için, objektif olarak suçludurlar kendi paylarına. Bunun hesabını da Bolşevikler vermek zorundadırlar çeşitli milliyetlerden Türkiye proletaryasına, ezilen halk kitlelerine ve kendi yoldaşlarına...

Bir BP okuyucusu

*

YAZI KURULU'NUN NOTU:

Biz açıktır ki, Manuel'lere ulaşamadığımız noktada, bunun acısını yüreğimizde duyuyor; ve kendi açımızdan yapılabileceğin en fazlasını yapmaya çalışıyoruz.

Ama şurası unutulmamalıdır ki; Manuel'lerin de bize ulaşma imkanlarını aramadıkları, zorlamadıkları noktada, bunun sorumlusu biz değiliz.

*

AYAKLANAN FİLİSTİN HALKI ZAFERE MUTLAKA ULAŞACAKTIR! (s.23'ten devam)

Filistin işçi sınıfı er geç kendi Bolşevik Partisini yaratacak ve Filistin işçi sınıfı önderliğinde Filistin halkı mutlaka zafere ulaşacaktır.

Filistin halkı ile dayanışmanın en iyi yolu kendi ülkemizde devrimi örgütlemektir!

YAŞASIN PROLETER ENTERNASYONALİZMİ!

YAŞASIN PROLETER DÜNYA DEVRİMİ!

KAHROLSUN EMPERYALİZM, SOSYAL-EMPERYALİZM VE HER TÜRLÜ GERİCİLİK!

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN ~ JÎBO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEVİK

BOLŞEVİK PARTİZAN

1ê Avdarê 1988
400 TL
№ 41

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkeren hemû welatan yekbın! Karkeren hemû welatan û gelen bındest yekbın!

H I L B I J A R T I N A   G E L E M P E R İ

D e r e w t-i y a h ı l b ı j a r t ı n a g e l e m p e r i
p ê ş t a h a t e b i j a r t ı n h a t e b e r c e v a

Çînên serdest ku kedxweriya xwe bi partıyên siyasi dajan û hêzên bındest dıçewısinın, dı 29 ê meha çeliyê de hılbi-jartına gelemperi ye zû kırın, berpırsiyarân xwe ajotne Tew la parlamento yê.

Qanûna hılbıjartınê rojek beri bıjartınê derxıstın, çıqa mehkeme dıj derket û serokên partiyan protesto kırınji,ANAP û SHP dızikava dest dane destê hev û 29 ê çeliyêda bıjartın çêbû, ANAP ê jı sedî %36 deng hılda û jı Mılletwekîliyan % 64 dest xwe kır.

Berî bıjartınê gelek Rojnaman ramana xwe lı ser rewşa hej marên partiyan gotın û meji Rojnama xwede, dı hejmara berê de ev tışt got!

Hılbıjartın yê dınavbeyna 4 Partiyan da par vebe.Ger DSP "baraje" 10 a derbasbe eva ye dı navbeyna 5 partiyanda par vebe.

Dı 5 salên pêş da Hıkımeteke dı şerektiya Özal, ANAP ê , an Demirel DYP, an İnönü SHP ê de anji Hıkımeteke tevayiyê çêbe. Rewş bı vî awayi te ditınê.

Em lı vê derê, lı ser Ecevit, Türkeş, Erbakan,Edibali na sekının. Evanaji ku werne seri, lawê emperyalizmêne û ye bı vî an wî awayi rengeki faşizmê binın.Xwestekên wan minani xwestekên Özal - Demirel û İnönü ne.

Bıji Rojesal â Jın ên Proleteri ên Navnetewai!

Hılbıjêre, hılbıjêre û bıjbêre. Tu hızdıki kijan jı vana Faşizmê bırêve bıbe, bıra kijan zılma Çina serdes bajo, bıra kijan dı Kürdistanê de zılma netewi bajo. Bıla kijan keda karker û gundiya, bınerden me pêşkêşi dewletên Emperyalizmê bıke.

Bıla kijan nebiyê "Fatih" işgala Kıbrisê bıke ? Bıla kijan Hıkımeta mîra lı ser pîrekan serdestiyê bıke ? Bıla gundi bıkevıne bın destê kijan Hıkımetê da ? Rewşa Hılbıjartınê eve. Çıl qantır an çıl rêz ! AİDS an Kanser ! (BP 38, R.3-4)

Dı dawî yeoe ANAP ê jı sedi % 36,2, SHP ê jı sedi % 24,9 û DYP % 19,5 deng hıldan û ketne parlamento yê Ecevit ê DSP ê , Erbakan'ê RP ê û Türkeş ê MÇP ê ku hızdıkırın pıştî 7 sala bı gijine Özal, ew pê wana kete bendê baraja Özal û jı kursiyên xwe dur man.

Pıştî Hılbıjartınê çep-û rastan kırne qare qır û gotın qanûna hılbıjartınê şaşbu. Nıha tıştê ku te gotınê ewe, dıvêjın Hılbıjartın tıştekî dıj demokratî bu. Lê belê ku ewana bahata na seri belki qet dengê xwe nekırana.

(...........)